

ఆంధ్రపత్రిక

౨౫౪౪

వ ర ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 5-వ తేది బుధవారము
MADRAS, WEDNESDAY, 5th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస శుద్ధ నక్షత్రము

సంచిక ౨౫౮
No. 258

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీని వంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల హుపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుమ్మదార్జములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

BEST INDIAN PAIN-BALM.

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 8-4-0 లు.

ద్రవీయింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లెంబుచెట్టివిధి, మైదాను
తెన
102, ప్రభువోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంవెని, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము
కల్పి కాదు. మోసము లేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్న
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బం
గారు వెండిగ్లాసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ
ముగా నుండును.

నవరనుబంగారునక్క, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితన
మునకు గ్యారంటీ.
నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మాప్రద్యేశ్యము.
బంగారువెండివస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషివనులు చేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు:—ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	" 5,16,395
లైపు ఫండు	" 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	" 1,00,00,000 కు పైగా
చెల్లించిన ట్రైము	" 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 88 చొప్పున, ప్రిమియము లేట్లు బహు చాక—పాలసీ షరతులు—
సరఫమైనవి—కాశ్వత లంగకై కల్పమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాపండుటకు, తగిన భద్రములు,
మా పాలసీ. లాభంను.

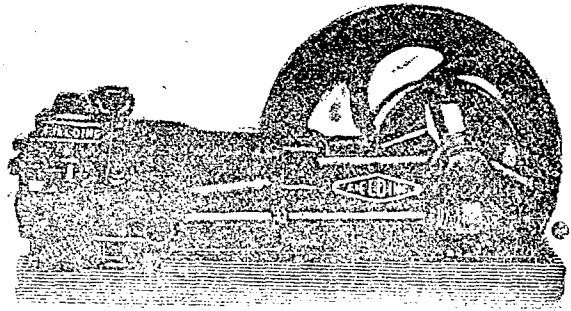
ఆర్గ్నడేశము నన్ని తావుల మంచినలుకుబడి, ఆనుభవము, నమర్తగల ఏశెంట్లు కావలెను
మిగత వివరములకు యీ దిగునవారికి వ్రాయును.

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

‘శ్శిల్లింగు’

కోలు స్వార్లింగు

శె మి డీ శ ల్
క్రూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహునుభవము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
క్రూడాయిలు ఖర్చు బహుశక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.

సోల్ యేజంట్లు:—
డి. యల్. శాస్త్రి డి కో.,
12, లెంబుచెట్టివిధి, మైదాను

గాంధీ దై వ జ్ఞా ను
భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు జమలు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0, పై ప్రశ్నప్రశ్నకు 0-4-0, పి. పి. ఖర్చులు
0-4-0, ప్రశ్నవ్రాయుకాలను తెలుపవలెను.
గాంధీజ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

భగవంతుడు
పితామహుడు
శనిశుడు.

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేమింత
వచ్చును.

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములను పొందినది. ఇది దీని కనుపానం చందనతైలం టోన్సు 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయకి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వసారము, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

20-1

72

ఇనాం!

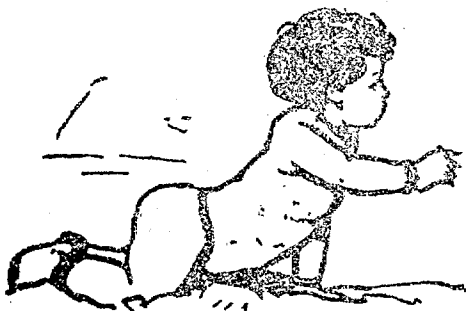
ఇనాం!!

ఇనాం!!!

పసిపిల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

శాంతిలో ఇనాం అంకు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

- 1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను అవుపాలు, బట్టెపాన, మేకపాలు, కన్ టెన్ టు పాతకపాలు మొదలగు వాటితో కలిపి తగ్గిపాలవలె నగును.
- 2 పసిపిల్లలకు గుండెబట్టి మలబద్ధము, అశీర్ణము, వాములు, జ్వరము, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటుకపరచును.
- 3 జ్వరము మొదటియు, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల నాటుకపరచుటకు పాలు తాననట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.
- 4 వంతములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్చిలి భద్రమైన రక్షణము.

టి. ఎమ్. షెరిఫ్ ఇస్లామియాల్లాబ్,
9 చేపేరి హైరోడ్డు, మద్రాసు.
దాదా అందుకో, మద్రాసు.
ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలమెండ్రుకల గురించి తగు శ్రద్ధ వహించుడు.

మెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఈశివమృతవరకు ఆలసింపకదు.
మెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంతర్వర్తక యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిష్టర్డ్

తలమెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ

ది వ్యామృతము

మెండ్రుకలను కాంతిమహిమముగాను, చిట్టిపోవుట బిడుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈ సులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షించుడు. మీ మెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ మెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, నుకాణావారు లందరినందను, పరిశుభద్రవ్యము లమ్మభార లందరినందను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుగతు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిష్టర్డ్)

కొనుట ముఖ్యము.

మీదుస్తులమీదుగాని, తేబు రుమాలుమీదుగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటో దిల్ బహారు చల్లినవెంటనే మిక్చిలి మనోహరవైట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, వెద జల్లిన ట్టానర్నును. వెండి సమయములందు బంగారు లుండరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో దిల్ బహారు తప్ప మరెవరైనా కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అగ్నుభవరిమళము అనుభవించుడు.

$\frac{1}{2}$ టోన్సు ఓటో దిల్ బహారు	రు.	2-0-0
$\frac{1}{4}$ " " "	"	1-4-0
1 ట్రాసు " "	"	0-12-0

సమూహాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు వంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామజీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

2-వ ఆంధ్రరాష్ట్ర అర్చక మహాసభ

భీమవరములో శ్రీమహా డి. హెచ్. వి. రంగా
చార్యులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(29-1-30 బుధవారం తరువాత)

ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర లేదా ఈ ఆంధ్రుల అనుగరించి స్వప్నముగా ఇతరవిధమున విధింపబడియున్నట్లు తప్ప, ఇందులో నన్ను దేదీయును ఒకమతము లేదా దేవాలయము తాలూకు స్థాపితమైన ఏసాంప్రదాయముగాని అట్టిమతము లేదా భేదాలయము లో ఆచారమునలనగాని యితరవిధమునగాని ఏ మనుష్యునకైన పాక్కుగల పాక్కులను మర్యాదలను వేతనములను పైరాబడులను బాధించగూడ దని 79-వ సెక్షను చెప్పుచున్నది. అర్చకుల స్వాధీన భుక్తములలో నుండు భూములు అర్చకుల వేతనము క్రిందవుంటావున్నవి. ఇంగుచే గూడ అర్చకుల స్వాధీన భుక్తములలోనున్న భూములు అర్చకులకే వదిలివేయవలెను. భంగింప గూడదు. ఇట్టి వాటి నన్నింటిని మరగుపరచి బోర్డు ఆదేశ ప్రాక్టీసేయుచున్నది. స్క్రీములను చేయుటలో బోర్డువారు చేయుచున్న అధికార దుర్వినియోగమును గురించి కొంత మనవి చేయవలసియున్నది. సివిల్ ప్రాసీజరు కోర్టు 92-వ సెక్షను స్క్రీములకొరకు యేర్పరచబడినది. ఈ 92-వ సెక్షనులో గల ఒక్కొక్క క్లాజుకు మత ధర్మాదాయముల చట్టములో ఒక్కొక్క సెక్షను యేర్పరచబడినది.

ఇవిల్ ప్రాసీజరు కోర్టు	మతధర్మాదాయముల చట్టము.
92-వ సెక్షను	
ఎ క్లాజుకు	58-1, 78-1 ఏ
బి " "	51-1, 78 1 ఎ
సి " "	78-బి
డి " "	58-60
ఇ " "	78-సి
ఎఫ్ " "	76
జి " "	57-1, 63-1
హెచ్ " "	78-డి

ఏ, క్లాజు ప్రాప్తిని తీసివేయుటకు బి, క్లాజు నూతన ప్రాప్తిని నియమించుటకు సి, క్లాజు అస్తి ప్రాప్తికి వస్తు చెప్పుటకు డి, క్లాజు లెక్కలను ఎంక్వైరీలను వుండ వుత్తర్యు లిచ్చుటకు ను యి, క్లాజు ఎంజామెంటు చేయబడిన ఆస్తిలో లేదా దాని యందలి ప్రయోజనములో ఎంతభాగము ఎంజామెంటు తాలూకు ప్రత్యేక ఉద్దేశ్యమునకు యేర్పాటు చేయవలెనో అట్టి వాటిని నిర్ణయించుటకు ఎఫ్. క్లాజు ప్రాప్తికి కవు లిచ్చుటకు అమ్ముటకు తాకట్టు పెట్టుటకు మార్పుటకు ప్రాప్తికి అధికార మిచ్చుటకు జి. క్లాజు స్క్రీములను యేర్పరచుటకు యేర్పరచబడినవి. జి. క్లాజు ప్రకారము స్క్రీములను చేయునపుడు మిగతా క్లాజుల తాలూకు పరిహారములను కూడా పరిష్కరించి నిర్ణయించుటకు కోర్టులకు అధికారము యివ్వబడినది గాని బోర్డుకు యీలాటి అధికారములు ఆంధ్ర యిచ్చియుండలేదు. 78-వ సెక్షనుకు సంబంధించిన పరిహారములన్నియు పరిష్కరించి నిర్ణయించెడి అధికారము ఇవిల్ కోర్టులకే వదిలివేయబడినవి. 51, 58, 60 సెక్షనులకు సంబంధించిన అధికారములు కమిటీలకు యివ్వబడినవి. 57-1, 63-1 సెక్షనులకు సంబంధించిన అధికారములు మాత్రమే బోర్డుకు యివ్వబడినవి. ఇట్టివిధానం లేని అధికారమును గలిగించుకొని 57-1, 63-1 సెక్షనుల ప్రకారము స్క్రీములను చేయునపుడు మిగతా సెక్షనుల తాలూకు పరిహారములను కూడా బోర్డు నిర్ణయించి పరిష్కరించుచున్నది. ఈవిధముగా అధికార దుర్వినియోగము చేయుచున్నది. బోర్డునడిపించు వై అధికారులు లేకయుండుటచేతనో లేక అట్టివారుండి యుపేక్షించి యూరకొనుటచేతనో బోర్డు ఆడినది ఆట, పాడినది పాటగానున్నది.

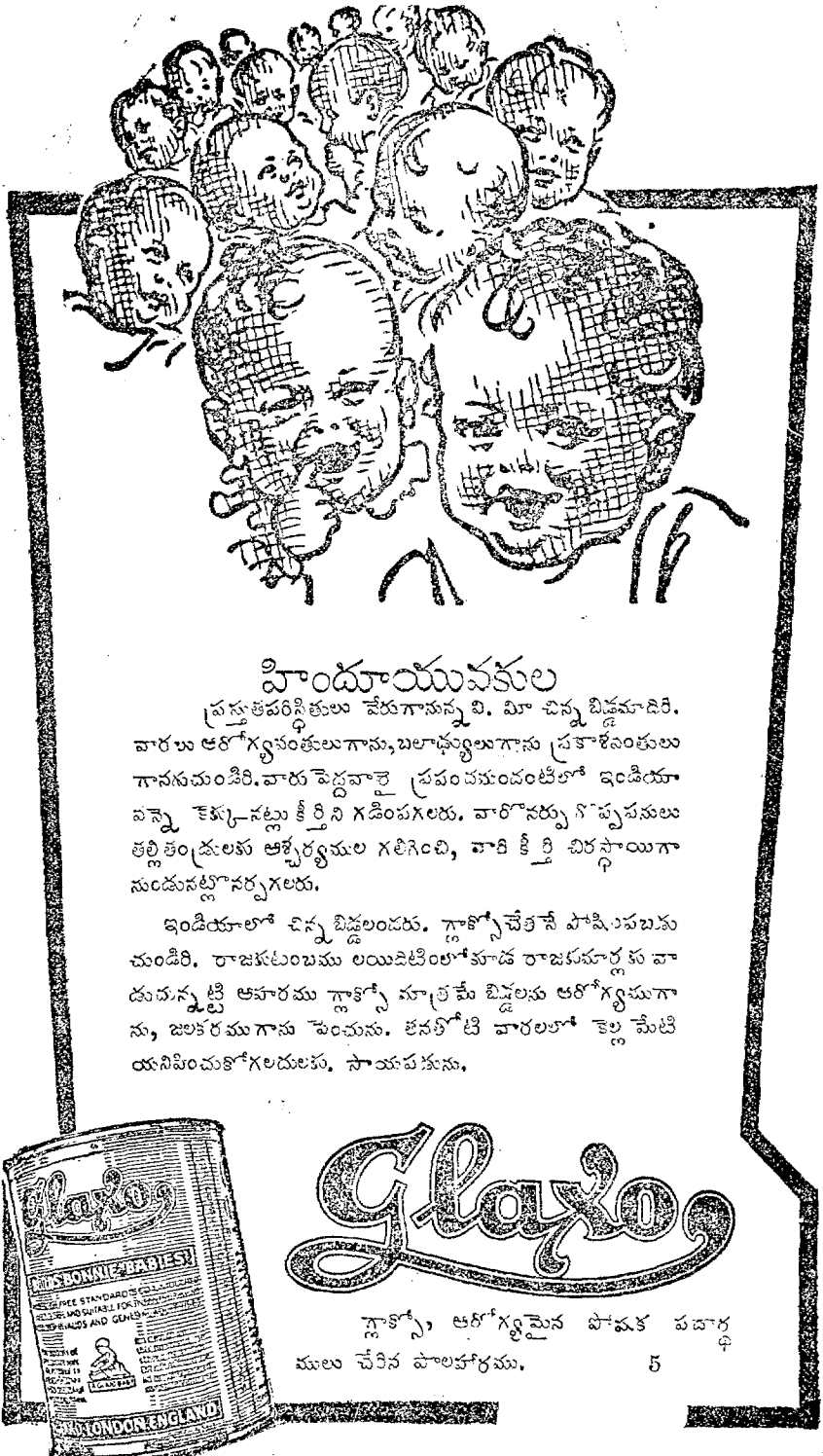
అర్చకసంఘములు

1925 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో ఆంధ్ర అమలుకు రాబడినది. వెంటనే బోర్డు స్థాపింపబడినది. వెనువెంటనే ప్రచార ప్రబోధములకు బోర్డుకమిషనర్లు బయలుదేరిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర శత్రువులను కారణములను ఉపన్యాసముల పూర్వకముగా వెల్లడించుటకు మొదలిడిరి. ప్రప్రథమమున గుంటూరు అర్చకులు తొనారితోపన్యాసమునకు హాజరగుట తలపించినది. అంతదనుక ఆంధ్ర అనయేమో అర్చకులకు తెలియదు. ఆంధ్ర ఉద్దేశ్యములను,

కారణములను, ఆ ఉపన్యాసములో అర్చకులు గ్రహించిరి. ఆప్టకుందుల ఆక్రమములను అన్యాయములను ఆ సభయందే అర్చకులు వెల్లడించిరి. ఆప్టను బోర్డును నిరోధించుటకు గలకారణములను ఆ సభయందే అర్చకులు వెలువరించిరి. ఆప్టవల్ల అర్చకులకు రానున్న యిక్కట్టులను ఆ రోజుననే అర్చకులు తెలుసుకొనిరి. గంటూరుజిల్లా అర్చకులను తెనాలిలో తెలుగుకొనుట చే గాబోలు, తదితర ఉపన్యాసములలో గంటూరుజిల్లా అర్చకులు పిరికిపందలు గారని కమిషనరుగారు చాటిచెప్పినారు. ఆప్టను బోర్డును నిరోధించుటకు హక్కులు కాపాడుకొనుటకు మార్గములు యోచింప గంటూరు అర్చకులు వెంటనే పొన్నూరులో సభను గావించినారు. సంఘములు స్థాపించుట అవసరమని తీర్మానించినారు. వెంటనే గంటూరు అర్చకులు సంఘమును స్థాపించిరి. వెనువెంటనే తదితరమండలములకూడా సంఘములను స్థాపించినవి. అర్చకుల సంఘస్థాపనలు బోర్డుకు మరింతకష్టము గలిగించినవి. బోర్డు అక్రమప్రవర్తనలను అధికార దుర్వినియోగములను, ప్రజలకు వెల్లడించినవి. ఇందుచే బోర్డుకు అర్చకులపై మరింతకోపము గలిగినది. అర్చకస్వత్వములు అమూల్యగ్రముగా నశింపజేసినది. పన్నాగములు పన్నుచున్నది. విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నది. అర్చకులపై ప్రజలకు ద్వేషభావము గలిగింప అక్రమాందోళన చేయుచున్నది. కాని యింతవరకు అంతయు నిష్ప్రయోజనమేను. నిరర్థకమేను. అప్పుచేసి పప్పుకూడు తినమనినట్లు అయిదులక్షలవరకు అప్పుచేసినది. దిగమింగి కూర్చున్నది.

అర్చకుల కర్తవ్యము

అర్చకమహాశయలారా! సంఘము లేర్పరుచుటవలన చేకూరిన లాభము అపారము, మేలుఅధికము, వ్యక్తిగతముగా యే యొక్కరు ప్రస్తుతపు అవసరముండి బయల్పడలుట బహుకష్టము. కష్టమేగాక అసంభవము. అర్చకసమస్య అపారమున ధనవ్యయమతో గూడుకొనియున్నది. అర్చకమహాశయల కందరికి తెలిసియేయున్నది. బోర్డువారి అక్రమప్రవర్తనలకు అధికార దుర్వినియోగములకు మీరెంతయు భయపడవలదు. ఇప్పుడుగాకున్న ఎప్పటికైనను ధర్మము జరుమను, అధర్మము అపజయమును గలిగించకమానవు. మనస్వత్వములు యెన్నటికి భంగింపబడనేరవు. చిరస్థాయిగా నుండగలవు. కాని మహత్తరమగు త్యాగము అతీతమగు ఐ క మ త్య ము తీర్చును ప్రచార ప్రబోధములు గావలసియున్నవి. మనమొక విధమగు శక్తిని సంపాదించవలసియున్నది. అది మనల నెదుర్కొనిన శక్తిని ఉపసంహరించు శక్తియై యుండవలెను. ఇట్టి శక్తిని ఏనాడైతే మనము సాధించగలమో, అనాడే గమ్యస్థానము చేరగలము. అట్టి శక్తిని సంపాదించవలెనన్న అర్చకులందరు ఏకాన్యుఖులు గావలెను. ఒకే ఆదర్శముపై ఒకే పద్ధతిపై నడుచుకొనవలెను. అపారత్యాగమును చూపవలెను. అతీతమగు విమత్యము గావలెను. కష్టనష్టములకు ఓర్పుకొనవలెను. సంఘమునకు తన నాయకులుగావలెను. నిమగ్నలృప్తి చిత్తులుగ ను, నిర్మాలిన్య హృదయులుగను నుండవలెను. దూషణ తిరస్కారములకు యోర్పుకొనవలెను. శాంత స్వభావులుగ నుండవలెను. స్వాధ్యయరూపగ నుండరాదు. ప్రస్తుత రాజకీయ దురవస్థనుండి బయల్పడలుటకు యివే సాధనములు. ఇవి మార్గములు. వీటివలననే వాంఛితార్థములు చేరగలవు. గమ్యస్థానము చేరగలరు. అర్చకుల ప్రస్తుత కర్తవ్యము అపారము. అధికవ్యయము. స్త్రీ-ము రద్దులకు లేబడిన దావాల పోషణకు కావలసిన గ్రంథ సంపాదన అత్యవసరము. హక్కులను అయిదు విధములుగా చూపియున్నాము. అర్చకత్వం నాకరిని చేయుటకు గాను మనకు యిచ్చిన మన తాలూకు భూములని. ఒకటి న్యతికేకభక్తము రెండు, ఆచారము మూడు, ఆగమ శాస్త్రము నాలుగు, తీసివేసిన సిద్ధి ఈనామని అయిదు. వీటిని రుజువు చేయుటకు కావలసిన గ్రంథమునంతయు సంపాదించవలసియున్నది. ఆచార అనుభవములు రుజువు చేయ ఆంధ్రదేశమునగల అర్చకులయొక్కయు బ్రస్తీల యొక్కయు పేర్లను తెలియగల సాక్షుల లిప్తును తయారుచేసి కొద్దలలో దాఖలుచేయవలసియున్నది. వీరిని విచారించుటకు కమిషనరును కోరవలసియున్నది. వెస్టుగోదావరిలో బోర్డువారు దాఖలు చేసిన సాక్షుల సాక్ష్యమును నిరోధించుటకు కావలసిన వస్తుసామగ్రిని సమకూర్చుకొనియున్నది. అర్చకసంఘములు లేని జిల్లాలలో బోర్డుతాబేదారులను ఇప్పపెర్ల యొక్కయు, బోర్డుకమిటీలవలలనియమింపబడిన బ్రస్తీల యొక్కయు బాధలు అర్చకులకు అధికమగుచున్నవి. వెనువెంటనే ఆజిల్లాలలో సంఘములు స్థాపించి ఆ అర్చకులకు తోడ్పడుట అత్యవసరమై యున్నది. అర్చకహక్కులు గాపాడ క్రియములు పిల్లలకురి అంజనేయులు పంతులుగారు తెచ్చిన సవరణ బిల్లుకుగల కారణములను

హిందూయువకుల
ప్రస్తుతపరిస్థితులు వేరుగానున్నవి. మీ చిన్న బిడ్డమాదిరి. వారు ఆరోగ్యవంతులుగాను, బలాధ్యులుగాను ప్రకాశింతులుగాను మండిరి. వారు పెద్దవాడై ప్రపంచమందంతటిలో ఇండియా ఐస్సె కెక్కునట్లు కీర్తిని గడింపగలరు. వారొనర్చు గొప్పపనులు తల్లితండ్రులకు ఆశ్చర్యముల గలిగించి, వారి కీర్తి చిరస్థాయిగా నుండునట్లు నర్చగలరు.

ఇండియాలో చిన్న బిడ్డలందరు. గ్లాక్సోచేతనే పోషింపబడుచుండిరి. రాజకుటుంబము లయిదిటింటిలోనూడ రాజకుమార్తెకు వాడుచున్నట్టి ఆహారము గ్లాక్సో మాత్రమే బిడ్డలను ఆరోగ్యముగాను, జలకరముగాను పెంచును. తనతోటి వారలలో కెల్ల మేటి యనిపించుకోగలదుటకు. సాయపడును.

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యమైన పోషక పదార్థములు చేసిన పాలహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్, యుగు అండు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తేపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

3067

ఉద్దేశ్యములను ప్రజలకు ఎరుకపరచుటకు అంజలియథార్థమును సత్వమును తెలుపుటకును ప్రచార ప్రబోధములు చేయవలసియున్నవి. కాననసభ్యులకు ఎరుకపరచ వలసియున్నది. కీర్తయతులు మునుస్థాయినాయకుగారు తెచ్చిన సవరణ బిల్లులోని అక్రమములను అన్యాయములను ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు కాననసభ్యులకు ఎరుకపరచవలసియున్నది. ఈ పనులన్నియు అధికమగు వ్యయప్రయాసలతో గూడియున్నవి. అర్చకసమస్య తీవ్రమగు విషయ పరిస్థితులలో నున్న యీ సమయమున అర్చకులెట్లు నిర్దించుచుండిరో ఎట్లు భజించుచుండిరో బోధపడజున్నది. కడచిన దానికి చింతింపకుడు, ఆలసింపకుడు, ప్రచార ప్రబోధములకు గడచుడు. గమ్యస్థానము చేరుడు. అర్చక సోదరులందరు అతీతమగు విమత్యమునకలిగి మహత్తరమగు త్యాగమును చూపి గమ్యస్థానము చేరగలందులకు ఆర్చాస్వరూపియును పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు యితరజీతో విరమించుచున్నాను.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గిటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమున కట్టుటలో పెరుపాలది. స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట శ్రేష్టము. 25 మా. 2-3-0

చందనాదివటి నెట్టు 4-0-0
సెగవ్యాధులకు దివ్యోద్యమం. ఇచ్చాపక్వముచాలును. ఆహారం
రత్నపురుషలేహ్యము 3-0-0
వీర్యవృద్ధికి పేరుపడిన ఔషధము.

17-3
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

నేషనల్ ఇన్స్పెక్షన్ కంపెనీ
లిమిటెడ్,
హైదరాబాద్: కలకత్తా.

ఈక్రింద తెలుపబడిన పట్టణములలో మా కంపెనీ యేజిలట్టుగా పనిచేయుటకు గౌరవమును పలుకుబడియు గూచారు దిరభాస్తును పంపుకొనవలెను:—

అనంతపురము	నరసారావుపేట
బెజవాడ	నరసాపురం
బరంపురం	ఒంగోలు
కడప	పితాపురం
క్రికాకుళం	పర్లాకిమిడి
ఏలూరు	రాజమండ్రి
గుంటూరు	సామర్లకోట
కర్నూలు	తెనాలి

విజయ నగరం
మంచినీవారలకు తగిన ఏర్పాట్లు గలవు.
వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుము:—

కె. ఎస్. గోపాలయ్య,
బ్రాంచి కార్యదర్శి.
101-1 లోక్-హైవే, బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు.

వక్రటన
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదోషధము లన్నియు మానద్ర దొరకను.
రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య,
185-2 గంటలమ్మచెట్టుపల్లె, గుంటూరు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

విశాఖము బస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది	,,	ప 45, కలది	12 8 0	13 4 0
నల్లూరిది	,,	డిబ్ 42	13 8 0	14 0 0
ధిల్లి	,,	డిబ్ 46	16 0 0	17 0 0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-5	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము	,,	,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-5 ర 205	,,	16 0 0	10 7 0
సెనగలు	,,	డిబ్	17 0 0 19 0 0
పెసలు	,,	డిబ్	14 0 0 16 0 0
పినుములు	,,	డిబ్	17 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	8 4 0 8 8 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రము బా 1-5	,,	110 0 0	118 0 0
నయ్యము 1-5	,,	14 0 0	19 0 0
శేరుసెనగపప్పు బా 1-5	,,	40 0 0	41-0-0
శేరుసెనగనూనె గానగ బా 1-5	ర 95	మిమకొనూనె 92	
అనూదము బా 1-5		100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపగుపు బా 1-5		100 0 0	108 0 0
కూరపగుపు	,,	50 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-5		98 0 0	112 0 0
ధనియాలు	,,	బా 1-5	28 0 0 42 0 0
గుంటూరుపొడకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-5	ర 40	45	
జల్లము బా 1-5	ర 28	0 0	49 0 0
అప్పాచక్కెర బస్తా 1-5	,,	23 18 0	24 1 0
చింతపండు బా 1-5	,,	28 0 0	88 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-5	,,	80 0 0	81 0 0
చురం	,,	24 0 0	80 0 0
రవుండు	,,	24 0 0	80 0 0

6. నూలు

నం 20 తెన్ని సింహాయాతె	ర	7 12 0
నం 6 ,, కలారి	,,	4 9 0
నం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	10 0 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	6 14 0
నం 40 రాకి	,,	8 14 0
నం 4 తెన్ని మసీదు	,,	4 8 0
44 నాండో	,,	5 2 0

7. తోహములు

నండి 100 కులం 1-5	ర	48 8 0	ర 53 2 0
నాగారు కులం 1-5	,,	21 18 0	22 0 0
నవరస 1-5			18 6 6
ఇత్తడి బా 1-5	,,	244 0 0	246-0-0
రాగ బా 1-5	,,	328-0-0	331-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు పిట్టరూండు అలివరయిక్ సింహాయాతె		
పిపా 1-5 గ్రీలు 200 కి ర 47 0 0		
నీలిరంగు 1 కలి		10 0
14 రకులు		1 10 6
28 రకులు		1 9 0
56 రకులు		1 8 6
1 అందర		1 8 0
రంగులు బామ్మరూండు అలివరయిక్ అనగా (బల్బి. రెడ్డు)		3 4 0
కాంగో కి 4		1 0 0
మ 4		1 5 0

14 వ కృష్ణా కో-ఆపరేటివ్ కాన్ఫరెన్సు

ఘంటశాలలో అమిత్తోత్సాహము

ఘంటశాల, ఫిబ్రవరి 1:—కృష్ణా జిల్లా సహకార మహాసభ నేడు ఉదయము 9 గంటలకు ప్రత్యేకముగ నిర్వహించబడిన సందర్భంలో అమిత్తోత్సాహంతో సమావేశమైనది. సభామంట పము తోరణములతోను పూర్వ ప్రస్తుత దేశపరిస్థితుల వ్యత్యాసము తెలుపు తెక్కలుగల పటములతోను మన దేశమునకును యితర దేశములకును కరవులు, పంటలు, శిశుజనన మరణములు ఆదాయ వ్యయ మరణములు తెలుపు ప్రస్తుత జీవిత అవశ్యక పరిస్థితులను తెలుపు నూతన జాతీయ భావమును పురికొల్పి మన దేశ దారిద్ర్యమును వ్యక్తపర్చు సుబోధకములగు విషయములను వెలిబుచ్చు ప్రకటనలును, చిత్ర చిత్రపటములతోను అలంకరింప బడినది. ఈ మహాసభ నడపు ఆహ్వాన సంఘమువారికి ఈపటములను చేకూర్చియు యితరవిధముల అనేక మాదిర్లుగ సహాయ మొనరించిన ఆంధ్రా యిన్నారెన్ను కంపెనీవారు ఎంతయు ధన్యులు.

నేటి ఉదయమున 9 గంట లగుసరికి శ్రీమంతు రాజా యార్లగడ్డ శివరావు ప్రసారరావు బహదూరువారు స్వయముగ యిక్కడకు వచ్చిరి. వారు యిక్కడకు వచ్చినంతనే అధ్యక్షులు శ్రీయంత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారితో కరస్పర్శ గావించి స్వయముగ తమ కారులోనే ప్రక్కన కూర్చుండి వెళ్తుకొని మేళతాళములతో స్వచ్ఛంద నేపథ్యము ఊరేగార లను ప్రతినిధి పేక్షకులను తోడురా ఊరేగిరి. ఊరేగింపు కాలమున జయజయధ్వానములు వినిపినవేగాని నర్తించి పీలు లేనిది.

తరువాత దేశీయగీతములను ప్రార్థనాదీకములను జరిగిన వెనువెంటనే సుమారు 10 గంటలకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయంత గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యచౌదరిగారు తమ ఆహ్వాన సంఘ అధ్యక్షులతోపాటైనామను అందు ప్రస్తుత సహకారసంఘ ముల్పితిని గురించి విశ్లేషించుచు వానిని అభివృద్ధి నొందించు మార్గముల నన్వేషించు ప్రయత్నమున ప్రభోత్వోద్యోగములను ప్రజాపక్ష వాదులగున జరుగు సంఘర్షణలను వానిని తప్పించు కొను మార్గములను వెలయు సాధనసంపత్తియు వివరించి యెన్నటికైనీ దేశక్షేమము పరమాధ్యయనయొడల సహకారోద్యమ వ్యాప్తియే మూలకందాయమని తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

రయితులకు ముఖ్యముగ తేమదాయకముగ సంస్థ యీ సహకారసంఘములే యనియు అందును ముఖ్యముగా భూమి తణఖాబ్యాంకులే ప్రస్తుత దేశకాలపరిస్థితులందు ఋణభార చే పీడింపబడుచున్న రయితునకు శ్రేయోదాయక మనియు పీడానివారణమార్గమనియు అట్టి బ్యాంకులకు మూలధన మిచ్చుటకుగాను కేంద్ర మనసరమనియు అట్టిభాగ్యత ప్రభుత్వము దే యనియు, నిట్టి భూమి తణఖా బ్యాంకులందు ఆధికముగ తనధనము సుపయోగించి డివెండ్లను కొనుచు ఆదర్శపూర్వకముగా నొనరించుచున్న ఆంధ్ర యిన్నారెన్ను కంపెనీవారిని ఎంతయు పొగడిరి.

తరువరి అధ్యక్షుని పదవి వంగీకరింపవలసినదని నేడు కొనుచు శ్రీయంతులు బ్రహ్మయ్య. చెరుకువాడ నరసింహం పంతులు (ఆంధ్ర యిన్నారెన్ను కంపెనీ యేజంట్టును) ఇంతకు ముందు షెడరేవన్ కు అధ్యక్షుడుగా నున్న గుడ్లవల్లేటి వెంకట రత్నంగారర్ శ్రీ అధ్యక్షులను గురించి ముచ్చటించి ఉపపాదనలను బలపర్చిరి. అంత శ్రీయంత సత్యనారాయణగారు సభామంటపముంతయు కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండ అధ్యక్షుల సీతము నలంకరించి తమ ఉపన్యాసమును చదివిరి.

మధ్యాహ్నము గం 4 లకు విషయనిర్ధారణసభ సమావేశమయ్యెను. సాయంత్రము గం 6 లకు మహాసభ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. సుమారు మాడుగంటలకాలము తీర్మానముల చర్చ జరిపి నేటికి సభ ముగించిరి.

కృష్ణామండల సహకార సంఘ సూపర్వైజర్ల సంఘము

రాత్రి పది గంటలకు ఈ సైసంఘసమావేశము జరిగెను. అందు శ్రీయంత శింగరాజు సోమసుందర రావుగారిని అధ్యక్షులుగను గురువాడ భాస్కర రావుగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి.

ఘంటశాల ఫిబ్రవరి 2:—నేడు తిరిగి మహాసభ సమావేశమై చాల ముఖ్యముగ తీర్మానముల నామోదించిరి. సాయంకాలము మాడు గంటలకు సభ సమాప్తమైనవెనక అధ్యక్షులు, ఆహ్వాన సంఘపు ప్రతినిధులు కలిసి ఛామూపటము తీయించుకొనిరి. శ్రీయంత సత్యనారాయణ గారు సాయంత్రము బందరు వెళ్లి ఆలమూరు వెళ్లుచున్నారు.

బహిరంగ సభ

నిన్న సాయంకాలము శ్రీయంత నరసింహదేవర సత్యనారాయణ గారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. అందు శ్రీయంతులు చెరుకువాడ నరసింహం, కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగార్లు గంట్ల రోపన్యాసములు గావించి కాంగ్రెసు ఆజ్ఞల శిరసావహించవలసినదిగ సభాసదుల గోరిరి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఘంటశాల, ఫిబ్రవరి 3:—నిన్న మధ్యాహ్నము ఈ పట్టణము సహకార మహాసభామంటపమున ఈ సభ సమావేశమై ఈదినవత్తీర్మానముల గావించెను. గవర్నరుగారు బందరు వచ్చువరకును దోవూని ఈజిల్లాగ్రామము లన్నింటియందును వారిరాకను నిరసించు ప్రదర్శనముల గావించుటకు బందరులో పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము వారిని ఇతర కాంగ్రెసు సంఘములవారిని హెచ్చరించుచును, 9 వ తేదీనుండి జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము విరివిగ జరిగించుటకు ఏర్పరచుచును, తీర్మానముల గావించిరి. 'వోల్టేజీ' వద్దను ప్రచారముపై తీర్మానము రాష్ట్రసంఘము వారి ఆజ్ఞ వచ్చువరకు ఆపుచేయ నిశ్చయించిరి.

గవర్నరు రాకను బహిష్కరించుటకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు యావన్నెండి అనాటికి 8 వ తేదీకి బందరు రావలసినదిగ కోరుచు కార్యదర్శిగారును అధ్యక్షులగు శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారును హెచ్చరించిరి. పల్లెటి దిక్కులనుండి అనేకులు వాలంటీర్లు వచ్చునట్లు కబుర్లు నిన్ననే తెలియవచ్చినవి. (స్వకీయవిలేఖరి)

సహకార సంఘములకు

కావలసిన అన్నిరకముల లెడ్డర్లు, ఫారములు వగైరాలు దొరకును. వర్తకులకు కమిషను యివ్వబడును. వలయువారుయీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెలుసుకొనుదు.

కార్యదర్శి,

గోదావరి స్వదేశీ సహకార క్రయవిక్రయ సంఘము

అమలాపురం, తూర్పుగోదావరి.

అ పూ ర్వ మైన ర క ము

సీమక మలములకు, మణులకు

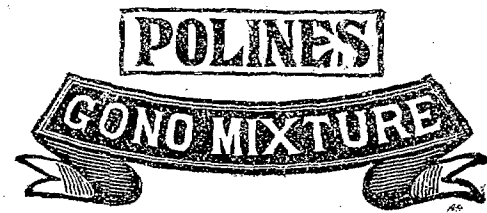
న్యాయ మైన ధ ర ల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుదు, లేక ఖుద్దన మీరే దయచేయుదు. 187-3

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

తంజివిలాసము "ఓపల్" ఫోను నం 8477

పార్కు-ఛౌను, మద్రాసు. 5

“పాలినిన్ గనోమిక్స్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన కాశ్రియపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే ప్రాప్తింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తోవెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను. ఒకమారు వాడిమాచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-

పోస్ట్ ప్రివ్యేకం రు 0-7-0 126-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Bellaghatta, CALCUTTA

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో కుష్టుఆసుపత్రి

శ్రీబ్రహ్మ రి:—మా జిల్లాలో తరచు కుష్టుఆసుపత్రి నొకదానిని పెట్టబోవుచున్నారని వినుట కెంతో సంతోషించితిని. నేను విననందర్యమిది:—దివి 23 నవంబరు 1929 తేదీన ఖిమడోలులో జరిగిన మాజిల్లాబోర్డు మీటింగులో రు ౬00 లు కాంక్షను జేయమని జె. యమ్. బాయిడ్ దొరగారు వ్రాసిన ఉత్తరము ఆలోచనకురాగా మాజిల్లాబోర్డువారు దొరగారు కోరినదట్లు ఇన్వెడనేరదనిని తమంతటామే జిల్లాలో కుష్టు ఆసుపత్రిని పెట్టబోవు చున్నామనిని మా జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈసంగతి చాలా జరూరనియు చాలా అవసరమనియు నేను చెప్పుటకు కారణ మేమనగా నేను విన్నంత మట్టుకు నరసాపురం కాలనదరినున్న గ్రామములలో కుష్టు వ్యాధిఅధికముగానున్నదని వినియుంటిని. ఏల కాలన దరినున్న గ్రామములలో యీ వ్యాధి హెచ్చుగానున్నదో దానినిగురించి అధికారులు శోధించవలెను. హెచ్చుగానున్న సంగతి వాస్తవముగా కనుపించుచున్నది గనుక ఆసుపత్రిని మా జిల్లాబోర్డువారు తప్పక పెట్టటం యవసరము. ఇక మా నరసాపురములోని ఆసుపత్రినిగూర్చి ఒక్కముక్క చెప్పవలెను. శ్రీ బాయిడ్ దొరగారు ఆయిదు సంవత్సరముల క్రిందట మాగ్రామములో కుష్టుఆసుపత్రినిపెట్టి మహాపకారమును గావించిరి. వీరికి మొట్టమొదట మాజిల్లాబోర్డువారు 500 లను యిచ్చిరి. గవర్న మెంటువారు మా దా మనిషి ఒక్కంటికి రు ౩ ల ఖర్చులో 2/3 వంతు డబ్బు నిచ్చుచుండెరి. ఇవిగాక లండనులోని కుష్టు మిషనువారుమాదా నాలుగు 125 పౌనులను పంపెదరనివిన్నాను. బాగానేయున్నది కాని ఆసుపత్రిలో కుష్టు సహచారములో మెలిగి అనభవము ను పొంది శిక్షణమును గావించిన డాక్టరు ఒకరు మామేమ కని పెట్టుకొని యున్నగాని ఆసుపత్రి అభివృద్ధిలో నుండదుకదా! ఇంతవరకు బాయిడ్ దొరగారి క్రింద ముగ్గురునలుగురు డాక్టరు లు కలవు పుచ్చుకొని రి. ప్రస్తుతము పని జేయుచున్న డాక్టరు భూపతిముగారు మాదా ఆచ్చట మానుకొన బోవుచున్నారని వివరము చున్నది. ఈయన డాక్టరు మార్గముగారి ట్రాపికల్ స్కూలులో శిక్షణమును బొంది కుష్టు వ్యాధిలో ఆసుధము గలవారని సర్టిఫికేట్టులు గలవు. ఈయన కాలములో నూరుమంది నరకు రోగులు పెరిగిరని కూడా వింటిని. ఆసందర్భములో వచ్చే డాక్టరు పోయే డాక్టరును పెట్టి, ఒకరి నిరంకుశ యధికారము కన్న మాజిల్లా బోర్డు వారే తమంతట తామే ఆసుపత్రిని పెట్టబోవు సంగతికి సంతోషించితిని. త్వరలో తగిన స్థలములో నూతన పద్ధతులలో చికిత్స జేయగలిగిన అనుభవజ్ఞులగు డాక్టరు గారి సహాయముతో కుష్టు ఆసుపత్రిని పెట్టి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు మా జిల్లా బోర్డు వారు పాత్రులగుదురు గాకయని కోరుచున్నాను.

మదరాస్ దంతనిర్మాణకళాశాల
(పండ్లను కట్టుటను నేర్పు విద్యాలయము)
మంచి అనుభవవేత్తలగు యూరపియనుప్రా ఫెసరులు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ప్రత్యేకముగ నేర్పుదురు.
జనవరి 15 తేదీనుండి కళాశాల ప్రారంభించి పనిచేయును.
వివరములు తెలియగోరువారు
దంతకళాశాల ప్రిన్సిపాలు
డాక్టరు హెచ్. వేంకటరావు ఎల్. ఎం. ఎస్. గారు
250 చీనాబజారురోడ్డు మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

ఒక ఔషధ వినోదము
HEDAUURIN
P.R.I.
DYSENTERY SPECIFIC
మరియు
కలరా నివారిణి
హాజ్యోటిస్ అరికులేరియనుండి
తయారు చేయబడినది
ప్రస్తుతకాలమునం దున్నవాటిలో అమోఘమైన ఔషధి. కల్పరాసు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణియున్న చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.
ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
పోస్టువాళ్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

ట్రాన్స్ బ్యాంకు లిమిటెడ్,
స్థాపితం 1923 సం॥ రం.
38-3
హెడ్ ఆఫీసు. మచిలీపట్టణము.
బ్రాంచి కాకినాడ
ఆంధ్రదేశముందు ప్రప్రథమము, వ్యాపారపద్ధతులను స్థాపించిబడిన బ్యాంక్ యిదియే!
ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు యీ దిగువ రేట్లకు తీసుకొనబడుచున్నవి:—
12 మాసములకు 100 కి సం॥ నకు రు 6
24 మాసములకు " రు 6 1/2
36 మాసములకు " రు 6 3/4
సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డీతో పుచ్చుకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుపైన యితరవివరములు తెలుపబడును.

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువారేమిచేయవలెను?
వైల్డన్ లేవ్యం
4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు గుల్మమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాసమొక్కవజేసి సంసారసౌఖ్యము పెక్కువగా గలిగించును. కుళిబాడ్యములు చేరనీయక ఆటంకపరచును. మహారణ్యములలో నివసించు యోగిత్వములచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికి. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబుగా, శిలాశిర్ష కన్నా బంగారు మొవలైన అనేకవస్తువులచే నిర్వహించితిమి, రసవిషగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమేతూరము. అవిచేసిన అనేకరోగములకు తానిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును అదరింతురుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్తించ సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. నుర్రును లేదన్నవారి డబ్బు వాడనుచేయును. 30 దినములకు రు 30 డబ్బు రూ 3 పత్రములేదు 2 డబ్బులకైన పోస్తేజి ఉచితము. 1930-వ సం॥ డ్రైకొలండురు 3 అశాలు.
Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

అన్ని దేవుడు
Cawnpore Woollen Mills Co. Ltd.
GUARANTEED PURE WOOL
Cawnpore Woollen Mills Co. Ltd.
AGHISED
Cawnpore Woollen Mills Co. Ltd.
GUARANTEED PURE WOOL
Cawnpore Woollen Mills Co. Ltd.
2 yds x 1 1/2 yds.

మీరు యీ చీటిని చూచియుంటిరా?
మాడనివడమున, యిప్పుడు చూచి జ్ఞాపక ముంచు కొనుడు. ఇది లాలిమిల్స్ అగ్ని దేవ్ శాలువల ప్రతిదాని మీదను కలదు. యట్టిదానిని మీరు కొనవలయును.
ఈ శాలువ అన్నియు సామాన్యముగ వాడుకలోయుండి, పూర్తిగా న్వచ్చమైన ఉన్నితో తయారు కాబడి, చలి నుండి చక్కగ కావాడగలదు.
ఒకటి తెప్పించుకొని అగ్ని దేవుని వెచ్చదనముచే నుఖంపుడు.
తెంగుళూరు ఏతెప్ప:—
మెసర్స్ కల్చర్ చంద్ అందుకో.,
చిక్ పేట, తెంగుళూరు సిటీ.
బెజవాడ ఏతెప్ప:—
ఎస్. యమ్. వజీరుద్దీన్ అందునన్స్,
బెజవాడ.
THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co.,
(Branch of the British India Corporation Ltd.,)
Post Box No. 5 CAWNPORE.

యువజన జాతీయసమితి

దేశసేవాత్మకములగు కొందరు విద్యార్థులు నిన్నటి దినము సమావేశమయి "యువజన జాతీయసమితి" అను పేరు ఒక సంఘమును మదరాసునందు ఏర్పరచిరి. ఈ క్రింద వర్ణింపబడునది గారి ముఖ్య ఆదర్శములు.

- (1) దైవమును దేశమును నేవించుట
- (2) భద్రతవస్త్రధారణము
- (3) పరదేశీయుల బహిష్కారము
- (4) ప్రస్తుత ప్రభుత్వము క్రింద ఉద్యోగములు నిరసించుటకు ప్రయత్నించుట.
- (5) స్వతంత్ర ఆదర్శమును గ్రామములందు ప్రబోధించుట.
- (6) అస్పృశ్యతానివారణము.
- (7) సర్వసత్త, కుల, జాతిసమత్వము.
- (8) సభ్యులందరు హిందీభాషాపరిచయము కలిగియుండుట.
- (9) విద్యార్థుల సమావేశము ఏర్పరచుట.

క్రియంత ఆర్. రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగను క్రియంత కె. నూర్జుమలాళరావుగారు, మునిరత్నము, పద్మనాభన్ గార్లు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. (కార్యదర్శి.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరిమితము
గోపాలపూర్	69	61	0.8	3.8	+ 3.5
విశాఖపట్టణము	80	69	0.1	1.7	+ 1.1
రాజినాడ	85	78	0.1	0.1	- 0.2
మచిలీపట్టణము	88	78	...	0.1	- 0.1
కర్నూలు	...	...	...	...	...
బళ్లారి	87	64	...	0	- 0.1
అనంతపురం	...	...	...	0.1	0
కడప	98	67	...	0.4	0
నెల్లూరు	93	75	...	0.1	- 1.6
మద్రాసు	89	71	1.0	2.7	+ 1.3
కడపూరు	87	77	...	8.5	+ 6.9
నెల్లూరు	92	78	0.1	1.5	0
నెలము	97	75	...	0.2	- 0.2
కోయంబట్టూరు	92	66	...	0.8	- 0.3
తిరుచనాపల్లి	96	77	...	1.5	+ 0.8
శాగపట్టణము	87	79	...	18.8	+ 12.0
గుంటూరు	95	78	...	0.6	- 0.1
పొంబి	87	79	...	4.4	+ 2.2
పాలంకోట	...	...	...	0.7	- 0.8
తిరువేండ్రము	86	75	...	0.6	- 0.2
కొచ్చిక్	88	76	...	1.1	+ 0.8
కాళికట్టు	86	70	...	0.1	- 0.8
మంగుసూరు	88	67	...	0.1	0
తెంగుసూరు	89	68	...	0.2	0
మేర్కాన	72	52	...	0.1	0
కొడైకనాడ్	65	50	...	1.7	- 1.2
మామూర్	72	51	...	1.9	...

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 1.0" గోపాలపురములో 0.8" వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులు బడినను. గోపాలపురములో పగటి వేడిమి 13 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడ మచిలీపట్టణములో 4, 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—కర్నూలు కలుగు తెలియలేదు. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 1.0" వర్షించెను. ఉరుములు ఉరిమెను. ముంబైగా నున్నది. పగటివేడిమి 3 మొదలు 5, రాత్రివేడిమి 4 మొదలు 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు, పహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

రాజమహేంద్రవరము

వ్యాయామప్రదర్శనము

ఫిబ్ర 1:—గతనెల 29 తేదీ శుక్ల నామ సంవత్సర శ్రవణ బ 30 బుధవారం సాయంకాలము 5 గంటలకు మ|| రా|| శ్రీ సాలస బావనయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గారి ఆధిపత్యమున గుంటూరు వైశ్య వ్యాయామ సంఘాధ్యక్షులును, గండవెండేర ధరుండును, వైశ్యభిష్ట వ్యాయామ విభాషణ, మల్ల కేసరి అభినవ సవ్యసాచి మువ్వ హస్త కంకణ ఘంటావీరుదాంకితులు వరు శ్రీయుత ప్రాధేసరు గట్టి వీర రాఘవులుగారి శిష్యబృందముతో కాండోఫీటు బలప్రదర్శనము, ధనుర్విద్య, కత్తి, కత్తి, పశా మొదలగు సాములు యోగాసనములు శబ్ద సేత్రావధానాది ప్రదర్శనము ప్రదర్శించిరి. ప్రాధేసరు వీర రాఘవులు గారు 56 పానుల ఎత్తుగల 8 గుండ్రను కేరీరముకు కట్టుకొని నీటిబిందెను నోటికి కరచుకొని నడచిరి. వీరిశిష్యులు క్రొత్త రాఘవులు 12 పెద్దబస్తాల ధాన్యమును కొమ్ముపై నిడుకొని మాట్లాడిరి. వీరి ఆద్యుత ఊపిరికి క్షేత్రకులచే అభినందింపబడెను. వీరు కాక భక్తులు, మిగుల ప్రశంసనీయులు. ప్రాధేసరుగారి శిష్యులయిన రాఘవులుగారికి కలియుగభీషు అను బిరుదాంకితము చేసిరి. ఈ నిరుపమాన వ్యాయామ ప్రదర్శనముచే యీపట్టణ మందలి వైశ్యయువకులు ఒక వ్యాయామ సంఘము నేర్పరచిరి. అందు తలవర్తి చెంచుపున్నయ్య, మురికిపూడి అప్పారావు గారలు కార్యదర్శులుగను మ. రా. శ్రీ ఉప్పల సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షులుగను ఏర్పాటు చేసిరి. ఈ ప్రాధేసరు రాఘవులు గారును, అప్పల ముప్పారావు, తలవర్తి శీతాపతి శ్రేష్ఠి వగైరాల ప్రాత్నాహముచే యీపట్టణమందు యీ వ్యాయామ ప్రదర్శనలు జరిగినది. రాత్రి 8 గంటలవరకు ప్రదర్శనము అత్యుత్సాహముచే ప్రాధేసరుగారు శిష్యబృందముతో జరిగిరి. రాజమండ్రి గౌతమీ వ్యాయామసంఘముని నామకరణ మీయబడినది. (స్వకీయవిలేఖరి)

సిద్ధాపథము

మలబద్ధకము, అతిమరపు, నిస్సత్తువ మున్నగువాటికి మా జగత్ ప్రసిద్ధ మగు ఆతంకనిగ్రహ మౌలీలను నేవించుడు 32 మాత్రలు గల డబ్బా రూ. 1 పూర్తివివరముల 150 పుటలు గల జాబితా ఉచితముగ పంపబడును. ఆ తంకనిగ్రహ ఫార్మ నీ 25, బ్రాడ్వే మదరాసు. 5

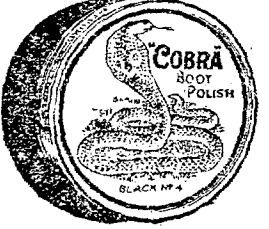
Polish your shoes the easier way with COBRA!

మెటుగు పెట్టుటకు సులభ మార్గము కోబ్రాను వాడుటయే.

COBRA
BOOT POLISHES

Save you money

Made in Black, Brown, White, etc.

Agents: విల్సన్ లిండ్ కో, మద్రాసు. 8

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా

కాంగ్రెసు సంఘము

1930 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని ఘంటకాలలో జరిగిన తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణ సమావేశములో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు:

1. తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఆవరణ ప్రకాశించి గవర్నరుగారు బందరు చేరునంతవరకు, ప్రతియూరుదగ్గర నల్ల జండాలు వ్యతిరేక ప్రదర్శనోత్సవములు చేయించుటకును, బందరు చేరినపిమ్మట కూడ నల్ల జండాలు ప్రదర్శనోత్సవముతో బాటు బహిష్కారము జయప్రదముగా నుండుటకు తక్కిన అన్ని పీల్లెన ఏర్పాటుచేసుకూడా చేయుటకును, యీజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ వారు జాగ్రత్త వహించుటకును, బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘం వారును, గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములును వారివారి ఆదేశములకు సంబంధించినంతవరకు యీ బహిష్కారము జయప్రద మొనర్చు తోడ్పడుటకు కోరబడుచున్నారు.
2. కాసనపల్లెకు సంబంధించినంతవరకు యీజిల్లాలో తీవ్రముగా వోట్ల నివ్వకూడదను ప్రచారము సాగించుటకు యీ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

అడ్డర్న మెంటు తీర్మానము

ఈ విషయమై ఇటీవల జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానము ననుసరించి అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమునుండి విరమముగ ఆదేశము లిచ్చువరకు ఆపియుంచుటకు తీర్మానించడ మయినది.

వోటునకు బెట్టుగా ఆధికసంఖ్యాకులచే అడ్డర్న మెంటు తీర్మానము అంగీరింపబడినది.

3. ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీకి లోపుగానే గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములవారు తిరిగి వారి కొత్తసంవత్సరం చందాలను వసూలుచేసి పంపుటకును, కొత్త మెంబర్ల నుకూడా చేర్పించుటకును కాంగ్రెసు సంఘములవారు కోరబడుచున్నారు. ఇందువిషయమై తీవ్రముగా ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీనుండి ప్రచారము చేయుటకు యీజిల్లావారిని కమిటీగా నియమించడ మయినది.

1. గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారు
2. నల్లూరి రామారావుగారు
3. బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్యగారు
4. మునుగంటి వెంకట్రావుగారు
5. నూరపనేని గోపాల కృష్ణయ్యగారు

4. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘంవారి తీర్మానము ననుసరించి ప్రతి కాంగ్రెసుసభ్యుడును జిల్లా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములకు వారివారి విరాళములను పంపవలెనని కోరబడుచున్నారు.

గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్య, అధ్యక్షుడు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 4—గవర్నరుగారు 7 వ తేదీని యిచటికి విచ్చేసినప్పుడు పురజనులు బహిష్కరించవలయుననియు, ముగ్ధినిపిపాలిటీవారు యీ సందర్భమున చేయు యేర్పాటులలో దుబారాఖర్చు యెక్కువ చేయుట సరికాదనియు ప్రజాప్రభోధము గావించుటకై ఇచటి కాంగ్రెసు అభిమానులు తీర్మానించుకొన్నారు.

వచ్చి మ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, బెజవాడ ది 26-1-30 తేదీ ఆదివారం రోజున మా మండలమున బెజవాడ, మొగలూరుపురం, పడమటలంక, యాద్వగల్లు, పునాదిపాడు, బొడ్డపాడు, ఆకునూరు, ఉయ్యూరు, కలవపాముల, ముస్తాబాద, నూజిపిడు, ఆగిరిపల్లి, గంపలూడెం, జగ్గయ్యపేట, జయంతిపురం వగైరా గ్రామములయందు సం పూర్ణ స్వాతంత్ర్య మహోత్సవము జరుపబడెను. యింకను కొన్ని గ్రామాదులయందు జరిగినను మాకు సరియైన వార్త తెలియనందున ఉత్సవము జరిపిన ఆయా గ్రామాదులవారు వెంటనే మండల కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలియపరచ కోరుచున్నాను.

కా. నుధుసూదనరావు, కార్యదర్శి.

బోడపాడు

మాగ్రామములో దేశీయ మహాసభా తీర్మానానుసారముగ 26-1-30 తేదీన ఉదయము పతాకోత్సవమును జరిపి సాయంత్రము 5 గంటలకు పౌరసభ జరిపి ఆ సభలో కాంగ్రెసు తీర్మానములను చదివి వినిపించడ మైనది. (పురవాసి)

స్వయంకృషివలన నున్న తిని గాంచిన భారతీయుడు

శ్రీ సేన్లు నిహాసింగుగారి ప్రతిభ

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ పత్రికా ప్రపంచమునందు శ్రీయుత సేన్లు విహాసింగుగారికి నొక సుప్రసిద్ధవ్యక్తి. సుప్రసిద్ధుడు 'రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్' పత్రికకు సంపాదకులుగా నుండిన కీ॥ శే॥ పైడ్ గారు వీరిని సర్వశ్రేష్ఠులగు పత్రికా లేఖరియని పొగడి యుండిరి.

బాల్యమునందే విశాలప్రపంచమున బడుట

వీరి జన్మస్థానము రావల్పిండి (పంజాబు) చిరుప్రాయము నుండియు వీరికి విద్యాన క్రిమిండు. పెక్కు గ్రంథములను చదువుచుండిరి. చిన్నప్పటి నీరికి ప్రపంచ సంచార మొనరింపవలయు ననెడి యాస క్రికలిగెను. కావున మిక్కిలి చిన్నవయస్సునందే వీరు ఎవరి సహాయమున నపేక్షింపకయే యొకనాడు తమ ఇంటిని విడచి యావిశాల ప్రపంచమున బడిరి. తమ పురుషార్థ, ప్రతిభలను నమ్ముకొనియే వీరివిశాల ప్రపంచమునం దంతటను సంచార మొనరించి, ప్రపంచమునందలి మహాపురుషులయొక్క స్నేహభాగ్యమును సంపాదించిరి. వారు కొంతకాలము శ్రమపడి విత్తము వాణ్ణించి, పిమ్మట విశ్రాంతి సమయమున విద్యాభ్యాసము నొనరించుచుండిరి. తాము బడిలో చదువుచుండినపుడే వారు వ్యాసరచనను నేర్చుకొనుచుండిరి. బడినినదలి జీవితము నందు ప్రవేశింపగనే వీరి వ్యాసరచనాప్రతిభ యెటుల శోభించినదనగా, ప్రపంచమునందలి యుత్తమోత్తములగు పత్రికా లేఖకులలో నొకరుగా నయిపోయిరి.

నేడు జపాను ప్రధానితో భోజనము చేపు

కనడా వైస్రాయితో పానము.

మాడుడు నిర్గుణుడగు భారతీయుడు, ఎవరి సిఫార్సు లేకనే తన వాక్కు, రచనాప్రతిభలననే నేడుజపాను దేశపు ప్రధానమంత్రితో సహపంక్తిని భోజనము చేయుచున్నాడు. చేపు కనడాదేశపు రాజప్రతినిధితో కలిసి జలపానము చేయుచున్నాడు!

అమెరికాలో

మొదటనేమో, అమెరికా దేశపుపత్రికలు నిహాసింగుగారికి విరోధముగా కొంతమట్టుకు వ్రాసియుండినవి; కాని, చివర కాపత్రికలే వారి విద్వత్తును చెలుసుకొని వారివ్యాసముల కెక్కుడు మైతము నొసంగ నారంభించినవి. ఇంతేకాదు. ప్రసిద్ధిజెందిన మాసపత్రిక యొకదానికి వీరు కొంతకాలము సంపాదకులుగా కూడ నియమింపబడిరి.

పత్రికా లేఖకురాలు పత్రికా లేఖరిని వరించుట

అమెరికా దేశముయొక్క విరుషీనుణి యొకర్తకు నిహాసింగుగారి సుగుణముల గాంచి ముగ్ధురాలయిపోయెను. ఈమెకూడా మంచిలేఖిక. కొన్ని పత్రికలను నడుపుచుండెను కూడను నిహాసింగుగారి మెనే పరిణయ మాడియున్నారు.

ఖండారములందలి భారతీయులకు నిహాసింగు

సింగుగారు గావించిన సేవ

సేన్లు నిహాసింగుగారు తమదేశీయులకు మేటిసేవకుడు. విదేశములందున్న భారతీయులకు వీరు ప్రశస్తమును సేవనొనరించి యున్నారు. వీరు తమకు పేరు కలుగవలయునని యపేక్షించెడి వారు కారు. నిరాడంబరముగా, శాంతి పూర్వకముగా వీరు తమవిధులను నిర్వహించుచుందురు. కావుననే, వారు చేయుచున్న సేవను లోకులు పూర్తిగా నెరుంగరు.

పార్లమెంటునందలి ప్రశ్నలకు మూలపురుషులు

పార్లమెంటులో వేయబడుచున్న ప్రశ్నలలో నెన్ని వీరి నూచనపై నని భారతీయులెరుగరు!

సింహాళమునందు ప్రస్తుతము గావించుచున్న సేవ.

కడచిన రెండుసంవత్సరములుగా వీరు లంకలో నున్నారు. లంకలో నున్న భారతీయ హక్కులను కాపాడి, వాటిపై నొనరింపబడు న్యాయాచరములను రూపుమాపుటకు వీరు తమ శారీరక, మానసిక, యాధికశక్తులను ధారవోయుచున్నారు.

(విశాల భారత-హిందీపత్రిక)

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-8 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గడ్డి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నళించును. తప్పక పనిచేయును. అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టిపీఠి, మదరాసు.

స్వల్ప ద ర!

ఫల మధిక ము !!

పూర్తి తృప్తి !!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాడు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు ఆందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, కీతలముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవారతేర్చ కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, స్త్రేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన వాడ, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను. సాంకామిక లోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు శుభురు. ఈమాత్రల సీసానోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 200 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టు మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:--

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలములను గలిగియుండు సమ స్థవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాగును. కృత్వదిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనలైన స్త్రీలకు నైతికమును (నైతికోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది. 6 డొస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

91-2

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

31-3-1930 తేదివరకు మాత్రమే

సంవత్సరాది బహుమానము
60 నవలలు రు 25 లు మాత్రమే రు 65-0-0 వెలగల

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్వలసినవిధానము, ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనందసంధానము, ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్యప్రదానము కొరెనవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, పితాపురము.

ఎచ్చట వేడుకయుండునో

అచ్చట మీరు యాక

DECCA
PORTABLE GRAMOPHONE

చూడగలరు. డెక్కాఫోనుతో మీరు నా బంగారుచేయగలరు. . . . పాడగలరు. ఇంకను మీరు వెనుక కూర్చొని వివగలుగుదురు. దీని ధ్వని స్వచ్ఛమై, యా హృదయకరముగ నుండును. ఏస్టేటు పాడినప్పటికిని జీవముకల్గి నూతనశక్తి నిచ్చునదై యున్నది. ధర రు. 45 లు మొదలు గలరు.

SEN & PANDIT
P.O. Box 402, Calcutta.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

హెడ్ ఆఫీసు ... .. మద్రాసు.

ప్రాంచి ఆఫీసులు:--

కుంభకోణం 15-12-1929 తేది తెరువబడినది.
మధుర 3-2-1930 తేది తెరువబడినది.
బెజవాడ 11-2-1930 తేది తెరువబడును.
హిందూస్తాన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ డైరెక్టర్లు, 20,000 వాటాలు వాటా 1 కి రు 100 చొప్పున మొత్తం పూర్తియైన వెంటనే వాటాల జాబితా మూయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రస్తుతము, మిగిలిన 5000 వాటాలను అమలునందుంచ దలచలేదు. ఈవిధముగా ప్రస్తుతం 1000 వాటాలుమాత్రమే యమృతమునకు గలవు. ప్రాన్ వెక్స్ కొరకు వ్రాయుడు. అన్ని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శిగారి పేర వ్రాయవలెను.

విద్యాసాగర పాండ్య,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

గాంధీమహాత్ముడు మూర్తిమంతముగ ఆశయమే

వి. జి. గార్దినరుగారు ఘనముగ ప్రశంసించుట

మహాత్ముడు మృతసంస్కర్తలలో నగ్రగణ్యుడు - అహింసాసిద్ధాంతము నిలువబడునా? - ప్రస్తుతము భారతసమస్యను పరిష్కరించు తెలుల?

ప్రస్తుతము అతి విషమస్థితికి వచ్చియున్న భారతసమస్యయే గాంధీసమస్య. ఈ సమస్య యొక ఆశయమే. ఆయాశయమే గాంధీ "ఒక విషయమున దృఢవిశ్వాసము లేనివారు మారుమంది కలసినను చేయజాలని పనిని దృఢవిశ్వాసముగల యొక్క వ్యక్తియే చేయగలుగును" అని బాహ్యపూర్వము విల్లు నుడిచెను.

ఒక పురుషులంతయును మారు లండనునగరమునందలి యువకులందరినీ చూచి మారులను నడి అవామకులనెనే కనబడుచుండిరి. వారిలో నొకనికి కరీరము కొద్దిగను తల పెద్దదిగను యుండెను. అతడు ప్రతిదినమున మ్యూజియమునందలి పతనమందిరమునకు వచ్చుచుండెడివాడు. రెండవ వాడు కడుసుకుమారి. చాచునచాయవాడు. బలహీనుడు. అతని కనులలో భావోద్వేగము తీక్షణముగా గోచరించుచుండెను. అతడు వ్యాయాసప్రవర్తితుడు చదువులకు ప్రతిదినమున లెంపిలుకు వచ్చుచుండెను. లండను నగరమునందలి ఆస్థానాధికారి జనసమూహమునందు వీరిరువురును మహాపముద్రమునందు నీటి బిందువులవలెనే మడుగుపడుచుండిరి.

నేడు వీరిద్దరే ప్రపంచమునందుగల ప్రముఖులందరిలోను గూడ నగ్రగణ్యులయిరి. ప్రపంచమున దంతెలునుగూడ వీరు పేరెన్నికనుబడయ గలిగిరి. వీరిద్దరు నెవరు?

ఒకరు లెనిను, రెండవవారు గాంధీ

వీరిద్దరును గూడ రెండువిధములకు ఆశయములకు మూర్తివంతములే. ఈమధ్యకాలమున వీరిద్దరును గూడ తమ ఆశయములతో ప్రపంచమును విభ్రాంత మొనరించుచు యున్నాడు. కాని వారి ఆశయములు పరస్పర విరుద్ధములు. రష్యాదేశీయుడగు లెనిను ప్రపంచమును భగవద్విరహితమగు యంత్రాత్మకముగా నొనరింపవలె నని కోరెను. అందు మానవసంఘము జీవించుచున్న క్రైస్తవతమునకు యంత్రముగా నుండవలె ననియే యతడు భావించెను.

నాగరికత మహాసర్వకము

భారతీయుడగు గాంధీ బహుముఖతనముతో భగవదావేశావృతముడగు మానవుడు. ఇతనికి జీవుడు ముఖ్యతముడు. యంత్రము ప్రబల శక్తివు. నవనాగరికత అస్థిక జీవమునకు ప్రత్యక్ష విరోధి. ఇంగ్లాండు జర్మనీదేశములు మృత్యుగదనమున నేలించుచున్నవి. వారి చేతులకు పని పూర్తిగా నున్నదిగాని చైతన్యములేమియులేన పనియును వారి హృదయములనుండి వెడలిపోయినవి. ఈ నవనాగరికతయను వ్యాధివలన భారతదేశమునందలి ప్రజలు గూడ నశించిపోవుచున్నారు. అకలంక మగు వారి గ్రామజీవనమును మానవత్వముగూడ నిది అంతరింపజేసినది. యంత్రకాలలలో మనుష్యులను మందగిల్తుచున్నది. పారలౌకిక ఆర్థికవిషయములలో భారతీయులను వ్యర్థుల నొనరించుచున్నది.

దారిద్ర్యమునందే నిరతుడగుట

బాల్యమునందేయును గాంధీలో మొలకెత్తుచున్న యీ ఆశయము కేతెల్లుటకు ముఖ్యకారణములు రెండు కలవు. ఒకటి బాలస్తాయ హితోపదేశము. రెండవది పర్యతోపదేశము. బాలస్తాయకిని గాంధీకిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచుండెను. ఇతడు దక్షిణాఫ్రికాలో నున్న భారతీయుల పక్షమున న్యాయవాదిగా పనిచేసి జీవించుట కవకాశి వెల్లినపుడే విషమస్థితి కలిగినది. అచట గాంధీకి సాలుకు 8000 పాసులు ఆదాయము వచ్చుచుండెను. అతడు దానినంతట త్యజించెను. దారిద్ర్యవ్రతమును బూనెను. సకలవిషయములలోను అహింసాదీక్షను సర్వసాధ్య పరిత్యాగమును గూడ నలంబించెను. అతని పవిత్ర జీవనము హిందువుల నధికముగా నాకర్షించినది. వారతనిని మహాత్ముడని పిలువసాగిరి. భారతదేశమునందలి అహింసావాదులలో గాంధీ యేర్పరచిన తపోనిలయము "సబరమతి ఆశ్రమము" నుండి గాంధీ భావపరివర్తనము దేశమునందలి దుర్మతిను గూడ వ్యాపించెను. ప్రస్తుతము కలిగిన విషమస్థితి యంతయును దాని పరిణామమే.

గొప్ప సంస్కర్త

ఈవిషమస్థితిని మనము వివేకముతో నెదుర్కొనవలెనని న గాంధీతత్వమును సరిగా గ్రహించుటకు ప్రయత్నింప వలెను. "గాంధీమహాత్ముని ఆశయములు" అను శీర్షికతో సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు వ్రాసిన గ్రంథమునందు (అల్లె-ఆబ్బి) గాంధీ బోధనల నన్నిటిని విశుద్ధముగా పరమధర్మము నిర్వచము నకు బాంధ్యభావలో నతడు విడిచివేసెను గాన గాంధీ తత్వమును సరిగా గ్రహించవలక పోవుట కెట్టి కారణము ను లేదు. మతవిషయక మగు సంస్కరణమునందు

గు గాంధీ అద్వితీయుడే.

తాను హిందువుడని ప్రకటించుచు గాంధీ ఆ మతము నందలి మతీయమునంతను తన బోధనలవలన పూర్తిగా తొలగించెను. మతముల పరిత్రలో నితని బోధనలకు పోల్చుదగిన దొక్కటి మాత్రమే కలదు. పర్లవిషమతను విగ్రహారాధనను, గోపూజను గాంధీ అంగీకరించెను. కాని యీవిషయముల కతడు నూతనమును ప్రేమయుక్తము నగు ప్రామాఖ్యతను కలుగజేసెను గాన నని యిప్పుడు బాగుగా బోధపడుచున్నది. స్త్రీల దుస్థితి అస్పృశ్యుల నీచస్థితి, అతి బాల్యవివాహములు, యన్నగువిషయములలో మహాత్ముని క్రోధము ప్రత్యక్షమై యున్నది. అతనికి ప్రధానమైనది పవిత్రజీవితముగాని మతసిద్ధాంతము కాదు. హిందూమతమునందలి దురాచారములను గూర్చి గాంధీ చేసిన కఠినమివ్వరసాలే క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతములలోని ముగుగులనుగూర్చి అత డొనరించిన ప్రశంసగూడ చాల ప్రశంసనీయమే. ఈ విషయమునందు నత డత్యధిక విజ్ఞాన యంతమును కడు విశాలమునకు సహజమునే బోధించెను. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవమతములకు మూడిటికిని పారలౌకికముగ సామరస్యమును కలుగజేసి అరీతిగా నెనుకటి మత ద్వేషముల నంతరింపజేసి యీ విషయమునందైన భారతదేశము నందు జాతియతను నెలకొల్పవలెననునదియే గాంధీ ఆశయము.

గ్రామ పునరుద్ధారణము

భారతీయుల ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి జల్లు నతనికిగల తీవ్ర సంకల్పము వలననే అతడు రాజకీయములలో ప్రవేశింపవలసి నచ్చినది. యంత్ర నిర్మిత వాగరికత ప్రజల ఆధ్యాత్మిక సంపదను గూడ పూరించుచున్నది. అతడు నమ్ముచున్నాడు గాన నీ పృథివీ సమస్త నిర్మాణ మహర్షి ప్రత్యయమునల రూపుమానిపోయిన వెనుకటి చేతివలన గ్రామజీవనమును మరల నెలకొల్పవలెనను గట్టిపట్టుదలవలననే మరల రాట్టుములను ముగ్గుముల నుపయోగించుట అని అతడు ఘంటాపథముగా బోధింప వారంభించెను. ఈవిషయమునందు నతని భావములు మిక్కిలి సరళములుగాను అమాయకములుగాను కనబడకమానవు. అతని రక్షక సిద్ధాంతము బాహ్యరీతిపరులకు సయితము విరుద్ధముగానే కనపడవలదు. వీలనగా లాంఛనమైన బట్టలను మాత్రమేగాక భారతదేశము నందలి మిల్లు బట్టలనుగూడ బహిష్కరింపవలెననియే గాంధీ బోధించుచున్నాడు. ప్రతిగ్రామమువారును ఆగ్రామమునందలి రాట్టుములపై పడుకబడిన నూలుతోనే ఆగ్రామమునందలి చేతివస్త్రములపై నేయబడిన బట్టలనే ధరింపవలెనని గాంధీ మదువుచున్నాడు. అతని మత సిద్ధాంత మెంతవిశాలముగను, సహనవంతముగను యున్నదో అతని ఆర్థిక సిద్ధాంత మంత సంపత్తియుగము అంత ప్రాచీనముగను యున్నది.

అతితీవ్రమగు సంరక్షణతత్వమునలనే స్వరాజ్యసిద్ధాంత మేర్పడినది. దీనికి ఆర్థికములకంటె ఆధ్యాత్మికములే ముఖ్యకారణములే యున్నవి. "నవీన యంత్రముల సహాయమున భారత దేశమును కొల్లగొట్టుచున్నాడు. దీనిని నిరోధించినచో మన దేశీయపరిశ్రమలు వృద్ధిజెందును. ఆధ్యాత్మికపరత్వముగూడ పెంపొందును. స్వపరిపాలనము ప్రధానముగా ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధిగాని రాజకీయాభివృద్ధికిగాదు." అని అతడు బోధించెను. నేరోకారణముగూడ నుండనిచో కేవలము యీ నమ్మకములవలననే గాంధీ విప్లవపద్ధతులకు గడంగియుండడు.

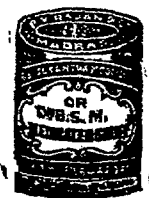
అమృతసరుకు ప్రతికారము

నవనాగరికతయందు గాంధీ కధికముగ నవిశ్వాసమే యుండినను అతడు విటిఫిసంబంధము నంగీకరించెను. బిగోపాసంగుగాను ప్రారంభమునందొక అంబ్యులెన్సుదేశమునుగూడ నిర్దేశించెను. అమృతసరుకు దాహుపద్ధతు లనలంబించబడిన పిమ్మటనే అతడు విప్లవనాయకుడయ్యెను. అందువలననే ఆహార్యోద్యమమును ప్రారంభించెనుకాని అహింసాసిద్ధాంతమునకు తేకమైన భంగము కలుగగూడదని విధించెను. కాని దానివలన ప్రజలలో కలిగిన మహోద్వేగ మతనిని దుఃఖాత్తునొనరించుటచే దానివలన రక్తపాతము కలిగిన తక్షణమే అతడు దానిని విడిచివేసెను. అతడందులకు ప్రాయశ్చిత్తముగా నిరకన వ్రతమును బూనెను. విలపించెను. గాంధీపై కేసు చేయబడినపుడు తనకు గరిష్ఠ పరిమాణముగ కిక్కునే విధింపవలెనని న్యాయాధిపతిని ప్రార్థించెను.

అపు డత డటుల విస్పష్టముగను బహిరంగముగను విసర్జించిన సాధనమునే యిప్పు డేల మరల స్వీకరించుచున్నాడు? అపు డతడు ప్రారంభించిన అసహాయపద్ధతి దేశమునందు సిరపడి పోయినది. అతడు నిలిపివేసినను అది నిలువబడుచుటలేదు. కావున తానే మరల నాయకత్వమును వహించినచో అది మితిమీరకుండ చేయుటకైన వీలగునను నమ్మకము వలననే అతడు మరల దానిని స్వీకరించియుండునని మన మూహించవలసియున్నది. "రాజప్రతినిధిని పధించుటకు బాంబు వేయుట అక్రమముని తెలుపుచు కాంగ్రెసువారందరిలకు సంతాపమును వెల్లడింపవలెను." అని కాంగ్రెసు మహాసభలో గాంధీ యువ పాదించిన తీర్మానము చివరకు నెగ్గినను దానికిమిక్కిలి హెచ్చుమంది ప్రతికూలురగా నుండుటనుబట్టియే అతనియో కోస సాగజాలదని స్పష్టమగుచున్నది. గాంధీ గాధ వైరాగ్యము నవలంబించుటచే నతడు మిక్కిలి బలహీనస్థితిలో నున్నాడు. మరల దౌర్జన్యము కలిగినచో నతడు బ్రతుకజాలడు. అతడు మరల నుపవాసాదుల నొనరింపక మానడు. వాని కతని భౌతిక శరీరము నిలువజాలదు." అని గార్దినరుగారు వ్రాసిరి.

(డెయిలీ న్యూసు)

లోక ప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కు-పాడి

గాలు కమ్మదనం నువాసన అన్నిటిలో ఈడు కానిది ధర. నెం 1. పేకె 1-4-0-0. నెం 2. 2-4-0. (120 తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పాడి

బాటలు డబ్బా 1-4-0 24 తులం టిన్ను 1-4-1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—సి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోనపు పుస్తకములను కొని మోనపోకుడు.

నతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విషయవ కాంక్షాభావంలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గొప్పపాత్రముధర్మము నతీపతుల స్వీకృత్యముతో వర్ణింపబడినవి. ప్రేమతత్త్వము, స్త్రీవాదులు, పురుషవాదులు, వాని ప్రవర్తనలు, బాతుల పాంతునములు, వానియొక్క ఆభిప్రాయము, కిర్యాకూరసాహస్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి పతీపతుల కెట్టి సంజౌనము గలగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భస్థితి లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావస్థాకర, తినుద్రవ్య, ఆహార్యోపదేశ ప్రవర్తనలకు గల కారణములు, వానిని నివారణతయములూ యములు, వారికుండవలసిన స్నేహాభివృద్ధి, మున్నగు 250 విషయములతోను, పందర్యునుసారమున ౫౫ అధ్యాయములు, 25 భాగములు 25 తోను క్షేత్ర 210 పేజీల పైబడిన నీమకావీభాష్యోపకర్మని రైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగొప్పాధుడు తక్షణకవించు తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-4 రు 2-0-0; తపాల అర్బు 7 ఆబాలు
రెండుపుస్తకము లొకేసాకొనువాడికి తపాలార్బు తమ
చూ చిరునామా:—అర్బుకే బుక్ డిపో.

12 తొండవరాయ మొదలివీధి, విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.

Bangalore.

A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency

24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

దేశీయవార్తలు

లాహోరు పత్రికాసంపాదకునిపై కేసు

10 వేలకు జామీను యివ్వబడుట

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:—రాజ్యద్రోహమునకై శనివారము ఆరెస్టుచేయబడిన మిలాత్ పత్రికాసంపాదకుడు మహ్మద్ యూసుఫ్ పాల్ గారు 5,000 కు రెండుజామీనులమీద విడుదలచేయబడినది. సత్వపాల్ గారును, మాలిక్ రామ్ గారును చెరి 5 వేలకు అతనికి జామీనుండిరి. విచారణ ఈనెల 10 తారీఖున జరుగును. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కార్మికసంఘమువారి విచారణ

కలకత్తా జనపనార ఫ్యాక్టరీలను సంఘమువారు దర్శించుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 4:—విట్టికార్మికసంఘమువారు ఈ ఉదయము ఇమెపూర్ కుపాఖల కర్మాగారమును, ఆగ్లో హైందవి జనపనార మిల్లులను దర్శించిరి. జనపనారమిల్లులో చాలమంది కార్మికులను, స్త్రీలను, పురుషులను సంఘమువారు విచారించి, గర్భిణుల ప్రసూతల సహాయము, బాడుగలు, శిశు చికిత్సలయములు మొదలగు విషయములనుగూర్చి విచారించిరి. తరువాత సంఘమువారు కంకార జనపనారమిల్లులను దర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెజవాడ రైల్వేపనివారి సభ

జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివారియెడల సానుభూతి తెలుపుట

ఆంధ్రనాయకుల యుద్ధోద్యమము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 4:—బెజవాడ యూనియన్ బ్రాంచియొక్క రెండవ వార్షిక సమావేశము ఫిబ్రవరి 2 తారీఖున శ్రీయుత గిరిగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. కాఖాకార్యదర్శియగు పీరాస్వామిగారు నివేదికను చదివిరి. జి. ఐ. పి. రైల్వేపనివారి కోరికలయెడల సానుభూతి తెలియజేయుచు తీర్మానము మోడింపబడెను. శ్రీయుతులు కాశీ క్యరరావుగారు, త్రివిక్రమరావుగారు, శ్రీనివాసులుగారు సభలో సభ్యులు కావలసినదని సదస్యుల నుద్ఘోషించిరి. స్టాఫ్ కమిటీ మెంబర్లు రాజీనామా నివ్వవలెనని కోరుచు గిరిగారు ఉపన్యసించిరి. ఎచ్చే సంవత్సరము కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నికలు జరిగెను.

పంచాయితీ యేర్పరుపవలెనని గిరిగారి కోర్కె

బి. బి. సి. ఇ. రైల్వే తగాదాను పరిష్కరించినట్లు జి. ఐ. పి. తగాదాను పరిష్కరించుటకుగూడ భారత ప్రభుత్వముక పంచాయితీ బోర్డును స్థాపింపవలెనని గిరిగారు సో జాన్సి రెయిసిగారిని కోరుచు ఉత్తరము వ్రాసిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బ్రివాండ్రములో మహమ్మదీయులకు ఎజావాలకు తగ్గదా

మహమ్మదీయుల దుకాణములను బహిష్కరించినందువలన గలిగినది

బ్రివాండ్రమ్, ఫిబ్రవరి 4:—నిన్న సాయంత్రము మానకాడులో ఎజావాలకును మహమ్మదీయులకును తీవ్రమగు పోరాటము కలిగెను. ఒక ఆజావా చనిపోయెను. ఇంక కొందరికి దెబ్బలు తగిలెను. కొంతకాలమునుండియు ఈ సంఘర్షణలు వైషమ్యముండెననియు, ఎజావాల నాటకములో మహమ్మదీయ స్త్రీ చేష్టలములను పరిహసించు నృత్యమును ప్రకటించినందున మహమ్మదీయులు కుపితులై కొట్లాటకు దిగిననియు తెలియుచున్నది. ఎజావాల మహమ్మదీయ దుకాణములను బహిష్కరించినందువలన నిన్నటి తగాదా కలిగినది తెలియుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, పోలీసులు ఆధ్వర్యమున బోయి శాంతి నెలకొల్పిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహదాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రూ 2-8-0.

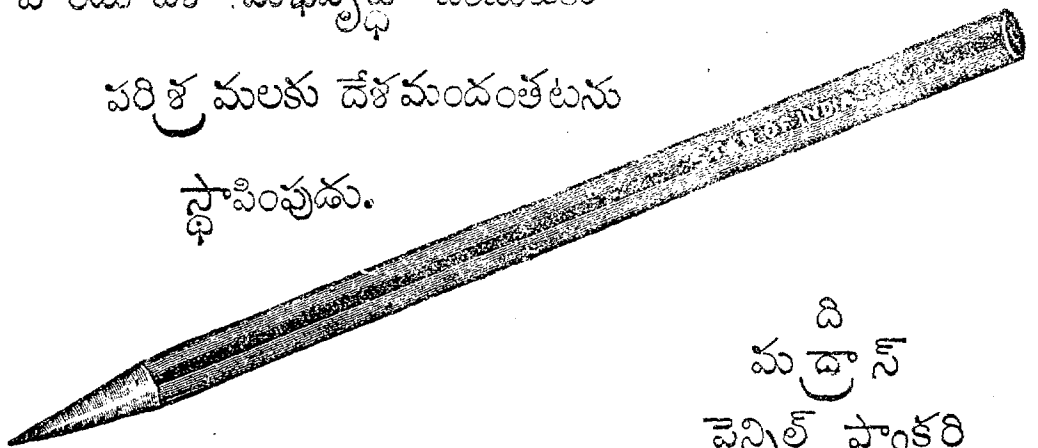
ప్రౌఢశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-5 రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రూ 4-8-0. ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవైటరు: రామా ఆండు కో, ఏలూరు.

హిందూదేశ మభివృద్ధి చెందుటకు

పరిశ్రమలకు దేశమందంతటను

స్థాపింపుడు.

మద్రాస్

వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ

పోస్టుబాక్సు నెం. 86, మద్రాసు.

లాహోరు కు త్రి కేసు నిందితులు

తిరుగా నిరశనవ్రతమును బూనుట

ప్రభుత్వము వారు వారి యిక్కట్లను బాపకుండుట లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:—తమ యిక్కట్లను బాపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి వారము రోజులు గడువోసంగుచు లాహోరు కు త్రి కేసు నిందితులు ప్రభుత్వము వారికి శిక్ష వ్రాసియుండిరి. ఆవారమురోజుల గడువును నిన్నటితో యంత మొంగుటవలన, నేటి యుదయము నుండియు వారు నిరశనవ్రతము వారంభించి యున్నారని తెలియుచున్నది. నిందితులు వేరు వేరు గదులలో నిర్బంధింపబడి యున్నారనియు, ఒకరి నొకరు కలుసుకొనుటకు గాని, పరస్పర సంభాషణకు గాని యవకాశ మొసంగబడుచుండుట లేదనియు చెప్పబడుచున్నది.

దేశరాజ్, శుభదేవ్ గార్లు మాత్రము నిరశన వ్రతమును బూని యుండలేదు.

సానుభూతిని జూపుట కితరులుకూడ నిరశనవ్రతమును బూనుట

‘అకాలీ’ పత్రికా సంపాదకులకు రాజేంద్ర సింగు గారు న, లాంగెమాండి పాత్య కేసు నకు శిక్షించుట నుండియు, విద్యాధికులకు యువకులు నయినట్టి బీరబత్, బత్ పంత్ గార్లును నిందితులగు ప్రేమదత్తుగారి సోదరులగు శివదత్తుగారును కుట్రకేసు నిందితుల యొడ తమకుగల సానుభూతిచే తాముకూడా నిరశన వ్రతమును బూనియున్నారు.

జైలులో విప్లవ ధ్వనులు

గడచిన కుకవారమునాడు నిందితులు కొరగావుహములో విప్లవధ్వనుల గావించియుండిరనియు, అందు మీదట కొరగావుహాధికారి వారికి యొకవారము రోజుల యొకంత నిర్బంధశిక్ష విధించియుండిరనియు తెలియుచున్నది. శనివారమునాడుకూడా నిట్టి కేకలేవేయబడెనుగాని నిందితులకెట్టి విప్లవమైన శిక్షయువిధింపబడియుండలేదు. ప్రస్తుతము నిందితులు ప్రతి యుదయము సాయంకాలము కూడా విప్లవవాదమును గావించుచున్నారు. జైలులు ఆధికారులెవరయినను కనబడిన తప్పని పరిగానీ కేకలను వారు వ్రేనెదరు. వారిపైకెట్టి చర్యయు కైకొనబడుటలేదు. (ఫ్రీ ప్రె.)

లాహోరు కు త్రి కేసు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:—లాహోరు కు త్రి కేసులోని నిందితులు నేడుకూడా న్యాయస్థానమునకు వచ్చుటకు నిరాకరించినందువలన విచారణ ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ వరకు నిలుపు చేయబడినది.

జైలులో సరస్వతీపూజ

సుబానుబోసు మున్నగువారు జరుపుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 4:—ఆలిపూరు సెంట్రలు జైలులు ద్వారమునంద నిన్న సాయంకాలము ప్రజలు విశేషముగ చేరి వందేమాతరంతని కేకలువేసిరి. సుబానుబోసుగారును తదితరులు లోన సరస్వతీపూజగావించి ఆవిగ్రహమును బోసుగారు బయటనున్న ప్రజల కీయగా వారు ఊరేగింపుతో గంగలో కలిపిరి.

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్నమాల

రామాయణము

9 సంపుటములు.

భాగవతము

8 సంపుటములు.

భారతము

12 సంపుటములు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆండు కంపెనీ, ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

దక్కాలో శాంతి కుదురుట

మిలిటరీవారు విరమించిరి

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 4:—దక్కాలో ఆంతయు శాంతియుగమును జూపుచున్నది. దుకాణములు తిరిగి తెరువబడినవి. కొద్దిలకు జనము పోవుచున్నారు. మిలిటరీవారు వీధులలో గస్తీ తిరుగుట మానిరి.

చాలమందిని అరెస్టు చేయుట వల్లను శాంతి సంఘమువారి కృషివలనను క్రమేణ శాంతి నెలకొల్పబడినది. రాత్రిలుండు వీధులలో మాత్రము ప్రజల నడచుటకు భయపడుచున్నారు. అల్లరులు బరిగినచోట్ల మాత్రము పోలీసువారు యింకను గస్తీ తిరుగుచున్నారు. అరెస్టు చేసినవారిలో కొందరు గౌరవనీయులుగూడ గలరు.

ఆంధ్ర దేశమున కల్లుదుకాణముల వికలము

మద్యనిషేధ సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన

వీలూరు, ఫిబ్రవరి 4:—ఆంధ్ర రాష్ట్ర మద్యనిషేధ సంఘ కార్యదర్శి ఆత్మహరి గోవిందాచార్యగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

కల్లుదుకాణముల వేలాంపాటలు ఫిబ్రవరి మాసమున జరుగును. కొన్ని జిల్లాలలో అప్పుడే ప్రారంభమయినవి. ఈ వేలాంపాటలందు ప్రజలు పాల్గొనకుండు జానుబాధ్యత కాంగ్రెసువారిపై గలదు. వేలాం జరుగుచోట బహిష్కార ప్రచారము జేయుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు పాటుబడవలెనని కోరుచున్నాను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

రీ దేవాలయములు అస్పృశ్యులకు

వార్ధాలో సభ-జమన్దాలు బజాజుగారి హెచ్చరిక

వార్ధాగంజి, ఫిబ్రవరి 4:— లక్ష్మీనారాయణ దేవాలయమువారి యాజమాన్యమున బాబా దేశముఖు వీరవామనరావుగారి (అమరావతి) అధ్యక్షతన సభ జరిగెను. అధ్యక్షుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి ఉపన్యసించెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే మన దేశమునకు మోక్షసాధనమనియు, ప్రజలు జెయింతు పాప నిర్దమగనుండి విడదీయులు మన దేశమును పాలింప వీలు లేన పరిస్థితి లేర్పరచవలెననియు హెచ్చరించిరి.

బొంబాయిలో కామాక్షిపుర దేవాలయముల అస్పృశ్యులనబడువారికి తెరువబడినవియు, యికవైదు తెరువబడనున్నవనియు కాంగ్రెసు అస్పృశ్యత నివారణ ఉపసంఘ కార్యదర్శి పంపినతంతివార్తను జమన్దాలు బజాజుగారు సభలో చదివిరి. వార్ధాలోని దేవాలయాధికారులుగూడ బొంబాయి వారి ననుసరింపవలె ననిరి.

కడపలో మితపాన ప్రచారక సంఘము

కల్లు వేలాంపాటలను నిలుపు జేయుచుట

కడప, ఫిబ్రవరి 3:—కడపజిల్లా మితపాన ప్రచారక సంఘమువారు (ఔంఠిరెన్నుకమిటి ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు చేసినది) కల్లుసారాయి దుకాణముల దేలాంపాటలు జరుగుచున్న బద్వేలుగ్రామమునకు సేదాపోయి మద్యపానమువల్ల కల్లునష్టములను జూపున వేలాంపాటలను ప్రభోధము గావించిరి. అహోబిలు చాలమంది చేరియున్న వేలంపాటు పాల్గొనువారు లేనందున వేలంకానికి వాయిదా వేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ఎం. కె. ఆచార్యగార్ల రాజీనామా

వృద్ధాచలం పౌరుల తీర్మానము

వృద్ధాచలం, ఫిబ్రవరి 4:—పలమలై నాదరు దేవాలయములపనుల వద్ద పట్టుస్వామి నాయకరు గారి అధ్యక్షతన సభ జరిగెను. ఎస్. దేవనాగయ్య, నయనప్ప గార్లు (చిరుబరం) లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి ఉపన్యసించిన పిదప యీ దిగువ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదించ బడినది:— భారత కానన సభ యందును స్థానిక కాననసభ యందును యీ జిల్లా తరపున ప్రతి నిధులగనన్న ఎం. కె. ఆచార్య ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, బషీరు ఆహమ్మదు సయ్యదుగార్లు కాంగ్రెసు పేరున ఎన్నుకొన బడినందున మెంటినే రాజీనామాలు పంపవలెనని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

భారత శాసనసభ

ప్రతిష్ఠాంశనమువిషయమై మాళవ్యగారి ప్రశ్న

గౌ. హోంమంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 4:—నేటి భారతశాసనసభయందు డ్రచే కము అధికముగ నుండెను. అసెంబ్లీ ప్రతిష్ఠాంశనము విషయమై మాళవ్యగారు రచనైన ప్రశ్నకు గౌ. హోంమంబరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట, దానిపై అడుగబడిన సస్టి మెంటరీ-ప్రశ్నలు అధికముగ సంచలనము కలుగజేసినది.

లాహోరు కుట్రకేసు వైదీలు

లాహోరు కుట్రకేసు వైదీలు ప్రత్యేకసౌకర్యము లివ్వబడుననియు వారివిషయమున ఇర్లవిభేదములు పాటింపబడవనియు ప్రభుత్వమువారి నొసగిన వాగ్దానములను వారు సెరవేర్చవలయునని వైదీలు ప్రభుత్వమువారికి పిటిషనుపంపుకొనిరాయని వి. దానుగారు ప్రశ్నించిరి. గౌ. క్రేరారుగారి రీకండిషన్మున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—

వైదీలు పంపుకొనినపిటిషను ప్రభుత్వమువారికి చేరినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పిటిషనును పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి. లాహోరు కేసు వైదీలు ప్రత్యేకసౌకర్యము లివ్వబడునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పట వాగ్దానమివ్వలేదు. వైదీలు అవలంబించుచున్న వైదీలవిషయమై ప్రభుత్వమువారు అవలంబింపదలచిన విధానమున కెట్టి అభ్యంతరము కలుగజేయజాలదు. వైదీల ఆదరణవిషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు పంపిన నూచనలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించుచున్నారు. త్వరలో సభయందలి పార్టీ నాయకులతో సంప్రదించి ప్రభుత్వమువారు తీర్ణపులను ప్రకటించెదరు.

వెండి ధర తగ్గుట

ప్రభుత్వమువారు వెండిని అధికముగ అమ్ముటచే ధరతగ్గి నదనియు వెండిధరను హెచ్చించుటకై ప్రభుత్వమువారు కేమిచేయదలచిరిని సర్ ఫురూక్ ఖాన్ దాను భావించుచున్నారని రచనైన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గౌ. అధిక సభ్యులకు సర్ బార్జి షూటరుగారిట్లు చెప్పిరి:—“వైనా ఇండో వైనా దేశములందు వెండి అధికముగ అమ్ముబడుచుండుటచే వెండి ధరతగ్గి నది. భారతదేశమున చలామణికిగాను వెండి అధికముగ ఉపయోగింపబడుటలేదు. వెండి ఉత్పత్తి తగ్గలేదు. ప్రభుత్వమువారు వెండి అమ్ముటచే వెండిధర తగ్గిన దనువాదమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజాలరు. దేశక్షేమమును దృష్టి యందుంచుకొనియే ప్రభుత్వమువారిట్లు చేసియున్నారు. ఇందులకు సంబంధించిన పూర్తివివరములను తెలుపుటకు వీలులేదు. కాని కడపిన సంవత్సరము నూరుకోట్లు వెండి నిలవయుండెను. ఈసంవత్సరము వెండినిలవ 108 కోట్లును గుర్రెగనలెను. చలామణియందున్న రూపాయిల నాణ్యములు తిరిగి ఖజానాకు వచ్చుటచే ఈ నిలవ అధికమైనది. ఇంతముత్తము నిలయందుంచుట లాభకరముకాదు. ఈ మొత్తమును సెక్యూరిటీలకు కొనుటకు వినియోగించిన ప్రభుత్వమువారికి వడ్డీయైనను వచ్చును. ధరతగ్గుటకు ప్రభుత్వమువారి చర్య కారణము కాదని స్పష్టముగ చెప్పుచున్నారు.

పండిత మాళవ్య:—వెండిని అధికముగ విక్రయించి వెండి ధరను తగ్గించుట ప్రజలను దోచుటయగుచున్నది. భారతదేశములో అత్యధికసంఖ్యాకులు వెండి సామానముల ఆస్తిగ నుంచుకొనుచున్నారు. వెండిధర తగ్గిన ఇట్టివారి కందరకు నష్టము కలుగును.

సర్ బార్జి షూటరు:—ఒక తరగతివారికి నష్టము కలుగవలయుననియు మరియొక తరగతివారికి లాభము కలుగవలయుననియు ప్రభుత్వమువారి పని చేయుటలేదు. దేశమున కంతయు లాభకరమును విభాగమును ప్రభుత్వమువారు రచించిండుచున్నారు.

పండిత మాళవ్యగారు:—వెండి విక్రయము గురించి ఈ సభానాయకులతో సంప్రదింప ప్రభుత్వమువారికింకెదరా?

సర్ బార్జి షూటరు:—నేను సర్ ఫురూక్ ఖాన్ దాను తామరదానుగారితోను ఆపోజనుసభ్యులు నాయకునితోను ఈ విషయమై రహస్యముగ సంభాషణ జరుప సిద్ధముగనన్నాను. ఇతరు లందరితోను ఈ విషయమై చర్చింపజాలను.

అసెంబ్లీ ప్రతిష్ఠాంశనము

పండిత మాళవ్యగారి రీకండి ప్రశ్న అడిగిరి:—భారత శాసనసభ ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలలో పోలీసు బందోబస్తు విషయమై రాజప్రతినిధి తిరిగి ఢిల్లీకి వచ్చునంతవరకు అధ్యక్షుడు ఎట్లు ప్రకటన గావించుకుండునట్లు వారిని కోరమని రాజప్రతినిధి గౌ. హోంమంబరుగారికి తంతివార్త పంపియుండిరా? అట్లు రాజప్రతినిధి తంతివార్త పంపియుండిన గౌ. హోంమంబరుగారు ఆ కోరికను అధ్యక్షునకు తెలిపిరా? లేకున్న ఎందులకు తెలుపలేదు.

సర్ జేమ్స్ క్రేరారుగారు ఈ కిందివిషయన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—రాజప్రతినిధి అనుమతిపొంది నే నీ ప్రత్యుత్తర మొసగుచున్నాను. గౌ. అధ్యక్షుడు ఈ ప్రతిష్ఠాంశనము విషయమై సభలో ప్రకటనగావించ నుద్దేశించియుండిన నేను వారిని సందర్శించి రాజప్రతినిధి తిరిగినట్టి ఈ విషయమై ఆలోచించువరకు ఆ ప్రకటనను ఆపియుంచవలయు నని కోరునట్లుగా రాజప్రతినిధి నాకు 19వ తేదీని తంతివార్త పంపిరి. అధ్యక్షుడు ప్రకటన గావించెదనని నేను తలపలేదుకాని రాజప్రతినిధి పంపిన తంతివార్త నాకు చేరగానే నేను అధ్యక్షుని తెలిపానుద్వారా పిలిచి, ముఖ్యుని విషయముగురించి వారితో సంభాషింప నుద్దేశించి నట్లుగ తెలిపితిని. వ్యవధిలేదని అధ్యక్షుడు తెలిపానుద్వారా ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. సభ మరల సమావేశమగుటకు పూర్వము వారితో కలసి సంభాషించుటకు అవకాశ్య విషయవలయునని కోరుచు నేను అధ్యక్షులకు లేఖ వ్రాసియుంటిని. ఆ లేఖకు నాకు ప్రత్యుత్తరము రాలేదు.

పండిత మాళవ్యగారు:—ఇది మిగుల ముఖ్యమైన విషయమై యుండుటచే గౌ. హోం మంబరుగారు స్వయముగ పత్రాలుగారింటికి పోయి వారితో ఎందులకు మాట్లాడలేదు?

సర్ జేమ్స్ క్రేరారుగారు:—ఈనూచన నా కెనలైనను గావించియుండిన నే నట్లు చేసి యుండజేసివాడను. (అధికార సభ్యుల కరతాళధ్వనులు.)

పండిత మాళవ్యగారు:—అధ్యక్షుడు గౌ. హోంమంబరుగారిని ఎంతమాత్రము చూడరను అభిప్రాయ ముండేనా?

సర్ జేమ్స్ క్రేరారుగారు:—నేను తెలిపానులో అధ్యక్షుని పిలిచితిని. ఒక సేతుడు నాకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అధ్యక్షుడు ఆహారము తీసికొనుచుండె నని ఆతడు చెప్పెను. మరల నేను పిలువగ నేనుడు వచ్చి అధ్యక్షులు అస్పృశ్యులై పండుకొని యున్నారని ఆతడు చెప్పెను. మరల నాకెట్టి వర్తమానము రానందున అస్పృశ్యులగున్న అధ్యక్షుని అనవసరముగ కొలతపెట్టుట నాపరి కాదని తలచితిని. (అధికార సభ్యుల కరతాళధ్వనులు.)

యం. ఆర్. జమకరుగారు:—గౌ. హోంమంబరుగారు అధ్యక్షునకు బాబు వ్రాసియుండిరి. రాజప్రతినిధి సందేశము పంపెననియు ఆ సందేశము తెలుపుటకై మాట్లాడదలపున్నట్లుగను అర్థమిచ్చు వాక్యములు ఈ లేఖయందు చూపెదరా?

సర్ క్రేరారుగారు:—నేను అధ్యక్షుని చూడవలయుననియు ముఖ్యుగను విషయముగురించి మాట్లాడవలయు ననియు తెలిపియుంటిని. సభానాయకుడు అధ్యక్షుని ఈవిధముగ కోరినప్పుడు అట్టి కోరిక నిరాకరింపబడునని నేను తలపలేదు. (అధికార సభ్యుల కరతాళధ్వనులు)

యం. ఏ. జిన్నాగారు:—తాను పంపిన లేఖను అధ్యక్షుడు, ప్రత్యుత్తర మివ్వనప్పుడు హోంమంబరుగారు అధికారరీత్యా రాజప్రతినిధి సందేశమును తెలుపుచు అధ్యక్షునకు ప్రత్యేకముగ ఒక లేఖను వ్రాసిరా?

సర్ క్రేరారుగారు:—నేను అధ్యక్షులకు తెలుపదలచిన అంశములు సంభాషణయందు స్పష్టముగ తెలుపుట ఉచితమనియు ఉత్తరమునందు వ్రాసిపంపుట అనవసరమనియు నేను తలచితిని.

పండిత మాళవ్యగారు:—రాజప్రతినిధి తంతివార్త పంపినప్పుడు రాజప్రతినిధి సందేశమును ఏవిధముగ నైనను అధ్యక్షునికి తెలుపుట గౌ. హోంమంబరుగారి ధర్మముకదా?

సర్ క్రేరారుగారు:—స్వయముగ సందర్శించి మాట్లాడవలయుననుకోరిక తెలిపియుంటిని. అందులకు అవకాశ్యమవలయునని కోరియుంటిని. ఇట్టిపరిస్థితులలో అధ్యక్షునితో కలసి మాట్లాడుటకు నాకు అవకాశ్యమివ్వబడదని నేను తలపలేదు.

యం. ఎ. జిన్నాగారు:—రాజప్రతినిధి సందేశమును స్వయముగ తెలుపుటకు వీలులేనప్పుడు సభలో అధ్యక్షుడు ప్రకటన గావించుటకు పూర్వమైనను గా॥ హోం మెంబరుగారు అధ్యక్షుడును ఆ సందేశమును తెలిపియుండవలసివది.

సర్ జేమ్స్ క్రేరాగారు:—శాసనసభ ప్రారంభమగుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడు నాకు వారితో మాట్లాడ ఆవకాశ మిచ్చెదరని తెలివియుంటిని.

కలనాథ్ క్రాఫ్టగారు:—అధ్యక్ష మహాశయా! మీకు తెలిసిన వర్తమానము పంపబడెనా? అట్లైనచో మీ రావర్త మానమున కెందులకు ప్రత్యుత్తర మివ్వలేదు.

అధ్యక్షుడు:—అధ్యక్షుడు ఈ వివాదమునందు పాల్గొ నునని గౌరవసభ్యులు హామించుచున్నారా? నేను ఒక్కమాట మాత్రమే చెప్పగలను. ప్రభుత్వసభ్యు డొసగినప్రత్యుత్తరములు కొన్ని సందర్భములందు ఆసంపూర్ణముగను మరీకొన్ని సందర్భ ములందు సత్ప్రమాణములుగనున్నవి. సభ్యుల కేవలము వివరము లను తెలుపవలసిన అవసర మేర్పడినప్పుడు నేనొక ప్రకటన గా వించెదను. (కరతాళధ్వనులు)

సర్ జేమ్స్ క్రేరా:—నేను చెప్పినప్రత్యుత్తరముల లో ఏవి సత్ప్రమాణమైనవో తెలిపెదరా?

అధ్యక్షుడు:—గౌరవసభ్యులు అధ్యక్షుని అడ్డుపరీక్ష చేయగూడదు. (కరతాళధ్వనులు)

సర్ జేమ్స్ క్రేరాగారు:—నా ప్రత్యుత్తరము లన్ని యు సత్యములని విన్నవించుకొనుచున్నాను.

ఆ సేగారు:—మీరు అధ్యక్షునకు వ్రాసినజాబులో తెలిపినవలె పిలిచినవిషయమును వ్రాసియుంటిరా?

సర్ క్రేరాగారు:—లేదు.

జయకరుగారు:—రాజప్రతినిధి సందేశము పంపినను విషయమును గా॥ హోం మెంబరుగా రెండులకు అధ్యక్షుడును తెలుపలేదు?

(ప్రభుత్వసభ్యు డెట్టి ప్రత్యుత్తరమివ్వలేదు)
సర్ ఆర్థర్ మూరుగారు:—రాజప్రతినిధి గా॥ హోం మెంబరుగారికి రహస్యముగ పంపినసందేశము ఆపాజిషనువర్గపు నాయకున కెట్లు తెలిసెను?

సర్ క్రేరాగారు:—నాకు ఆశ్చర్యముగానే యున్నది. పండిత మాలవ్యగారే ఈ సందేహమును తీర్చవలెను.

పండిత మాలవ్యగారు:—అలహాబాదులో ఒక ప్రముఖు డు నా కీ విషయము తెలిపెను. తక్షణమే తండ్రిద్వారా ఈ ప్రశ్నను పరిశీలిని. నాసందేహములు నిజమైనందులకు సంతసించుచున్నాను.

ఈ విషయమై చర్చ ఇంతటితో ముగియవలయునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. సభ్యుల నేకమంది సభనుండలి లాబీలలోనికి వెళ్లి ఈ విషయమై ఆలోచనచేయు మొదలిడిరి. నేటిదినము జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములపల్ల రాజీప్రత్యుత్తరములు కొనసాగుట అసంభవమని తోచుచున్నది. రెండుపక్షములవారు కయ్యము నకు సిద్ధులుగ నున్నట్లు నేటిదినము వారి వైఖరి స్పష్టపరచుచున్నది.

రోడ్ల అభివృద్ధి

రోడ్ల అభివృద్ధి విషయమై రోడ్లనిధిని వివిధరాష్ట్రములవారికి పంచిపెట్టు విషయమై జయకరుగారు(రోడ్ డెవలప్ మెంటు కమిటీ అధ్యక్షులు) కడచిన సిన్నా సమావేశమునందు పాడించిన తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఈ విషయమై అధికముగ జోక్యముండకూడదను ఉద్దేశముతో బి. దాసుగారు కొన్ని సవరణలను పాడించిరి. ఈ విషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారికే అన్ని అధికారములు ఇవ్వబడిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అధికారములకు భంగ మేర్పడుననిరి. రోడ్ల అభివృద్ధి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన విషయమనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదనియు బి. దాసుగారు చెప్పిరి.

దాసుగారి నూచలను సర్ బుపేంద్రనాథ మిత్రగారు ఖండించుచు రోడ్లు డెవలప్ మెంటు కమిటీవారి నూచలననుసరించి ఏర్పాటులు గావించబడుచున్నవి. అంతేకాని రాష్ట్రముల అధికారములకు భంగముకలుగజేయవలయునను ఉద్దేశము ప్రభుత్వమువారి కేమాత్రము లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికిని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు గల సంబంధములకు ఈ ఏర్పాటు విరోధముగ లేదు. మాతనసంస్కరణములు అమలునందుంచబడినను ఆ ఏర్పాటులు మారనక్కరలేదని నమ్ముచున్నానని సర్ మిత్రగారు చెప్పిరి.

ఇదియొక రాజీతీర్మానమనియు అన్ని విధముల ఈ ఏర్పాటు ఉచితముగ నుండుననియు జయకరుగారు చెప్పిరి.

సభవారు దాసుగారి సవరణలను నిరాకరించిరి. అసలు తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. అంతటితో సభ శేషమైనందున ఆ అపుడల చేపబడెను.

పండిత మాలవ్యగారు రాజప్రతినిధిలో సంభాషించుట

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 4:—పండిత మాలవ్యగారు నేటిదినము రాజప్రతినిధిలో ధిల్లీ నుంచి సంభాషణ జరిగిరి. ఆ సంభాషణ ముగియటకుపూర్వము అధ్యక్షుడగు పటేలుగారు అప్పటికి వచ్చియుండిరి. అటుపిమ్మట పండిత మాలవ్యగారు కలసి మాట్లాడిరి. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము నేటిదినము ఈ సంభాషణల అనంతరము జరిగినది. ఈ సంభాషణల ఫలితమేమో చెప్పటకు వీలులేదుగాని రాజప్రతినిధి తనపక్షమునము ముగించి తిరిగివచ్చునంతవరకు అనగా మరీ యొక వారమువరకు ఈ సమస్య పరిష్కారము కాదని తోచుచున్నది. అధికారపక్షమువారు సర్ జేమ్స్ క్రేరాగారి చర్యను ఆమోదించుచున్నారు. అసాధికారపక్షమున జాతీయవాదులు సర్ జేమ్స్ క్రేరాగారి చర్యను ఖండించుచున్నారు. కొంతమంది అధ్యక్షునిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపాడింప నుద్దేశించు చున్నారు. మరికొందరు సర్ క్రేరా

గారి చర్యను ఖండింప అడ్డరసుమెంటు తీర్మాన ముపాడింప ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని రాజప్రతినిధి తిరిగి వచ్చునంతవరకు ఏపక్షమువారును తీవ్రప్రతిక్రియలకు గడంగరని తోచుచున్నది.

ఆర్థరమూరుగారి ప్రశ్నలు

అ నెం బ్లి గ్యాల రీ ల ను మా సి యుంచు విషయమై కొన్ని ప్రశ్నల నడుగ ఆర్థర మూరుగారు నోటిను పంపియుండిరి. అధ్యక్షుని చర్యలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను అడుగూడదని ఆప్రశ్నలను అధ్యక్షుడు నిరాకరించునట్లుగ తెలుపుచు కార్యదర్శి ఆర్థరమూరు గారికి ప్రత్యుత్తర ముపియున్నారు. కాని కార్యాలయమునుండి వివరములను తెలిసికొన వచ్చునని కార్యదర్శి వ్రాసెను.

రాజీకుమరుట అసంభవము

హిందూపత్రిక విలేఖరి ఆపత్రికకు ఈ క్రింది లేఖ వ్రాసెను:—ఎట్టి విధానపరిధిని తేర్చడినను తనపట్టుదల కొనసాగించుటకు గా. పటేలుగారు అన్ని విధముల సన్నద్ధులై యున్నారు. ఇది తుది అంకము. ఈ సమయమున రాజీకుమరుట కేవలము అసంభవమని తోచుచున్నది గాని పటేలుగారు రాజీనామ ఇచ్చిన జాతీయపక్షమునా రందరుకలసి రాజీనామ ఇచ్చి సభ విడలిపోయెదరు. రాజీకుమరుటపై ఇట్టి వివరీతపరిధిని తేర్చడును. ఉభయపక్షములవారు పట్టుదలవిడనాడక ఉండేవారి తుల్యైయుండుటచే రాజీకుమరుటపూడ అసంభవమని తోచుచున్నది. నేటిదినము సభలో జరిగిన చర్యవిషయమై గా॥ అధ్యక్షులుగారు ఒకటి రెండు దినములలో ఒక ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది.

14 వ కృష్ణామండల సహకార మహాసభ

14 వ కృష్ణామండల సహకారమహాసభయొక్క గ్రూపు ఫోటోలు కావలెనని సభాసంతరముందు నాతో చాలా మిత్రులు చెప్పియున్నారు. ఎవరెవరికి ఎన్ని ఫోటోలు కావలసినది నాపేర దయచేసి చెప్పినే తెలుపవలెదెను.

పోయినది

1, 2 తేదీలలో ఘంటకాలలో జరిగిన కృష్ణా మండల సహకార మహాసభ సందర్భమున 2 తేదీ సాయంత్రము ఫోటో గ్రాఫరుగారి పట్టుపంచె యొకటి గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారి మేడపై యుండగా పోయినది. ప్రతినిధులెవరైనను సారబాటున తమ బట్టలతో వచ్చినచో దయచేసి నాపేర రిజిస్టరు పోస్టులో పంప వేడెద. రిజిస్టరు ఖర్చులు నేనే భరించెదను.

కొడాలి నరసింహారావు,
ఘంటకాల శ్రీకలరీ

ది వీ న స్ ఎ స్ట్యూ రె న్సు బ్యాంక్ లి మి టె డ్, ఢిల్లీ.

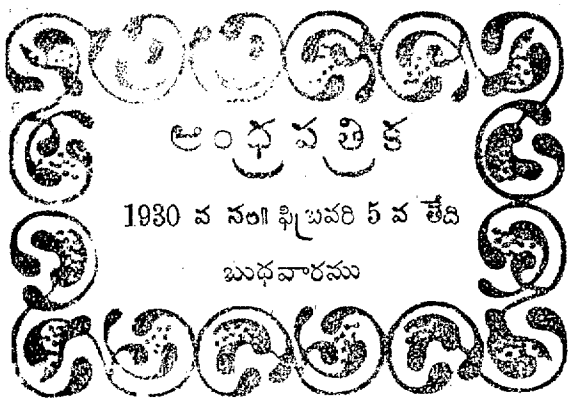
ఉచిత భీమానందు 30 జూన్ 1929 తో అంత్యముగు 3 మాసముల రిపోర్టు.

1-4-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన స్ట్రీఫీకేట్లు మొత్తం	...	...	...	...	3694
30-7-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన స్ట్రీఫీకేట్లు మొత్తం	...	...	...	...	5298
30-9-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన స్ట్రీఫీకేట్లు మొత్తం	...	...	...	...	7625
	పైన తెలుపబడిన 3 మాసములలో హెచ్చినసభ్యుల సంఖ్య	...	...	...	...	1604
30-9-1929	తో అంత్యముగు ఆరుమాసముల హెచ్చిన సభ్యుల మొత్తం	...	...	...	...	3431

అంగీకరించబడిన హక్కుల వివరములు

సం.	పాలసిదారుని పేరు.	ఆద్రసు.	స్ట్రీఫీకేట్లు సం.	మరణహక్కులు అంగీకరించబడిన మాసము.	గతించిన పాలసిదారుడు చెల్లించిన మొత్తం సొమ్ము.	కంపెనీవారిచే అంగీకరింపబడిన హక్కుల మొత్తం	గతించిన పాలసిదారు సొమ్మును ఎన్ని నార్లు చెల్లించినది
1	మస్తాక్ అహమ్మద్ ఖాన్	కాలనూరు, మోహల్లాషి బాజ్ ఖాన్, రోటక్ జిల్లా.	793	ఏప్రిల్ 1929	5 8 0	1,000	182
2	మిసెస్. పల్లి పట్టు అచెయ్య	C/o పల్లిపట్టు పెదనూరుబూరాయుడు, బ్రాన్ మర్చెంట్, గుంటూరు.	1966	ఏప్రిల్ 1929	12 8 0	1,000	80
3	విప్లర్. బజిరుద్దీన్ మీర్జా	షీర్ జగ్, ముయిసానీ పోస్టు, బాకర్ గంజ జిల్లా.	1805	మే 1929	6 8 0	750	115
4	విప్లర్. వేదలిసెట్టి అలచయ్య	పాపులవీధి, విశాఖపట్నం.	2184	మే 1929	11 8 0	750	65
5	మిసెస్. చిన్నం వెంకటసుబ్బయ్య	C/o విప్లర్. చేరు కనకరత్నం, అగ్రహారం, గుంటూరు.	2454	మే 1929	6 8 0	750	115
6	విప్లరు. పి. ఏ. పవ్ వాల్ కర్	చునాభట్టి, కర్ణ బొంబాయి.	1067	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
7	విప్లర్. ఆల్ హుల్ లీలారామ్	మిథాయి నుకాణదారు, పాతమాల్కెట్టు, కరాచి.	2302	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
8	మిసెస్. పురాక్ డేవి	1635, పీపల్ మహాశేవ్, ఢిల్లీ.	636	జూన్ 1929	12 8 0	500	40
9	మిసెస్. కారుకోల అప్పయ్య	కొడికొలపాడు, పెరియప్పాస్టా, (గంజాముట్టిల్లా)	2038	జూన్ 1929	11 8 0	500	48
10	మిసెస్. అంబలూరి వాయయ్య	C/o చాగంటి రామమూర్తిగారు, గుమాస్తా, సివిల్ స్ట్రీట్ అఫీసు, విజయనగరం.	2385	జూన్ 1929	10 8 0	500	48

వీసె ఎస్ట్యూరెన్సు బ్యాంక్, లిమిటెడ్ గాను కాపీ బాయి అండ్ కో., మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు.

భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాభనము

భారత శాసనసభలో యితర కాలమునుండియు నడుచుచున్న ప్రతిష్ఠాభనమునకు మూలకారకులెవరు? హోం మెంబరు గు సర్ జేమ్స్ క్రేరారు గారేనని బయల్పడినది. వాచి అండు వార్డు కమిటీ సూచనలకు విరుద్ధముగ, పటేలుగారి యుత్తరువులకు భిన్నముగ, పోలీసువారిని శాసనసభాంతరమున నిలుపుటకు హేతుభూతులై, క్రేరారుగారు శాసనసభా మర్యాదలను భంగపరచిరి. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములను నిరాకరించిరి. పటేలుగారి ఉత్తరువులు, బ్రిటీషు కామన్సునభా సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నుండెనని, విదితమయ్యెను. క్రేరారుగారు సలిపిన ధిక్కారమువలన, పటేలుగారు పోలీసువారిని ప్రేక్షకులను గ్యాలరీలనుండి వెలుపలకు పంపివైచి తమ ఉత్తరువులను నిలువబెట్టుకొన వలసివచ్చెను. తమ చర్యను సమర్థించుచు, పటేలుగారు భారత శాసనసభలో ప్రతిపాదన గావించిరి. కాని, పిమ్మట నయినను, శాసనసభా ప్రతిష్ఠాభనమును తొలగించుటకు క్రేరారుగారు తోడ్పడిరా? పటేలుగారు తమ ప్రతిపాదనమునందు, ఇర్విను ప్రభువుగా రింతవరకు తమయెడల జూపుచున్న గౌరవమును మర్యాదను కొనియాడుటయగాక, ఇంతకు పూర్వమువలె ఈ మారును రాజప్రతినిధిగారు ప్రతిష్ఠాభనమును గౌరవప్రదముగ సంతరింపజేసి, అధ్యక్ష పీఠగౌరవమును కాపాడెదరని నమ్మకము కనుబడిచిరి.

రాజప్రతినిధిగారు రయినను, ఏమరియుండలేదు. తాము అధ్యక్షునితో సంప్రతించవరకు, అధ్యక్షులెట్టి ప్రతిపాదన గావించకుండ గోరవలయు నని, రాజప్రతినిధిగారు క్రేరారుగారికి రహస్యముగ తంతి వార్త నంపిరి. క్రేరారుగారు దానిని తిన్నగ అధ్యక్షునికి చెలియజేసిరా? తెలియజేయక, అధికార ప్రతిష్ఠను పట్టుకుని ప్రాకులాడుటచే, వ్యవహారము విషమ రూపము దాల్చెను. క్రేరారుగారి సందర్భమున చెలిపెడి కారణములు మిగుల నిస్సారముగ నున్నవి. శాసనసభ్యు లడిగిన ప్రశ్నలకు వీరు సరియగు ప్రత్యుత్తర మొసగజాలక పోయిరి. అధ్యక్షులొనాడు ఎట్టి ప్రతిపాదన గావించెదరని క్రేరారుగారు హింపలేదట. ఊహలతో పనియేమి? రాజప్రతినిధిగారు రూపించియున్నపుడు, తమ కొక సందేశము చేసెనని, క్రేరారుగారు తేల చెలిపియుండలేదో తెలియదు. అధ్యక్షునితో స్వయముగ చర్చించుటకు తమ కవనరమగు సందర్భము గలదని, తాము తెలివోనులో తెప్పరలు, క్రేరారుగారు తెప్పరి. అట్టి తెలివోను సమాచార మేదియు తమకు నేరలేదని, పటేలుగారు చెలుపుచున్నారు. వీరి రుక్మిణిలో ఎవరు నిజము బలుకుచున్నారో యూహింపవచ్చును. ఆ సంగతి

యటుండ, రాజప్రతినిధిగారు తమ కిట్టి సందేశమును పంపిరిని, క్రేరారుగారు పటేలుగారికి తేఖ నయినను నేల వ్రాయలేదో తెలియదు. ఆ సంగతిని ఏ సందర్భమునను తా ముదహరించినటుల, క్రేరారుగారు చెలుపరయిరి. క్రేరారుగారు రిదివరకు గావించిన ప్రకటనమునందు తెలివోను సమాచారమును గాని, రాజప్రతినిధిగారి సందేశమును గాని, ఉదాహరింపరయిరి.

పండిత మదనమోహనమూల్యగారి కీ సంగతి అలహాబాదులో నొకరిద్వారా తెలిసెను. దాని నిజమును పరీక్షించుటకు మూల్యగారు భారత శాసనసభలో ప్రశ్నింపగ, గుట్టు బయల్పడెను. ఇప్పుడు వెలువడిన సందర్భములబట్టిచూచిన, రాజప్రతినిధిగారు భారత శాసనసభలోని దుష్ప్రతినినివారించుటకు ఆతురము జూపిరనియు, హోం మెంబరుగు క్రేరారుగారు రాజప్రతినిధిగారు పంపిన సమాచారమును పటేలుగారికి త్వరితముగ నందజేయక, వ్యవహారమును చెడగొట్టిరనియు, తేలుచున్నది. క్రేరారుగారు చెలిపిన సాకులు, నిరర్థకములు. పటేలుగారు జుబ్బుగనున్నటుల, నొకరు తెలివోను ద్వారా తెలిపినటుల, క్రేరారుగారు రంగీకరించిరి. అట్టితర, రాజప్రతినిధిగారు పంపిన సందేశమున, క్రేరారుగారు తేఖములమున చెలుపకుండుట కెట్టి కారణము గనుపింపదు. పటేలుగారిపై వీరికి గల ఆగ్రహమే, వీరి చర్యను ప్రేరేపించెనని ఎంచవచ్చును. అధికార ప్రతిష్ఠను కాపాడుటయే, వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యముగ గన్పట్టును. ఆర్థరుమూరుగారు రనుమూరపియను సభ్యులు పటేలుగారిపై కారముల మిరియముల నూచుచున్నారు. పటేలుగారిపై అభిశంసన తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు గూడ వీరుద్దేశించిరి. క్రేరారుగారికి గూడ యిట్టి యుద్దేశ్యమే గలదని, వారి చర్యలు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. కొంతకాలము క్రిందట, ఇండియా మంత్రిగారు కామన్సు సభలో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమునకు ఆచరణలో అధినివేశస్వాతంత్ర్య మిదివరకే గలదని, తెలుపసాగిరి. వీరి నుడువు లప్పుడు ఆశ్చర్యము గలిగించెను. పటేలుగారి సవమానపరచిన విధము, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమునకు నిదర్శకమని, ఇండియా మంత్రిగారు రంగీకరించెదరా? స్వతంత్ర దేశములలో శాసనసభాధ్యక్షుని గౌరవమును ప్రభుత్వ సభ్యులీ తీరున భంగపరచుచో, సహించునా? పార్లమెంటు సభలో హిందూదేశము గూర్చి జరిగిన ప్రసంగములును, ఇండియాలో రాజప్రతినిధిగారి టివల గావించిన ప్రసంగమును, సహకారాభిలాషులలో గూడ విశ్వాసము సంతరింపజేసినవి. రాండుటేబిలు సమావేశము నిరర్థక మను భావము రానురాను ప్రబలుచున్నది. తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికి రాండుటేబిలు సమావేశము తోడ్పడదను నమ్మకము వ్యాపించుచున్నది. ఈ సందర్భములకు భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాభనము తోడ్పడి, భారతీయు లన్నిపక్షముల వారిలో సవిశ్వాసమును పెంపుజేయుచున్నవి. భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాభన మొకను ఎంతకాలము నిలచునో జెప్ప వీలులేదు. నిన్నటిదినము రాజప్రతినిధిగారికిని పటేలు మూల్యగార్లకును మధ్య సంప్రతింపుజరిగెనని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభయు జరిగెనట. రాజప్రతినిధిగారు తిరిగి తమ పర్యటనమునకు బోయి వచ్చువరకు, ఈ వ్యవహారము పరిష్కారము గాదని, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. అధ్యక్షునిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ప్రతిపాదించ బడునెడల, క్రేరారుగారిపై గూడ నిట్టి తీర్మానము ప్రతిపాదించబడు నని, తెలియుచున్నది. మొత్తముమీద ఉభయపక్షములవారితిరున కొంతకాలము గడపెదరు. కాని ఫలితమేమగును? అధ్యక్షుని ఉత్తరువుల కేమాత్రము భంగము వాటిల్లినను, పటేలుగారును వారితోబాటు మూల్యగూ ప్రభుత్వమును తమపదవులకు రాజీనామా నిచ్చి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. భారత శాసనసభలో జరుగు ప్రదర్శనములవలన, కాలహరణము తప్ప వేరులాభము గనుపింపదు.

ఓడ్వయరుగారి పరితాపము

తా మిసమయమున హిందూదేశమున పాలక స్థానమునందు లేనందుకు, సర్ మైకేలు ఓడ్వయరు గారు రెంతయు పరితపించుచున్నారు. జలియన్ వాలా బాగ్ సంఘటన కారకులయినందులకు, సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగారు రిప్పటికయినను పశ్చాత్తాపము జెందక, తామును జనరల్ డయరుగారును జేసిన ఘనకార్యములను పొగడుకొని గర్వము జూపుచున్నారు. 1919 సంవత్సరమున, పంజాబులో తిరుగుబాటు తమ చురుకుదనముచే నణచివేయబడెననియు, లాహోరు కాంగ్రెసు సమయమున తాముండినచో పరిస్థితులు చక్కబడెడి వనియు, ఓడ్వయరుగారుచాటిరి. ఇప్పుడుతిరుగుబాటునుపురికొల్పుచున్నవారు, వెనుక తమ కాలమున కఠిన శిక్షకు పాత్రులయిన వారే నట. హిందూదేశము బ్రిటీషు రాజనీతి కోవిదుల ఉన్న తాళయములకు గాను బలియగుచున్నదట. ఇక మీద నిట్టిది కొనసాగగూడదని ఓడ్వయరుగారు గోలపెట్టుచున్నారు. ఓడ్వయరు బోలువారి కేకలకు విలువలేదని జెప్పవచ్చును. కాని, లిబరలు లేబరు ప్రముఖుల ప్రతిపాదనలు గూడ, వీరి నుడువుల బోలియుండుటచే, ఓడ్వయరు బోలువారికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్య మేర్పడుచున్నది. 1919 సంవత్సరమున జరిగిన తీవ్ర నిర్బంధములవలన ప్రయోజనముగలుగలేదని, ఓడ్వయరుగారు నుడువులు తేటపరచుచున్నవి. ఇకముందు జరుగు నిర్బంధములవలన నయినను, ఎక్కుడు ప్రయోజనము గలుగు నని తలచుట కెటుల సాధ్యమగునో తెలియదు.

బొంబాయి మితవాదులు

బొంబాయి మితవాదులు సందిగ్ధస్థితిలో నున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము తక్షణ అధినివేశ స్వాతంత్ర్యపు టాకను పూర్తిగ పారద్రోలెను. సెత్నాగారి అధ్యక్షతక్రింద, బొంబాయి మితవాద సంఘముగూడ, అంతఃసఖ్యావశ్యకతను ప్రతిపాదించి, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము మూరదర్శముగ గాక, తక్షణ లక్ష్యముగ నుండునటుల పట్టుదల జూపవలయునని, తీర్మానించెను. రాండుటేబిలు సమావేశము గూడకముందు అట్టి వాగ్దానము జరుగనిచో, ఈ సమావేశమును మితవాదులు బహిష్కరించెదరా? రాండుటేబిలు

న మా వేళమునకు బోయివచ్చిన పిమ్మట, అధినివేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగదని నిశ్చయమగుచో వీరెట్టి చర్యల నవలంబించెదరు? ఆ విషయమును వీరెత్తుకొనలేదు. ఎట్టిస్థితితో నయినను సరిపెట్టుకొనుటయే వీరి ఉద్దేశ్యముగ గన్పట్టుచున్నది. అనుకూల వాతావరణమును గలిగించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వవైఖరి మారవలయునని, మితవాదసంఘమువారు తీర్మానించిరి. వీరిరున మారవలయునో వీరు దెలుపరయిరి. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల వీరి మనములందున్నచో, అది జరుగవీలు లేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిటీవల వెల్లడిజేసియుండుటచే, వీరి కోర్కెలు నెఱవేరజాలవు. ఇట్టి సందర్భములలో మితవాదులు శుష్క తీర్మానముల గావించుటవలన, తమకుగాని, బరులకుగాని యిసుమంతయు ప్రయోజన ముండదు.

అధినివేశరాజ్యములు : శాసనస్వాతంత్ర్యము

అధినివేశరాజ్యముల శాసన స్వాతంత్ర్యమును ప్రతిపాదించుచు నిడుకై ఏర్పడిన కమిటీవారు రిపోర్టును తయారుజేసిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్యములు గావించెడి చట్టములను బ్రిటీషు పార్లమెంటుసభ నిరాకరింపజాలదని, కమిటీవారు నిరూపించిరి. గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారముతోగాని నిరాకరణముతోగాని బనిలేదని, సూచింపబడెను. అధినివేశరాజ్యముల ప్రజాప్రతినిధి సభలకే పూర్ణాధికారము గలదని సూచింపబడెను. వాణిజ్య నౌకల గూర్చి శాసనముల గావించుటకు అధినివేశరాజ్యములకు సర్వాధికారము గలదని గుర్తింపబడెను. హాజిగారి తీరవ్యాపార చట్టముబోలు చట్టముల గావించుటకు, అధినివేశ రాజ్యములకు సంపూర్ణమగు హక్కు కలదని తేలుచున్నది. కమిటీవారి సూచనలు ఆమోదింపబడునని నమ్మవచ్చును. అధినివేశ రాజ్యములు స్వాతంత్ర్య నిరోధము నేమాత్రము సహించవని, దెలుపనక్కరలేదు. అందుచే ఇట్టి సూచన లవసరమయ్యెను. హిందూదేశ ప్రతినిధిగూడ ఈ కమిటీలో పాల్గొనినను, హిందూదేశమున కిందలి సూచనలు వర్తింపవని దెలుపనక్కరలేదు.

పాటియాలా మహారాజగారి ఆవేశము

ఇంతకు పూర్వము, హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచో, స్వదేశ సంస్థానము లట్టి ప్రభుత్వమునకు లోబడి యుండవని, పాటియాలా మహారాజగారు చాటియుంటి. ఇప్పుడు వీరు పూర్ణ స్వరాజ్య లక్ష్యము నేవగించుచు, ఆవేశపూరితులై ప్రసంగించుచున్నారు. నిజమేమన, హిందూదేశమునకు పూర్ణస్వరాజ్యము లభించుట వీరికెంత బనికిరాదో, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము లభించుటయు అంత బనికిరాదు. కాని, వాద సౌకర్యార్థము, వీరు పూర్ణస్వరాజ్యముపై దాడి వెడలిరి. రస్సెలు ప్రభువుగారు రెండు లక్ష్యములును నొక్కటే యని సూచించి ఏదియు త్వరలో లభింపజాలదని జెప్పియుండిరి. ఈ సంగతిని పాటియాలా మహారాజగారు గుర్తించిపో లేవో తెలియదు. మహారాజగారు పూర్ణ స్వరాజ్యవాదులపై వెల్లిగక్కిన రోషము ఆశ్చర్యముగలిగింపదు. కాని, బ్రిటీషు ఇండియా వాంఛలను అనవసరముగ నిరసించుటతో కాలము గడువక, హిందూదేశ మెట్టి లక్ష్యము

జేరిన అట్టి లక్ష్యమునందు తాము పాల్గొనుటకు సిద్ధమగుటచేతనే, సంస్థానాధీశులు తమకును తమ ప్రజలకును గూడ మేలు నలుప గలుగుదురు.

కలకత్తా భారతీయ వణిక్సంఘము :

సాంవత్సరిక సమావేశము నేటిదినము గూడిన కలకత్తా భారతీయ వణిక్సంఘ సాంవత్సరిక సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి పైజుల్లా గాంగ్గీగారు ప్రస్తుత పారిశ్రామిక దుస్థితిని చక్కగ వివరించిరి. దాదాపుగ పరిశ్రమలన్నియు నిశ్చష్టదశయందున్నవి. కొన్ని నాశనముగానున్నవి. ప్రభుత్వమువారింతవరకు వీనిపట్ల ఉపేక్ష వహించిరి. దేశపు టార్జికస్థితి కడుహీనముగ నున్నది. పిల్లింగు మారకపురేటే దీనికి ముఖ్య కారణమని, గాంగ్గీగారు తేటపరచిరి. ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు వీరిక కమిటీని గోరినను, కమిటీల కమిషనులపట్ల వీరు అవిశ్వాసమునేదెలుపుచున్నారు. క్లిప్తమగు రాజకీయ పరిస్థితులకు దోడు, ఆర్థికస్థితి గూడ క్లిప్తముగ నుండుటచే, వెంటనే ఆర్థికదుస్థితిని ప్రభుత్వమువారు నివారించవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. తీరవ్యాపార చట్టము నామోదింపవలయునని గూడ కోరుచున్నారు. అధ్యక్షునికోర్కె నెఱవేరదని దెలుప నక్కరలేదు. స్వపరిపాలనమే ఆర్థికదుస్థితిని నివారింపగలదు. ఇట్టి స్థితిలో దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై పాటుబడుటకు హైందవ వణిక్కులు ముందుకువచ్చుట ధర్మము గాదా?

లేనిపోని గడబిడ

బ్రిటీషు మ్యూజియములో బాంబు దొరకిన సంగతి వట్టిగడబిడయనియు, మోసమనియు తేలినది. దీనికి రాజకీయసంబంధ మేమియులేదని, అపరాధాన్వేషక సంఘమువారు గ్రహించి, బాంబును కనుగొనిన బిగ్గుగారిపై నేరమారోపించెదరని, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. నిజస్థితిని గ్రహించుటకు ఓరిమిలేక, నౌకడై టైముపత్రిక లండనులో నివసించు భారతీయులందుకుకారకులని చాటినది. ఈవిషయమై అనవసర కలవర మేర్పడినది. భారతీయాశయములపట్ల ఏవగింపు గలవారికి మరింత సందు చిక్కినది. భారతీయులపై నిఘా, ఎక్కువయినది. లండనులో గల స్వేచ్ఛావాతావరణమునందు, పోలీసువారు నిజము కనుగొన గలిగిరి. హిందూదేశ పరిస్థితులకును ఆంగ్లదేశ పరిస్థితులకును మధ్య ఎట్టి తారతమ్యము గలదో దీనిని బట్టి యూహింపవచ్చును.

ప్రభువులసభ : లేబరు ప్రభుత్వము

కామన్సుభలో సంగీకరింపబడిన నిరుద్యోగ నివారణ చట్టమునకు ప్రభువులసభవారు ముఖ్యమగు సవరణను ప్రతిపాదించి, మరల సందిగ్ధస్థితి దెచ్చివెట్టిరి. ఈ చట్టము ఒక్క సంవత్సరమువరకే అమలులో నుండవలెనని, ప్రభువులసభలో ప్రతిపాదించబడిన సవరణ గోరుచున్నది. ప్రభువులసభలో ప్రభుత్వమువారిోడిపోవుట నిశ్చయమగుటచే, లేబరు పక్షమువారు గూడ సూతన పరిస్థితుల గూర్చి యోచించిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రభువుల సభవారి తో కలిసి సంప్రతించి, తమ భేదములను సర్దుకొని, రాజీనామా గుదుర్చుకొని, ఈ మారు గండమును తప్పిరయ్యుకొనగలిగిరి.

వెండిధర

వెండిధర తగ్గుటకు, ప్రభుత్వమువారు వెండి సభి కముగ నమ్ముటయే కారణమని, భారత శాసనసభలో ప్రభుత్వార్థిక సభ్యుడు జెప్పిన సమాధానము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇందువలన, జనసామాన్యమునకు చాల నష్టము గలుగుచున్నది. వెండి నమ్ముటకుముందు, ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభతో యోచించినటుల గనుపింపదు. ఎంత వెండి నమ్మిరో, దానివలన ప్రభుత్వమున కెంత రాబడి చేకూరెనో ఆర్థిక సభ్యుడు దెలుపజాలననెను. మొత్తముమీద ప్రజలకు గలిగిన నష్టమునకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపక తీరదు.

గాంధీమహాత్ముని శాసనోల్లంఘన విధానము

ఉష్వపన్ను నిరాకరించుట
బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 4:— గాంధీమహాత్మునిచే సంకల్పింపబడిన శాసనోల్లంఘనవిధానము ఉష్వపన్నును నిరాకరించుటకు సంబంధించినది తెలియుచున్నది. అవామ్మదాబాదు లో జరుగవచ్చు కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీసభలో మహాత్ముడు తనపద్ధతిని తెలియజేయును. (ఆ.ప్రెస్.)

బెంగాల్ ప్రభుత్వము వారి నిషేధపు టుత్తరువులు

రాజద్రోహకరమైన వని నిషేధింపబడినవి
‘దేశాభిమానీ!
కలకత్తా రక్తపాతముచేత దేశ మెన్నటికి స్వాతంత్ర్యము బడయజాలదు’ అని ప్రారంభమైన బెంగాలీ కరపత్రమును, ‘దేశచిత్రబలి, మొదటి కుసుము’ అను హిందీకరపత్రమును రాజద్రోహకరమైనవని 124 ఏ, 153 ఏ సెక్షనుల క్రింద నిషేధింపబడినట్లు బెంగాల్ ప్రభుత్వము వారి ప్రత్యేకపు గజెటు ప్రకటించుచున్నది. (ప్రీ.ప్రెస్.)

ఆసామ్ స్వరాజ్యపార్టీ

కాంగ్రెస్ వాదులు క్రొత్తపక్షమును నేర్పాటుగావించ నిశ్చయించుట
గాహతి, ఫిబ్రవరి 4:— ఆసామ్ రాష్ట్రములో విఖ్యాత కాంగ్రెస్ వాదులు, టి. ఆర్. పూకె, యస్. సి. బాక్టోలాయ్, కలాధార్ చటోపాధ్యాయులు ఆసామ్ స్వరాజ్య పార్టీ యనబరగు నొక క్రొత్తపక్షమును స్థాపించుటకు నిశ్చయించిరి.

పూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము

అమెరికా భారతీయుల యామోదము
అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 4:— భారతజాతీయ మహాసభాధ్యక్షునికి అమెరికానుండి ఈ క్రింది రెండు తొలివార్తలు వచ్చినవి. మొదటిది విక్టోరియా కాలనీనివాస్ నుండి. అది యిట్లున్నది.
‘మేము, విక్టోరియాలో నివసించు భారతీయులము, భారతస్వరాజ్య కార్యక్రమమును ఏకగ్రీవముగా నామోదించుచున్నాము.’
రెండవతొలివార్త కాలిఫోర్నియాలో లా ఆంజలీసులో ని.సింపు డలేప్ సింగసారినుండి వచ్చినది. లా ఆంజలీస్ అను నగరములో 25 ఏండ్లమంది అమెరికా దేశస్థులు సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును గావించిరి.
‘150 సంవత్సరముల క్రింద అమెరికా దేశము యెల్లు సంతూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరెనో అటులే భారతదేశము ప్రపంచజాతులలో తన స్థానము నాక్రమించుటకు గాను ఆదేశమునకు సంతూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలెనని తీర్మానించుచున్నాము.’

జి. వి. పి. రైల్వే సమైక్య

75 వేలమంది బక్కుమ్మడి సమైక్యచేయున్నారు
కార్మిక సంఘాభ్యుదయిని సార్వజనిక దౌర్జన్యము

క్రొత్తపనివాండ్లను అధికారులు

తీసికొనివచ్చుచున్నారు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 4:—జి. వి. పి. రైల్వే నిజాం గారు యాక్రిందిలిగా ప్రకటన చేయుచున్నారు. బొంబాయి పరిసర గ్రామములనుండి బొంబాయికి విద్యుత్తు పథకమునందే రైలుబండ్లయధాధికారిగుచున్న వి. పి. రైల్వే సమైక్యచేయుచున్న కారణమున రైలు బండ్ల నాపరిసర యవ సరము కన్పించును.

పరేలులోను, మాతంగలోను, మున్జీరులోను, జాన్సీ లోనుగల కర్మాగారములు మూసివేయబడినవి. జబ్బులు దివిజనులోను పనిచేయు ప్రకారముగానే యున్నవి.

వాలంటీరుల పికెటింగు చేయుచున్న తావులలో పోలీసువారుగా నిలచియున్నారు. మాతంగగార్డును కర్మాగారములో సుమారు 4 వేలమంది సమైక్యచేసిరి. అందులకు అతడు ఆధ్యక్షుడుగా వర్తించు పహారా యిచ్చుచున్నారు.

కర్మాగారములలో మామూలు పనివేళకు మాత్రమేగానే ఎవరో కొలదినుండి ఆంగ్లోయిండియనులు గమస్తాలు మొత్తము 300 మంది మాత్రము పనిలోనికి పోయిరి. వీరుకూడ తరువాత తిరిగి బయటకువచ్చిరి. వీరుకూడ సమైక్యదారుల యూరేగింపులో చేరి దామోదర ధాకర్నేగారి హోదానకు పోయిరి అచట నొక బహిరంగసభ జరిగెను. రైల్వేపనిగా డ్ల సంఘమున కుపాధ్యక్షులైన మల్కంజీగారు ఉపన్యసించిరి.

పనివాండ్లసంఘము తరపున ప్రకటన

జి. వి. పి. రైల్వేపనివాండ్లసంఘ కార్యదర్శిగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—భోపాల్లోను, డెక్కురీలోను, జాన్సీ లోను, భోడులోను సమైక్య పూర్తిగా జరిగినట్లు తంతివార్తలు వచ్చినవి. ఆయా ప్రదేశములలోని కార్యసంఘములకు ప్రధాన కార్యాలయమువారు బొంబాయినుండి పంపిన తంతివార్తలు పేర్కొన్న కార్యాధికారులు పంపజాలమని నిరాకరించిరి.

బొంబాయిలోని కలెక్టరీయూ బర్మింగ్ హమ్ స్టేషనువద్ద రైల్వేపనివాండ్ల వాలంటీరుల కొందరు తమ సంఘాభ్యుదయ రూపకాంక్షగారి నాయకత్వమున పికెటింగు చేయుచుండగా సార్వజనిక కొందరు వచ్చి వారిని వెడలి పొమ్మరి. కాని రూపకాంక్షగారు అచటనుండి కదలిపోవుటకు నిరాకరించిరి. అంతట సార్వజనిక దెబ్బలుకొట్టి దౌర్జన్యప్రయోగము చేసిరి. అంతట రూపకాంక్షగారు ప్రాతిస్థేయము, క్రొత్తస్థేయముల మధ్యనున్న రస్తామీద నిలువబడిరి. రైల్వేఅధికారులు ఇందు లకుకూడ ఆక్షేపించిరి. దౌర్జన్యముచేసి వారిని వెడలగొట్టిరి. అంతట రైల్వేపనివాండ్లందరూ అచటనే గుమికూడిరి. స్టేషను కెడకుగా సభచేసి రైల్వే అధికారుల దౌర్జన్యమును ఖండించిరి.

బండ్ల రాకపోకల తారుమారు

కలకత్తా మెయిలుబండియును, పూనా మెయిలుబండి యును మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బొంబాయి చేరినవి.

కాలిఫోర్నియా సమైక్యచేయుటనకు సిగ్గులు చూపించేవారు లేక ఇకతూర్పు స్టేషనువద్ద కలకత్తా మెయిలు బిక్ 400 నే పు నిలిపియుంచబడినవి సదురు మెయిలుబండి ప్రయాణికులు చెప్పిరి. స్టేషనువద్ద గాతే సిగ్గులకు పనికూడా చేసిరట. మొత్తముమీద 2 గంటలు ఆలస్యమైనవిట్లు మెయిలుబండి కల్యాణ్ స్టేషనుచేరినవి.

పూనా మెయిలుబండిమీద వచ్చినవారుకూడ యిదేలితిగా వార్తలు చెప్పిరి. సమైక్యదారులు దారిపొడుగున అన్ని స్టేషనులలోను ప్రకారముగానే ప్రవర్తించు చున్నారు.

బొంబాయి పరిసర గ్రామములకు తిరుగు రైలు బండ్ల రాకపోకలు మాత్రము చాలవరకు సరికట్టబడినవి.

కుర్నాల్ స్టేషనువద్ద కార్మికుల వాలంటీరులు కొందరు దారి కడ్డముగా నిలువబడినందులకై అరెస్టుచేయబడి జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి.

రైలుబండ్లపై రాళ్లువర్షుట

బొంబాయి సమీప గ్రామములనుండి వచ్చే రైలుబండ్ల మీద రాళ్లు వర్షుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చిరి. భాండాపు స్టేషనువద్ద రాళ్లు విధి విరాములేనుండారవ్వబడుటచే రైలుబండి వెనుకకు మరలింపవలసి వచ్చెను.

నేటి సాయంకాలమునుండియు తిరిగి కల్యాణ్ నగరకు యధావిధిగా బండ్లు సదుపయోగము. మొట్టమొదట కర్నావరకే బండ్లు సదుపయోగము సాధ్యమని భావించిరి. కర్నా బొంబాయినుండి 10 మైళ్లలో నున్నది. కల్యాణ్ రికై మైళ్లలో నున్నది.

నాసిక్ స్టేషనులో పాకివాండ్లుకూడా సమైక్యచేసిరి. స్టేషనువద్ద గాతూను, కమ్మేయలు ఇవనె కట్టెగారును యీవలకు నిర్వహించుచున్నారు.

బొంబాయికి చేరవలసిన మెయిలుబండ్లు చాలవరకు సకాలములో చేరినవి. కలకత్తా మెయిలుబండిమాత్రము ఉదయం 8-30 గంటలకు రావలసియుండెను. కాని, మధ్యాహ్నం 1-15 గంటలకు చేరినవి.

జిల్లాకలెక్టరు ఉత్తరువు

జిల్లాకలెక్టరులును, జిల్లా పోలీసు అధికారులును రైల్వే అధికారులకు కావలసిన సహాయ సంగతులు మొసంగవలయునని గవర్నరు మెయిలువారు ఉత్తరువు జారీచేసిరి.

రయల్ రైల్వే అధికారుల గోడలమీద నోటికులు అంటించిరి. రైల్వే ఉద్యోగులకు పనిలోనికి రానియకండ అడ్డుపెట్టు వాండ్లకు వెంటనే అరెస్టుచేయబడి శిక్షింపబడుదురు అని ఆ నోటికులలో నుండెను.

ఇంతవరకును 75 వేల మంది సమైక్య చేరినట్లుగా కార్మికసంఘమువారు ప్రచురించేసిరి.

మన్మాదుస్టేషనులో ఒక్క దివము కూడ వెలిగింప బడలేదు. నాసిక్లోను నాగపూరులోను రెండువేలమంది సమైక్య చేసిరి. నాగపూరులో సమైక్య జనుప్రదముగా జరుగలేదు. ఆంగ్లోయిండియనులు యూరోపియనులు పనిలోచేరిరి. సమైక్య చేసిన వారిస్థానే క్రొత్త పనివాండ్లు రైల్వే అధికారులచే గొనిరాబడి పనిలో ప్రవేశపెట్ట బడుచున్నారు.

కార్మికులతరపున అసెంబ్లీ సభ్యుల సంప్రదింపు అనిగారును కేల్కార్ గారును రైల్వేవోర్డు సభ్యులతో డను, బి. యచ్. మిత్రగారితోడను జి. వి. పి. రైల్వే సమైక్య విషయములో మాట్లాడియుండిరి. అనిగారును, కేల్కార్ గారు తమ అసెంబ్లీ సభ్యత్వపు హోదా ననుసరించి వారితో మాట్లాడిరిగాని, కార్మికుల తరపున మాట్లాడియుండలేదు. అని కేల్కార్ గారు, అనిగారు తెలియజేయుచున్నారు.

వి. వి. గిరిగారి తంతివార్తలు

బరంపురం, ఫిబ్ర 5:—అఖిలభారత రైల్వే కార్మిక సమితికి ప్రధానకార్యదర్శులగు వి. వి. గిరిగారు సర్ జార్జి రెయిన్ గారికి (ఇండియా గవర్నరు మెయిలు వంటిగారికి) ఇట్లు తంతివార్త నంపిరి:—జి. వి. పి. రైల్వే సమైక్య వీరై నంత రైల్వే రలో పరిష్కరించవలయును.

రెయిన్ గారు యీ విషయమై శ్రద్ధతో ఆలోచించెదమని ప్రత్యక్షతర మొసంగిరి. గిరిగారు అనిగారికిని, కేల్కార్ గారికిని, పండిత మాలవ్యాగారికిని ఇతర అసెంబ్లీ సభ్యులకును తంతివార్తల నొసంగిరి. అసెంబ్లీ సభలో రైల్వేపనివాండ్లవిషయమై శ్రద్ధవహించవలయునని కోరుచు సదురు తంతివార్తల నంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

“కమ్యూనిజమ్ న్యాయసమైక్యము కాదు”

అని ఎం. ఎన్. రాయ్ యొప్పుకొనెనని జేమ్సుగారు నుడుపుట

మీరటుకుట్ట నెవన్ను విచారణ మూడవదినము నిందితుల ఫిర్యాదు

మీరకు, ఫిబ్ర. 4:—నేడు మీరకు కుట్రకేసు నెవన్ను విచారణ తిరుగా ప్రారంభమయ్యెను. న్యాయసానమున ప్రవేశించునపుడు నిందితులు చూచుట కేకలేనే చేసిరి. న్యాయాధిపతి యచటకు రాగానే వారు పొడుటకు ప్రారంభించిరి. న్యాయసానమున సిట్టిపములు జరుగరాదని నిందితులకు తెలుపుచు, నారటుల కేకులచేసినచో తాను తన చర్యనుదీసి కొనకలసి యుండునని న్యాయాధిపతి నుడివెను.

సభాయుతుడగు గవర్నరుజనరలునకు విజ్ఞాపనము ఈ యభియోగమును కలకత్తాగాని, బొంబాయిగాని మార్చి చేయవలయునని సభాయుతుడగు గవర్నరు జనరలునకు నిందితులు పంపగోరిన విజ్ఞాపనపత్రమును సాసిక ప్రభుత్వమువారికి మొదట పంపుటమైత్రము నిండుటలు బ్రాడ్లీగారు న్యాయాధిపతికి సమర్పించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటునకు దానినొసంగిన, వారు దానిని యుచితస్థలమునకు పంపుచునని నుడుపుచు, మాజిస్ట్రేటు గారు విజ్ఞాపనపత్రమును వాపసు జేసివేసిరి.

నిందితులతరపున నే డెవరను వాదించి యుండలేదు.

ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదన కొనసాగుట

అసంపూర్ణియగు తమవాదనకు లాంగుభద్రజేమ్సు గారు తమ మరల సారంభించిరి. వారు నేడు, ముఖ్యముగా, బోర్ని విక్రమ ప్రచారముయొక్క రీతినిగూర్చియు, విప్లవముకే గానింపబడుచుండే సన్నాహముల గూర్చియు వర్ణించిరి. రెండవ అంతర్జాతీయ కాంగ్రెసువారి సవేశయంబలి భాగముల పెక్కింటిని వారు చదివిరి.

దరిద్రులగు కృషీవలులే వారి పట్టుకొమ్మ

ముందు రావన్న విప్లవము కొరకే యీ సన్నాహముల నిర్మయనని కార్మికులకు నూచించునిమిత్తమే వై ప్రచారము

గావించబడు చుండెనని, ప్రభుత్వ న్యాయవాదినుడివెను, అసం తృప్తినిజెందినట్టియు, ఎట్టి చూపు మును లేనట్టి నాగునను కృషీ వలులే వారి పట్టుకొమ్మ.

ఎమ్. ఎన్. రాయ్ యొప్పుకొనెను

ఈయభియోగముతో దగ్గరసంబంధము కలిగియుండిన ఎం. ఎన్. రాయ్ హిందూసానములో కమ్యూనిజమ్ న్యాయ సమైక్యముకాదని యభిప్రాయపడియుండెనని జేమ్సుగారు నుడి విరి. కార్మికుల కెక్కుడు కూలిని, కెలవులోతలను, మంచినీటిక కులను సహించెదమని కమ్యూనిస్టులు వారికి నాయకులవు చుండిరి. వారి ముఖ్యులక్తుము మాత్రము విప్లవమును గొనివచ్చు టి సమైక్యములు, నానావిషయక పరిశీలన సంఘములు, యు వజనోద్యమము, యూరేగింపులు మొదలుగాగల ప్రచారము, వారవలంబించెడి పదములు.

బ్రిటిషువారి నీదేశమునుండి తరిమివేయగోరుట

‘ఇంపీరియలిజమ్’ (సామ్రాజ్యకాంక్ష) యను పదముయొక్క యర్థమును జేమ్సుగారు నిర్వచించిరి. మొదట బ్రిటిషువారి నీదేశమునుండి తరిమివేసి, పిమ్మట భారతీయ సరికవ్వమువారి నికూడా వారిమార్గముననే పంపుటయే కమ్యూనిస్టుల లక్ష్యము.

కమ్యూనిస్టులు రాజీ కిష్టపడదు

కమ్యూనిస్టులను రాజీ కిష్టపడదు. వీలన, విప్లవమును కలిగించుటయే వారి స్థిరమైన యుద్దేశ్యము. కార్మికులయొక్క యిష్టలయొడ సానుభూతినిజాపి, వారి ప్రేమకు పాత్రులగుటయే కమ్యూనిస్టుల లక్ష్యము.

ఆంగ్ల దేశము నందలి కమ్యూనిస్టు యుద్దయముయొక్క చరిత్రను జేమ్సుగారు వివరించిరి. కాలిఫోర్నియా, ఇండియాలో నూ కూడా విప్లవములను గొని తెచ్చుటయే వారి లక్ష్యము.

హైందవ నాయకులు

హైందవ కమ్యూనిస్టువర్తమునకు, ప్రసిద్ధిగాంచిన ఎం. ఎన్. రాయ్, సి. పి. దత్తు, ఉపాధ్యాయగార్లు చెందియుండిరి. వీరు విరోధాఖండమును చేసిరి యుండిరి. అక్బర్ నద్దు, కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన విద్యార్థులతో, ముఖ్యముగా హైందవ విద్యార్థులతో, వీరు సంబంధము కలిగించుకొని యుండిరి. ఉపాధ్యాయ యొక్క పరిశీలనక్రింద, హైందవ నావికుల సంఘము నొకదానిని వీరు నెలకొల్పిరి. ఈ యభియోగ ము లో ని ని ం తు ల లో నొక డే నావికునివలె నటించి, కమ్యూనిస్టుల యుత్తరములను గొని పోవుట, నచ్చుటచ్చుట ప్రతినిధుల నియమించుట మొదలగుపనులను నిర్వహించుచుండెను. ఇండియాదేశపు కమ్యూనిస్టుపక్షము వారి కార్యక్రమమును జేమ్సుగారు వివరించిరి.

ఫలహారానంతరము

నిందితులలో కొందరు, పోలీసులు తమవద్ద లాగుకొని యుండిన పుస్తకములలో కొన్ని సాక్ష్యమున కుపయోగింపబడి యుండలేదనియు, వానినై నా, యెన్ని సార్లడిగనా, తమకొని సంగియుండలేదనియు, న్యాయాధిపతికి ఫిర్యాదు గావించిరి. అపుస్తకముల పేర్లను- నింతులపేర్లను న్యాయాధిపతి వ్రాసికొ యీ విషయమును అధికారలకు తెలిపెదనని నిందితులకు మాట యిచ్చెను.

జేమ్సుగారి వాదన

మరల ప్రారంభమయ్యెను. హైందవ కమ్యూనిస్టుపక్ష మువారి యా త య ము ల కు సంబంధించిన ఎం. ఎన్. రాయ్ గారి యుత్తరములను పెక్కింటిని వారు చదివిరి. పుస్తక విక్రేతయను మారువేషము క్రింద ప్రాప్తిపట్టు ఇండియాకు వచ్చి నది నిరూపించు భాగములను యీ యభియోగములో దాఖలు చేయబడినదస్తావేజులనుండి పడివినిపించుటకే జేమ్సుగారి వాడు విశేషముగా తమ కాలమును వినియోగించిరి. కార్మికసమస్య పరిశీలన శాఖయన యవార్థమున నేమియో వారు వివరించిరి. ప్రాప్తియూ శాఖవారి వర్తకంబయే విత్తమును పొందు చుండెను.

కార్మిక-కృషీవలలుమువారి లక్ష్యము

హిందూసానమునందలి కార్మిక-కృషీవల పక్షము విప్లవ ముకొరకే పనిచేయుచున్నదనియు, వ్యక్తివర్గములకు ప్రత్యేకతా భావమును కలిగించుటయే వారి కార్యక్రమ మనియు, ముందు సామాన్య ప్రజల తిరుగుబాటును గొనివచ్చుటయే వారి లక్ష్యమని యు ప్రభుత్వ న్యాయవాది నొక్కినక్కాడించెను.

రహస్య లేఖనావధి

ఎం. ఎన్. రాయ్ మొదలగువారి యుత్తరములలో నెట్లు పేర్లుమార్చబడినవాయబడుచుండినదియు, యుత్తరములెట్లు రహస్యభావలో వ్రాయబడుచుండినదియు, సామాన్యదృష్టికి కనపడని నిరావృతకు సంబంధించి విషయములను జేమ్సుగారు వివరించిరి. వారి భాషలో ‘కార్మికసంఘము’ అనుపదముల యర్థము విశ్వవిద్యాలయము అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుపక్షము వారి యాజమాన్యముక్రిందకే కృషీవల కార్మికపక్షము స్థాపింప బడియుండుటను వారు సప్రక్షింపిరి.

ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదన ముగియుట

ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదన ముగియుట

నిచారణకాలము ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

సానిత్యార్థము

మద్రాసు కార్మికసంఘ సభ:— పై సంఘసభ రేపు సాయంకాలము 5-30 గం. పెరంబూరు బారక్కు, వాడి యాపార్కు సమీపమున జరిగెను. శ్రీయుత వేమరపు రామ దాసు పంతులుగా రుపన్యసించెదరు. శ్రీ. బి. శివరావుగారధ్యక్షత వహించెదరు.

ఇంజనీయరింగు కళాశాల దినోత్సవము:— ఇంజనీయరింగు కళాశాల దినోత్సవము రాబోవు 18వ తేదీని జరుగను. మద్రాసు గవర్నరు ౪౪ బాడ్మింటన్ గారధ్యక్షత వహించుటకు దయతో అంగీకరించి యున్నారు. తేదీవిధాన్త్రాన్ని స్టాన్లీగారు బహుమతులను పంచిపెట్టెదరు.

శ్రీ దండయుధపాణిస్వామిరథోత్సవము:— శ్రీదండయుధపాణిస్వామి తిరువతియూరు నకు పోయి మరల తిరిగివచ్చు సందర్భమున కారత్ మర్చంటు బిథిలోని నాటుకొలుగరత్నాదు సంఘమునకుచేరిన వర్తకుల కార్యస్థానములు 9 వ తేదీనుండి 18 వ తేదీవరకు మూయబడును.

బుగళా దోపిడి:— నిన్నరాత్రి నంగంబాకంలో వేరమాకట్ బార్ అట్-లాగారి బంగళాయందు దోపిడిజరిగి 50రూపాయలను ఒకవెండిగడియారమును మరియొకచోక్కాయను పోయెను. వేరమాకట్ గారికి దోపిడిపోయిన విషయము నేటి ప్రాద్దునవరకు తెలియలేదు. పోలీసువారివద్ద ఫిర్యాదు గావించబడినది.

మద్రాసు జాతీయ స్వచ్ఛందసేవక దళము:— ప్రజాసామాన్యములో జాతీయ ప్రబోధము కలిగించుట మైదళమువారి ముఖ్యోద్దేశము. ఈ సంఘమునకు ధన సహాయము తప్పనివగా నున్నది. పై సంఘమునకు ఉద్యమాభిమానులను దేశభిమాను లెల్లరును తమ కత్తికొలిది ద్రవ్య సహాయము చేయ కోరెదము అని దళముయొక్క కార్యదర్శి విన్నవించుచున్నారు.

మద్రాసు మండల ప్రచారక సంఘము:— పై సంఘమువారి యాజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 6 30గం. 16వ డివిజను కార్మికసంఘ పాఠశాల క్రిందస్థలమునకెదురుగనుండు మైదానముందు బహిరంగసభ జరుగును శ్రీ వి. రామ దాస్ పంతులుగా రధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీయుతులు వి. యే. మాణిక్యమొదలియూరు బి. రామానుజులు నాయకుగార్లు అమెరికాయందు మద్యపాన నిషేధము అభివృద్ధినిగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

యం.యు.సి. తెన్నిసు పందెములు

నిన్నటి పోటీల ఫలితములు

మద్రాసు యునైటెడ్ క్లబ్బువారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్న తెన్నిసు పందెములలో నిన్న సాయంకాలము రెండు పోటీలు జరిగెను. పురుషుల డబుల్సు పోటీ సి. కే. లక్ష్మణన్, యన్. కృష్ణస్వామి గార్లకును, వి. వెంకట నారాయణ రావు, వర్మాగార్లకును జరిగెను. లక్ష్మణన్ కృష్ణస్వామిగార్లు, వి. నారాయణరావు, వర్మాగార్లను సులభముగా నోడింప గలిగిరి. పిదప గ్రంథి జట్టుకును, సాంబశివరావు వెంకట నరకు గార్లకును పోటీ జరిగెను. ఇరుజట్టులను సరిసమానముగ నాడిరి. వెంకట నరకుగారు చాలా బాగుగ నాడిరి. గ్రంథిగారును, నలురాజన్ గార్లను తమ కత్తికొలిది నాడి మెదటిస్థాయి గలివిరి. పిదప రెండవస్థాయి ప్రారంభింపబడెను. మూడు గేములగు నంతటిలో చీకటి పడుటచే ఆట వాయిదా వేయబడెను. స్త్రీల సింగిల్సు పోటీ, యు. ఇ. వాడింక్ సతిగారికిని గ్రాహము కన్యగారి కిని జరుగవలసియుండెను. గ్రాహముకన్య ఆటకు రాకపోవుటచే నాడింగును సతి గెలిచినటుల నిర్ణయింపబడెను.

నిన్నటి ఫలితములు

పురుషుల డబుల్సు

సి. కే. లక్ష్మణన్, యన్. కృష్ణస్వామిగార్లు. వి. వెంకటనారాయణరావు వర్మాగార్ల నోడించిరి. 6-8; 6-2. గ్రంథి నలురాజన్ గార్లు, సి. సాంబశివరావు, వెంకట నరకుగార్లతో నాడిరి. 8-6; 1-2. (ఆట ముగియలేదు).

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో 9-30 X॥

6, 7, 8-2-30 తేదులందు

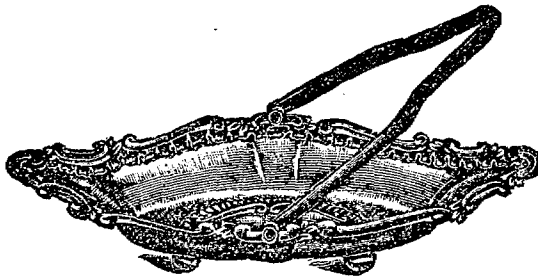
“ఎ డ్డి పో లో - నం కె ల్లు”

టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 0-8-6, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

తంతి విలాసము “ఉమ్మిడియార్”

తెలిఫోను నెం. “2802.”

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

నగైరాలు మిళితమైన, వెండిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుసరించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాతాదారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము. ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విపులముగా తెలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

లాహారు మేజస్ట్రేటు

తనచర్యను సమర్థించుకొనుట

“ధునిచందుగారి విషయములో ప్రత్యేకముగా నేమి జరిగియుండలేదు”

లాహారు, ఫిబ్రవరి 4 :— లాహారు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో లాలా ధునిచందు గారిని మార్కెట్ నివ్వకపోవు విషయములో, నేడు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా రీక్రింది యుత్తరవును జారీచేసియున్నారు:— ఈ కేసులోని యే నిందితుని తరపునైనా బారిష్టరు ధునిచందుగారు న్యాయస్థానమున మార్కెటుటకు వీలులేదని నేను జారీచేసియుండిన యుత్తరవునకు ఫలితముగా వారు లాహారు హైకోర్టు న్యాయవాదిసంఘమువారికి ఫిర్యాదు గావించియున్నారని నాకు తెలియవచ్చినది.

ఇందుమూలముగానే నందరికిని తెలియజేయునదేమనగా, నాయుత్తరువు లాలా ధునిచందుగారిని మాత్రమే యుద్దేశింపబడియుండలేదు.

ఈ యభియోగమునకు సంబంధించిన విపరీత పరిస్థితులను గురించి యీక్రింది వరకు నాచరణలో పెట్టబడియున్న వి 1 నిందితుల తరపు న్యాయవాదులును నిందిత సహాయ సంఘము వారి ప్రతినిధు లీరువురును యథార్థముగ పత్రికా ప్రతినిధులును మాత్రమే అసలు కోర్టులో మార్కెట్ నవచ్చును.

2 నిందితుల తరపు వాదనను ఏర్పాటుజేయుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారి ప్రతినిధులు మూవురికి వారి స్వంత కేర్లపై కోర్టులోనికి ప్రవేశ మొసంగబడును. కాని యొకేసయమున వీరిలో నిరువురే మార్కెట్ నవచ్చును.

ప్రవేశపత్రములలో నెట్టి మార్పునను గావించవలయునన్న 48 ఘంటలను తక్కువకాని నోటీసు నా కొసంగబడవలయును. (ఫ్రీ ప్రె)

పోలీసు జమానుచేతిలో బాంబుపేలుట

దీల్లీ, ఫిబ్రవరి 4:— మొరదా బాదునందు ఒకబాంబు ప్రేలుటవలన పోలీసు జమానికి చాలగాయములు తగిలినట్లు తేజపత్రిక విలేఖరి రిపోర్టుచున్నాడు. అతడు ఒకపంటెన దాటుచుండగ పిండి ఉండెముకటి అనుపడగా దాని నొక్కగా ప్రేలి చేతులు గాయపడెను. ఒక చేయి తెగగొట్టువలసివచ్చెను. పోలీసు వారు విచారణ జేయుచున్నారు.

కాశ్మీర్ యుద్ధ సోదాలు

కాశ్మీర్, ఫిబ్ర 4:— ఆదివారమునాడు బాంబుతత్వము అను కరపత్రికముకొరకు పోలీసువారు ఇంట్లు సోదాజూచిరి. అందు చాలయింట్లు యవజనసమితిసభ్యులని, అరెస్టు లేబియు జరుగలేదు.

అలహాబాదు: స్త్రీలసభ

శారదాచట్టము బలపరచు తీర్మానము అలహాబాదు స్త్రీలసభ 8 తేదీ సాయంకాలము జరిగిన పుడు శ్రీమతి సరోజినీనాయకుగారు అగ్ర్యక్షత వహించిరి. సభలో శారదాచట్టమును బలపరచు ప్రతిపూల ప్రచారమును ఖండించుచు తీర్మానించిరి. చట్టమును అమలు జరుపుటకు ఉద్యోగులను నియమించినచో స్త్రీలనే నియమించవలెను. పురుషుల నియమించినచో చాల కష్టములు వచ్చుననియు తీర్మానమునందు గలదు. స్త్రీల విద్యాభివృద్ధిగూర్చి చాల తీర్మానములు గలవు. ఉన్నత విద్యాలయములందు బాలబాలికలకు కలిపి విద్య నేర్పబచ్చుననియు విద్యార్థిణుల వసతిగృహములతో సహా ప్రత్యేక విద్యాలయములు స్త్రీలస్వాధీనమునం దుండవలెననియు తీర్మానించిరి.

పట్టభద్రులు ఖద్దరు గోరుట

అలహాబాదు స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము నందు డా॥ భగవాంధాసుగారు మాత్రన పట్టభద్రులకు పవనస్థలిచిరి. కొందరు పట్టభద్రులు విదేశీవస్త్రములతో తయారుజేయబడిన చూడ్డులు ధరింపమని నిరాకరించినందున అన్యధిగనే ఖద్దరు చూడ్డులు తయారుజేయింప వలసివచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

పుష్పాంజలి

సంపాదకుడు: శ్రీయుత జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధా కృష్ణయ్యగారు కర్పగం అందు కంపెనీ వీరాస్వామి విల్లేప్పి, జార్జిటవును, మదరాసు

ఈ నూతనాంధ్ర మాసపత్రిక. 1930 జనవరినెలలో ప్రారంభింపబడెను. ఇందు సారస్వత, సాంఘిక, చరితాత్మక పరిశోధక కథలు వ్యాసములు పద్యములు మన్నగునవి ప్రచురింపబడును. ఈ మొదటిసంచిలో అమృతం, విమల అను రెండు కథలను ఉపగుప్త అను ప్రహసనమును అంజలి-వియోగిని ఉపద్యములును శ్రీ కృష్ణచైతన్య చరిత్రమును కలవు. 22 పేజీలు. వి. సాలాచందా 12 అణాలు మాత్రమే. శ్రీయుత వ్యవేశగిరిరావు బి. ఏ. గారు విమల అను కథను శ్రీ వెంకటాద్రిగారి ప్రహసనమును వ్రాసిరి.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:— ఫిబ్రవరి 4 తేదీకి అంతిమునవారమందు సంవత్సర సగటున వెయ్యికి 48.9 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు ముందువారము వెయ్యికి 44.1 మరణములు సంభవించెను. మహావి 84 కి తగిలెను. వారిలో 4గురు చనిపోయిరి. యెం తెలిసిన జ్వరమున 8 మరణియవలన 4 యితరజ్వరములవలన 81 మరణము సంభవించెను.

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారి ప్రత్యేక సభ

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— పనిలేనివారి భీమా చట్టమును గూర్చి ప్రభువుల సభవారి సమరణము గావించగా కామన్సు సభవారు ప్రతిపాదించి, అయినప్పటికిని తమ సమరణము తీరవలెనని ప్రభువుల సభవారు పట్టుబట్టుచు బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారు ప్రత్యేక సభను గావించవలసి వచ్చెను. తమ సమరణములో ముఖ్యము మార్పులను తెలిపి ప్రభువుల సభవారు గావించిరి. రెంటికి ప్రభుత్వమువారు నిరోధమును జూపిరి. ఆర్థిక విషయములలో ఇట్టి సమరణము కామన్సు అధికారమును ధిక్కరించిన వగునని సభాభ్యుత్థుడు చెప్పినను ప్రభుత్వమువారు ఆ హక్కును త్రొక్కివేసి చర్చ అయినపిదప రెండు సమరణముల నిరాకరించిరి. తమ సమరణములో అధమము ఒకదానినైన ఉంచుతీరవలెనని ప్రభువుల సభవారు నిన్న పట్టుబట్టిరి. ఈ సమరణ ప్రకారము ఆచట్టము ఒక సంవత్సరము వరకే అమలులోనుండును. దానివలన ప్రతిష్ఠంభన మేర్పడినది.

దీనివలన ఏర్పడిన కష్టపరిస్థితులను ఆలోచించుటకు కార్మికపక్షమువారు నేటియదయమున సమావేశమైరి. తొందర లేకనే వ్యవహారము పరిష్కారముగనని వార్తాపత్రికలను కొనుచున్నయవి. ప్రభుత్వమువారు ప్రభువుల సభవారి త్రోకలనుకొని భిన్నాభిప్రాయములను అంతరింప జేసుకొని ఒడంబడిక జేసుకొనుటయే ప్రభుత్వమువారికి మార్గ మున చున్నవి.

ప్యాంగు హే హైకోర్టు

విషయమై చిత్తు ఒడంబడికను సంతకము చేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రతినిధుల కుత్తలపు జేయబడెను.

దొమినియను ప్రభుత్వముల శాసనములు

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— దొమినియను శాసనాధికార విచారణ సంఘమువారిట్లు సిఫార్సు జేయుచున్నారు. దొమినియను ప్రభుత్వమువారు గావించిన శాసనములను కాదనుటకు గవర్నరు జనరలుకు అధికారము నీయరాదు. గవర్నరు జనరలు అధికారమును రద్దుజేయుటకు దొమినియను ప్రభుత్వమువారి కధికారముండవలెను. దొమినియను శాసనములకు పూర్తిగా అదనపు రాష్ట్రీయధికార ముండవలెను. దొమినియను ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. దొమినియను ప్రభుత్వాధికారమున్న ప్రతిసమస్యనును విచారక నౌకాదళములకు సంబంధించు శాసనముల సేర్పాటుచేయుటకు దొమినియను ప్రభుత్వములవారికి సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. అన్ని నౌకలపైన అధికార ముండవలెను. ఈవిషయమై నౌకావ్యాపారమును గూర్చి బ్రిటిషు కామన్వెల్తు సభ్యులందఱు కలసి చర్చను దీసుకొనెదరటం. అనగా ఇది ఈసభ్యులు తమంతటామే ఒప్పుకొని చేసుకొన్న ఏర్పడగలదట. నౌకా వ్యాపారశాసనాధికారమునుగూర్చి ఉన్న సందియము లన్నిటిని తొలగించవలెను.

భారత వైమానికుడు-మన్రోహా సింగు

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్ర 4:— రోమువార్త కిట్లుదొకపుచున్నవి:— దట్టమున పొగముంచులో కొండవర్గమున ఇవోలా కొసెంజా మధ్య భారత వైమానికుడు మన్రోహా సింగుగారు దిగవలసి వచ్చెను. స్వాక్ ప్రాప్తినిస్సా ఆస్పత్రికి ఆతని గొంపోయిరి. ఎడమకంటికి కొంచెము దెబ్బతిగిలెను. తీరముమీద గూడచాల గాయము లున్నవి. విమానము విస్తారము పాడైనది.

బ్రిటిషు మ్యూజియము

బొంబుయందంత మంతయు అబద్ధము

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:— బ్రిటిషు మ్యూజియములో బొంబును కనుగొన్న ప్రాంతం బిస్సుగారిపై స్కాట్లండు పోలీసువారు ప్రేరేపనపై చట్టముక్రింద సేరము నాకోపించెదరు. తెలిఫోను వ్యవస్థలను బొంబుకన్పించుటయు అంతయు కల్పనయని స్కాట్లండు యార్డు పోలీసువారి యభిప్రాయము. సిగరెట్టు డబ్బాలో తుపాకీమందు ఇనుపముక్కలు తపాసులతో ఈ బొంబు గూడుకొన్నది. మాత్రము గట్టిగామూసిరి. ప్రేలుటకు లోపలికి తీగను తగిలించిరి.

అమృతసరవధలు-తత్స్వప్తి

సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారి ప్రగల్భములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:— 1919 లో అమృతసర వధలో పాల్గొన్న 25 వ లండన్ పటాలపు వార్షిక విందుసందర్భమున “మనమే గనుక ఇండియాలో నుండిమేని” యని సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు ప్రగల్భములను పలికిరి.

అమృతసర వధలను గూర్చి ప్రస్తావించునపుడు పశ్చాత్తాపమును జూపకపోవుటయే గాక తమ ప్రభావమును గొప్పగా జెప్పుకొనిరి. ఇండియాలో మరల విప్లవమున్నది. 1919 లో ఇట్టివిప్లవమును జేసిన డైయరు సేనానియు అడంబగలితి మనిరి. ఈ విప్లవమునకు కారణముగను చెలువును ఈ విప్లవమున పాల్గొని నడిపించుచున్నవారు 1919 విప్లవములో పెద్దశిక్షల ననుభవించిన వారే వీరికి ప్రభుత్వమువారు రచ్చును పొరబాటుగ తీసుించి నదితిపెట్టుటచే ఈ విప్లవమును మరల ప్రవేశించిరి. ఒకనెల క్రిందట లాహోరులో జరిగిన రాజద్రోహకరమైనట్టియు విప్లవకరమున నట్టి సభలో యూనియనుజాతు పతాకమును చింపివేసిరి. విప్లవపతాకమును దానిస్థానే ఎత్తిరి. దీనిని తలంచుకొన్నంతమాత్రాన తీరములోని రక్తము సభ సభ కాగిపోవుచున్నది. అప్పుడే గనుక మనము లాహోరులో నున్నచో అట్టిది జరుగకుండ జేసెదవారమనిరి. బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలు నిష్ప్రయోజనమును ఆదర్శభావములతో ఇండియాను కోల్పోవుచున్నారని.

ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు

ఇద్దరు భారతీయులను

బంధించి పరీవాసమున కంపుట

బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయమువారి ఆతురత

(బిము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:— ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ఇద్దరు భారతీయులను చెరసాలకంపి ప్రవాసీతులగ జేయుటకు వారు చర్చించుచున్నారు. పోయిన ఆగస్టులో మహ్మదునజీరు విమలచంద్రజోను అనువారిని ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు అరెస్టు జేసిరి. పదవ్యుత్తరైన అమానుల్లా రాజాగారిని జంపనెంచినను అనుమానముతో వీరినిబట్టుకొనిరి. 9 రోజులు చెబెసాలలో నుండి పలుచెతల పాలైరి. తుదకు ఇటలీనుండి చెడలగొట్టబడిరి. పోలీసువారు వీరిరువురను దోషులనుకొని అట్లు జేసిరిని బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయమువారికి తెలియచెప్పినది. గుర్తించుటలో పారబాటుజరిగి ఒకరిని బట్టుకొనుటకు బదులు వీరినేబట్టుకొని రట. ఈసమాధానము తృప్తికరముగ లేనందున కొందరు కార్మిక సభ్యులు ఈవిషయమై విచారణ సల్పవలెనని హెండర్సను గారి నడిగిరి. ఈవిషయమై పూర్తిగా విచారణ సల్పి ఎట్లా ఈతప్పు ఘట్టిల్లెనో చెలువుడని హెండర్సనుగారు ఇటలీలో నున్న బ్రిటిషుమంత్రి కాజ్ఞాపించెను.

నౌకాదళ నిర్ణయసభ

ప్రథమసంఘనమావేశము

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— నౌకాదళ ప్రతినిధులతో గూడుకొన్న ప్రథమసంఘనమావేశము జరిగి నౌకాదళనిర్ణయమును ఏ రీతిగా గావించవలెనని చర్చించు చున్నారు. చర్చలు లాభకర ముగనున్నవట. మరల సభ రేపు గూడును.

పనిలేనివారి భీమాచట్టము

పార్లమెంటు కార్మికపక్షసభ

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— పనిలేని వారి భీమాచట్టము ఒక సంవత్సర మే అమలు జరుగవలెనని ప్రభువుల సభవారు పట్టుద లజ్జాపుటచే బయలుదేరిన పరిస్థితులను చెలువుటకు పార్లమెంటు కార్మిక పక్షమువారు సమావేశమయిరి. రాంసే మగ్నోవాల్లు గారు సంగతిసందర్భమును చెలిపిరి. మూడే మార్గములు కన్పించు చున్నవి. సమరణము ఒప్పుకొనవలెను. లేదా ఆక్షేపించవలెను. లేక దాని సమరణ జేయవలెను. 1988 జూను 30 వరకు అమలులో నుండునట్లు ప్రభువుల సమరణ దిద్దుపాటుగావించ వలెననిరి. ఇట్లు ఒప్పుకొన్నచో ప్రభువుల సమరణము అంగీకరించినట్లగునట. కాశ్యేతముగ శాసనము గావించుటకు ముందు పనిలేనివారి భీమానుగూర్చి ఆలోచించుటకు పార్లమెంటుకు అవకాశము నీయవలెనని యుద్దేశ్యముతో ప్రభువుల సభవారు తమ మరతులను గోరుచున్నారు.

నేటిరాత్రి కామన్సు సభలో ఈ విషయము చర్చకు వచ్చును. ప్రభువుల సమరణము కొంచెము మార్చి ఒప్పుకొన్నచో ప్రభువుల సభవారుగూడ అందుల కంగీకరింతురట. మంత్రివర్గపు ప్రత్యేకసభలో రాజీ నూచవలకు నిరోధము బయలుదేరవట. కాని చివరకు దానిని మానుకొనిరట.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— జనవరి 27 తేదికి 1491500 మంది పనిలేనివారు ఇంగ్లండులోయున్నారు. క్రిందటివారముకంటె 18098 మంది ఎక్కువగా నున్నారు. నిరుడుకంటె 97422 మంది ఎక్కువ.

ప్రభువులసభవారికి కామన్సు సభవారికి రాజీకుదురుట

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 4:— పార్లమెంటు కార్మికపక్షము సమావేశమయినది. కామన్సుసభవారికిని ప్రభువులసభవారికినిపని లేనివారి భీమాచట్టపు సమరణము గూర్చి రాజీకుదిరినది.

బొగ్గుగనుల చట్టములో మొదటి భాగమును ప్రస్తుతము చర్చించుకుండ ఆపుజేయుటకు నిశ్చయించబడినది.

కాశ్మీరమున హిమపాతము

జనమునకు పశువులకు నష్టము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:— గత వారములో శ్రీనగరమున 50 అంగుళముల మంచు, పేటలలో 180 అంగుళములు పడినదని బ్రిట్యూను పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ప్రజలకు, పశుగణమునకును, ఆస్తికిని చాలనష్టము వాటిల్లినదట.

(ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

రేవల్లె డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 72/21 E. P. 358/29

వాదుల:— గుత్తి కొండరాజు బాబయ్యవగైరా,

ప్రతివాదుల:— సువాణం ఆంజనేయులు వగైరా.

యా దావాలో ప్రతివాదులకు సి. పి. సి. 21 ఆ 66 రూలుప్రకారము నేలు నోటీసులున్ను, నెం 150 రు రూలు ప్రకారము title deeds production నిమిత్తమున్ను సి. పి. సి. 21 ఆ 72 రూలుప్రకారము వాది పాటకు పర్మిషన్ నిమిత్తమున్ను నోటీసుల నిమిత్తము ది 14-2-80 తేదికి వాయిదా జేసివారు. ఈవిషయముయి ప్రతివాదులకు ఆక్షేపణలు వున్నయడల సదరు తేది పగలు 11 గంటలకు సదరుకోర్టువారి యెదుట హాజరై తెలియపరుచుకో గలందులకు యిందు మూలకముగా తెలియ పర్చడమయినది.

చ ప లై. } ప్రధాన న్యాయమూర్తి, }
1-2-30 } వాదులతరపు స్లీడరు.

గొ॥ రామదాసు పంతులుగారి తిరువానూగారు పర్యటనము

(ఇ. యస్. యస్)

నాటిదినము లక్ష్మీవారము. సాయంకాలము 7 గంటలు కావచ్చును. నామేజాబ్బుపై నేనిట్లు చేరుసరికి విప్పిన తెలిగ్రామొకటి యుండెను. అం నాళ్ళర్య మేమియులేదు గాని నేను దానిని తాకకమునుపే నామేనల్లుడు రామదాసుగారు రేపు వచ్చుచున్నారని పలికెను. వెంటనే నేను మిక్కిలి ఆకృర్య పడితిని. కాలముతిరిగినను, పనులు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నను, న్యాయవాది అయిన రామదాసుగారు స్వలాభమును, స్వసౌఖ్యమును విడచి, వచ్చుచుండుట నామనస్సునకు మిక్కిలి నాటి నది. రామదాసుగారు నిశ్చయముగా యీ కోఆపరేటివ్ విషయమై మిక్కిలి అనుభవము గలిగినవారు. అందుచే వారికార్యము బూనుటకు మందరి సౌఖ్యపెట్టి వారిజేసుముల నరయ రామదాసుగారే తగినవారు గాన వారి రాకకు నేనతికృతజ్ఞులము చెందితి. మరునాడు శుక్రవారము రైలు స్టేషను చేరినది. దానితోపాటు రామదాసు, ప్రైవేట్ గాను మొదలగువారు కూడ మధుర చేరిరి. రామదాసుగారు ఇటీవల కాంగ్రెసు అజ్ఞప్రకారము గౌరవనీయ విరుదమును త్యజించివారు. నేనాయనను చేరబోయితిని. అయిన నన్ను ప్రేమపాత్యులములతో కాగలింతుకొని, తనవారితో నానివయమే కొంత చర్చించెను. వారిని మన గమ్యాధర్మప్రమునకు గొంపోయితిని. అప్పుడు రామదాసుగారు నన్ను తిరువానూగారు సభకు క్విలాన్ మామొనవచ్చెద నాయని ప్రార్థించివారు. నే నందుకు కొంత సంశయించితిని. గాని తుదకు వారి ప్రోత్సాహముపై నందు కియ్యకొంటిని. రామదాసుగారి మర్యాదగౌరవములకు వాక్యములు నానుదిన గలంచి వైచినది. అది చేతనేన చేయుటయే మానవుని తీవ్రతపలితమని చెప్పకయే చెప్పవచ్చును.

ఎటులయిన నేను నేను కడకు స్టేషను వేళయిందగనే చేరుకొంటిని. రామదాసుగారు నన్ను భింపించిరి. మేనుండరము రైలువెక్కితిమి. రాత్రి యెనిమిది గంటలకు శ్రీవిల్లిపుతూరు చేరితిమి. అచ్చట మేనుండరము బృష్టిగ భుజించి, రాత్రి విరాంతిగనుటకు రైలులో సమపాయము లొనరించుమంటిమి. తరువాత వెంట్రులు బ్యాంకు మున్నగు విషయములు చర్చించితిమి. చూలో ఆర్. అనువారు "నేమనో బ్యాంకు" అను పుస్తకమునై కొంతవరకు దాని విషయమైచెప్పిరి. యిట్లు సహృదములతో తెనకాని చేరువరకు రాత్రిని గడపితిమి.

మేము తెల్ల వాడగూము రి గం 45 మినిట్లకు క్విలాన్ చేరితిమి. అచ్చట దాక్షర సుందరం అను వారు ముఖ్యులను కలసుకొనిరి. వారు ముఖ్యులుగ ప్రాఫెసర్ ప్రైవేట్ గారిని చూచుటకు వచ్చిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు వారాయనాశిగారు రామదాసుగారి కంఠమును పువ్వుచులచే నలంకరించిరి. కొందరు వాలంటీర్లు మా సామనులను బాగ్రత్తపెట్టిరి. ముఖ్యులను యూరి లోయన్న రామసుందర మను విశాలగృహముందు విడియిదేసిరి. ఆ గృహము క్విలాన్ లో నేరుచెందిన యస్. రామయ్యర్ అను న్యాయవాదిగారిది. మా కతిథిసత్కారము లన్నియు నతి తృప్తికరముగ జరుపబడినది. చెల్లం అయ్యగారు మా భోజనసదుపాయములచేయ నియమింపబడిరి. అన్నియు సంతోషకరముగ చేపూర్వబడినది.

రామదాసుగారు మిక్కిలి ప్రయాణబడలిక తెలియించుటచే కొంతకాలము నిద్రచేసిరి. మా కోఆపరేటివ్ సభ ఉదయము రి గంటలకు కూడ ముందే గాన ఆ వేళకు మోటారుపై రామదాసుగారు దివానుగారి కోటకు మాతోగలసి పయనమైరి. అచ్చటనుండి సభయొక్క అధ్యక్షుడు రామదాసుగారిని యుత్సవముతో సభకుతీసుకొని పోయిరి. సర్గారునూలులో సభ సమావేశమగుటకు నిర్ణయింపబడినది. ఆయావరగాలో మిక్కిలి సుందరముగా సభామందిరము నిర్మింపబడినది. వాతీయ సభామందిరములం బోలియుండెను. సుమారు 5000 మంది జనులు అందు కూర్చుండకు తగిన యెంబ్బంటులుచేయబడినవి. ఆమెట్లు ప్రక్కలనున్న సంఘములన్నియు యొక్కొక్కటి యిద్దరి ప్రతినిధుల నంపియుండెను గనుక సభామందిరము నాటి ప్రాంతకాలము కలకలాడుచుండెను. కొందరు స్త్రీలుకూడ ఆ సభామందిరమున కరింగియుండిరి. రామదాసుగారిని యుత్సవము సభామందిరమునకు వాహ్వనించిరి.

రామదాసుగారు సభకువచ్చినతోడనే ఆహ్వాన సంఘాధిపతి వచ్చినవారిసందడికి తన మాటలచే నాహ్వానిం ప్రార్థనజరిగెను. సంఘాధ్యక్షుడు మిక్కిలి యనుకోపకారుడు నగుటచే సభయందు నిశ్చయముగా ను.

రాత్రి తిరువానూగారు దివానుగారు సభాక్రమము జరుప ప్రారంభించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము యింగ్లీషుభాషయందైనను సభ్యులందరు మిక్కిలి శ్రద్ధతో వినిరి. ఆయనయుపన్యాసమున నందర నొక్కమాదుగా ప్రోత్సాహపరిచెను. బ్యాంకులు ప్రతిపల్లెయందును, పట్టణముందును

యుండవలసినదనియు, అందుచే జనులకు మిక్కిలి సమపాయముగా యుండుననియు, రామదాసుగారు జనులకు నొక్కిచెప్పిరి. ప్రతియురునందును బ్యాంకులను నెలకొల్పుట యుత్తమునని నుడిచిరి. గాని, వారు సంఘ సంఘములకు భిన్న బ్యాంకులు యుండుట శ్రేయస్కరముగాదని చెప్పిరి.

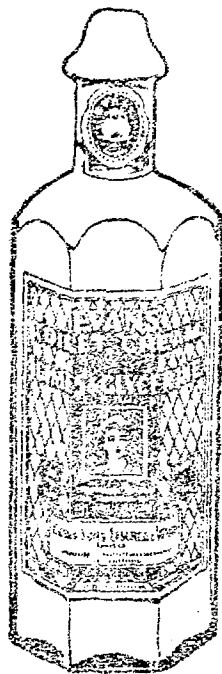
మరునాడు సభాజప్తు కమిటీవారి సభ జరిగెను. అందు తేలిక వారాంశమేనునగా, అయూరిలోయన్న కోఆపరేటివుకు బ్రీటింగు కోఆపరేటివుకు యేమి తెలియునో వారికికూడ అంతయు తెలియవలయును, భిన్నాభిప్రాయములు పుట్టించు సంకతులన్నియు బాగ్రత్తగ నాలోచించి వారికతంత్రీర్థుల నిచ్చుశక్తి యున్నదనియు, విశదమయ్యెను. రామదాసుగారు కూడా ముట్టి స్థితిగనులకు కనిపెట్టి వాటికి తగురీతి చేయవలసిన విధానముల కల్పించెను. అందుచే తిరువానూగారు మిక్కిలి సంతోషించిరి.

తరువాత వ్యవసాయ చేతిపనుల ప్రదర్శనములు జరిగెను. దాక్షర కుంజన్ అనువారు యీ శాఖకు తిరువానూగారు అధికారిగాయుండెను. రామదాసుగారు ప్రతివస్తుప్రదర్శనమును నతికృతజ్ఞులముతో పరిశీలించిరి. పిమ్మట ప్రా. ప్రైవేట్ గారు స్వంకెటుగారి యుద్దేశములపై చర్చించిరి. ఇది మర్యాద భావలోజరిగెను. సత్యవారాయనగారు కోఆపరేషను విషయమై విశేషించి చెప్పి అప్పిచ్చువారికిని అప్పుతీసుకొనువారికిని స్నేహపూరితముగ సంబంధము కల్పించుట మంచిదనిచెప్పిరి. అందెన్ని అన్యుగారు మిక్కిలి యుత్సాహముతో మాట్లాడిరి.

సాయంకాలము పరపతికి పనికివచ్చు యశోకతిర్వానములు గావింపబడెను. చిట్టచివరకు రామదాసుగారు మేమును ప్రయాణపడి సభ నలంకరించినందుకు సభ్యులందరును మిక్కిలి సంతసించి వారి కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. మేముకూడ దానికి తగురీతి యుత్తరమిచ్చితిమి. సభాధ్యక్షుడు రామదాసుగారి కడపారి యుపన్యాసము నర్మగర్భితమై వినువారి నెల్లరను సంతోష సాగరమునం దొక్కమాదుగ ముంచివైచెను.

సభ ముగియుటతోడనే రామదాసుగారికి మాకునూడ నింపకు విందొపగబడెను. తరువాత కన్యాకుమారి యగ్రమును చూచుటకు ప్రయాణమైతిమి. అచ్చట మేమొకచేదాలయమును దర్శించి చిన్న మెట్టనొకదాని నెక్కితిమి. విచ్చినకార్యము ముగియుటతోడనే తిరిగివచ్చుటకు మోటారునెక్కితిమి. త్రోవలో పక్కతోటనరి కొంతయూగితిమి. ఈ తోట దివానుగారు రామదాసుగారు జేయించినది. అందు వివిధములను ఫలకృతు జాతులుగలవు. తోటను నదలి ప్రా. ప్రైవేట్ గారి జన్మస్థలము సచింద్రమున పల్లెను చూచితిమి. యిచ్చు కొన్ని పూర్వకాల చిత్రములను శిల్పములను చూచితిమి. యాతరువాత మేము చెచ్చి పల్లె దాంను విడిచితిమి. తరువాత మాత్రాండమందు నై. ఎం. సి. సి. వారు కట్టించుచున్న గొప్ప భవనముల గాంచితిమి.

మీ వెంట్రుకల ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

మీ వెంట్రుకలు రాలిపోయే టంతువరకు వేవియుండకుడు మీకు టానిక్ అవసరమని తోచును. నిత్యముపయోగించిన వెంట్రుకలు ఆరోగ్యమైన స్థితియందుండును. మెదడు చల్లగానుండును. ఇండియా శీతోష్ణస్థితికి ముఖ్యముగా అవసరము. ప్రతిదినము ఈచెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లిసరిక్ టాయిలెట్ క్రిము నుపయోగింపుడు. టానిక్స్ లన్నిటిలోకి శ్రేష్ఠమైనదిదియే.

ఈచెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లిసరిక్ వెంట్రుకలను మెల్లవర ను పట్టు కుచ్చువలె యొనర్చును. వెంట్రుకలు వృధాగా రాలి పోనీయును. వేసవికాలముందు సహితము మెదడును చల్లగా నుంచును.

మీ కెమిస్టువద్దనుండి నేడే ఒకసీసాను తెప్పించుడు. కేవల నుండియే నాడు టారంభింపుడు. అయితే కొనేటప్పుడు మాత్రం నీసామీద ఈచెన్స్ అని పేరు, ఎట్టుని సీలు ఉన్నటు గమనింపుడు.

ఇంగ్లాండులో తయారైనది

ఈచెన్స్ లైమ్స్ లెక్కర్ అండ్ వేబ్ లిమిటెడ్

లివర్ పూల్ అండు లండను. రింగ్

అందు తేనెటిగల పెంచు స్థలమును చూచితిమి.

రాత్రి రి గంట లకుసరికి దివానుగారు భక్తివిలాస్ సంకృత విందున కేగితిమి. తిరువానూగారులోయన్న భోజనశాల లన్నిటిలో భక్తివిలాస్ మిక్కిలి యుత్తమ మయినది. దివాను గారు ముఖ్య సత్యం తాదరముతో నావాగించి, సన్మానించిరి. విందు ముగియుటతోడనే దివానువారి కోఆపరేటివును సభించియుచు మృదుమధుర వాక్యములతో చిన్న యుపన్యాసము నిచ్చిరి. తరువాత పురమందిరములో ప్రా. ప్రైవేట్ గారు కోఆపరేషను విషయమై యుపన్యాస నిచ్చిరి. సత్యవారాయన గారు పల్లెవాడలందు సవాయ సంఘముల శేర్పూరుమవిషయమై నొక్కి మాట్లాడిరి.

మరునాటి యుదయము రామదాసుగారిలో కలసి మేనుండరము ఓరులూరు వెళ్లి అందు రామదాసుగారు క్రొత్తగ కట్టబడిన కోఆపరేటివు భవనమునందు గృహప్రవేశ యుత్సవము జరిపిరి. త్రోవలో మేము వారకళకుం బోయి అందున్న శ్రేత్రమును దర్శించితిమి. ప్రసాదముకూడ పుచ్చుకొంటిమి. ఓరులూరులో కోఆపరేటివ్ మందిరమును ప్ర ప్రథమము తెరచు నప్పుడు సుమారు 1500ల మంది జనులు సమకూడిరి. రామదాసుగారిచ్చిన యుపన్యాసము మిక్కిలి సమయోచితముగ నుండెను. భవనము మిక్కిలి సుందరముగను, యతి బలముగను గట్టబడెను. ఓరులూరునుండి సాయంకాల మునుసరికి కొత్తకరయను యూరు చేరితిమి. త్రోవలో యొకచోట కొన్నిరోడ్డు పనులను దర్శించితిమి. కొత్తకరలో రాత్రి సుమారు 9 గంటలకు మేనుండరము రైలు నెక్కితిమి. రాత్రిభోజన మడివరకే ఆ యూరిలో నూలు ప్రధాన యుపాధ్యాయుని యింటిలో చేసియుంటిమి. మేము మధుర చేరుసరికి మరునాడుదయము సుమారు 11 గంటలయ్యెను. రామదాసుగారు తామింత వరకు చేసిన ప్రయాణ మంతయు మిక్కిలి యానందదాయకము గ యుండెనని నాతో చెప్పిరి. యిట్టిరి తిని మా ప్రయాణ మంతమొందెను. నిశ్చయముగా తిరువానూగారు నిశ్చలమనస్కులను చేసినవాపరాణులుబును, నిర్మలాత్మసంధాయకులునై యున్నారని చెప్పటకు చెనదీయ సబసరములేదు.

ఘనసారచంపని

3

చెగరోగములకును, శ్రీల కుటుంబవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది, ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కునుకు రోగములను, నిర్మాలుగావించును. సీసా 1-1 రు 1-1-0.

దీనికి అనుపానములై చందిని ఆ క్రింది నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-1 రు 1-1-0. వి. పి. భిన్నులు ప్రత్యేకము. బి. సి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్యచే చేసిన, నెల్లూరబ్బి

శ్రీయుత రావుబహదూర్ టి. భగవంతుం గుప్తగారిరాక

గుంటూరు పురపాలక సంస్థానములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వైశ్యనాయకులును, సంఘ సంస్కారకాభిలాషులును, జిల్లాకలెక్టరుగా సుపరకార వేతనము దీసికొనినట్టియు, శ్రీ రావు బహదూర్ టి. భగవంతుం గుప్తగారు 19-1-30 తేదీన వానవి పత్రికా సంపాదకులును, ఉన్నతవిద్యా పాఠశాలకులును, మి యమిక్కిలి వారి పుత్రులును అగు శ్రీ భగవంతుం గారితో సహా గుంటూరునగరమునకు దయచేసిరి. ఆర్య వైశ్యనాయకులగు శ్రీ తూనుగుంట్ల నాగరత్నం, ఉప్పలూరి పున్నారావు, రేకపల్లి భాస్కరరావు, పా. ఆదినారాయణు ప్ర మున్నగువారు వారి కి ఘనమగు స్వాగత మొసగిరి. ఆనాటి సాయంకాలమున పుర పీఠుల మాగేసింపుతో శ్రీ గుప్తగారిని కన్యకాపరమేశ్వరీ సుత్ర మునకు గొంపోయిరి. అచట గుంటూరునగరమున పడునాల్గు వ ర్షములక్రింద సాపించబడిన ఆర్యవైశ్య యువజన సాహితీ సంఘపు వార్షికోత్సవ మతియు తా న్ని హ ము లో వారి యా జ మా న్య ము న జ రు ప బ డె ను. శ్రీ గుప్త గారికి వైశ్యసంఘముల తరపున పలుస్వాగతప్రతులు జరున బడెను. పురమునందలి ప్రముఖులు సభాసభినుండి యువనర్తసిం చిరి. శ్రీయుత శ్రీపురసేని రామస్వామిచౌదరిగారు ఆంధ్రభా షాపరిజ్ఞానుడుగూర్చి హృద్యముగ నుపన్యసించి యుండిరి. నాటిసభ రాత్రి 8 గంటలకు పూర్తియయ్యెను.

2 వ దినమున ఆర్యవైశ్య విద్యార్థి సమావేశమయ్యెను. శ్రీ భగవంతుం గుప్తగారే అధ్యక్షతవహించిరి. ఆర్యవైశ్య గురు కులశ్రేమపక్షమున వారికి స్వాగతప్రతులు సమర్పించబడెను. గుంటూరు మండలమున ఆర్యవైశ్యవిద్యార్థులకు జీతము స హాయము జేయుటకును, వీలుండిన యితర దేశములకు ఉన్నతవి శ్కల జనువులకు బంపుటకును మూలధనమును వసూలుజేయుటకు తీర్మానించబడెను. మద్రాసులోని నేపాసదనము, రాజుకు హోంలర్ రహస్యల వైశ్యసేవాసదనము, గుంటూరులోని వై శ్యయువతీ పాఠశాలను శ్రీ గుప్తగారు రక్షింపించిరి.

మాడవోజన వారు ఆర్యవైశ్య వ్యాధామకళాశాలాభిళాషకుల ఏర్పరచిన సభ క ధ్యక్ష త వ హించిరి. ఈ వ్యాధామ కళాశాల కొలదికాలము క్రిందనే స్థాపితము కా అడిసన, శ్రీయుతులు తూనుగుంట్ల నాగరత్నము ఉప్పలూరి పున్నారావు, రేకపల్లిభాస్కరరావు, పాల్వేటి ఆదినారాయణు ప్ర మున్నగు వైశ్యప్రముఖుల సహాయముచే దినదిన ప్రవర్ధ మానమై వైశ్యయువకుల దేహరోగ్యముల వృద్ధిలరచుటయేగాక దేహబలముచే చేయగల యదృశ సాహసకార్యముల జేయగలిగి నది. ఈ కళాశాలలోని విద్యార్థులు ప్రదర్శించు ప్రదర్శనముల సేవర్గములోను నెవ్వరు ప్రదర్శించి యుండరు. వెనుకటి రో జులలో శ్రీ కోడిరామమూర్తి నాయుడుగారు మోటారు కారును పక్షులముపై పోనిచ్చిన గొప్ప యచ్చెరువుగా నుండెడిది. మనము యీ కళాశాలలోని బాలురు మోటారుకారుని నునా యోసముగా పక్షులము మీదుగా పోనిచ్చుకొనుటయేగాక పం టితో మోటారును ముద్దుచేయుట విసికని యుండలేదు. 72 తీగలతో నేయబడిన యినుపత్రాడును (తీగను) నునాయాస ముగా త్రెంచుట గొప్పబండను పక్షులముపై క్రింద విషయు సపార్థు లేకుండ ఉంచుకొనుట 54 పానుల రాళ్లను, కాళ్లకురెండు చేతులకు రెండు, భుజములపై రెండు మెడపై రెండు వేసికొని నీళ్ల బిందెను పంటితో కరచుకొని నునాయాసముగా నడచిన వైశ్య యువకుని బలావిశేషమును కన్నులార గాంచి సంతోషించులసినదే గాని వ్రాయ నలవి గాదు. ఇట్టి యదృశ సాహసకార్యము లెన్నియో నీకళాశాల బాలురు ప్రదర్శించుచున్నారు. వీరిలో చందలూరు లక్ష్మీ నారాయణ, బొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణ ప్రభృతులు ప్రశం సార్హులు - శ్రీ గుప్తగారు వారి ప్రదర్శనముం జూచి చాలా సంతోషించిరి. శ్రీగుప్తగారు పీఠధ్యులకు పట్టిపాటి సుబ్ర హ్మణ్యంగారు, గుంటూరు ఆక్రయ్యగారు చెరియ్యక గండే పెండేరముల నొసగి బహుకరించిరి. ఇతర యువకులకు బంగా రు పతకములు యివ్వబడెను. 12 సంవత్సరముల వయస్సుగల శోట రాధాకృష్ణమూర్తికి అతను లాటితో చేసిన పనికి సంత సించి యధ్యక్షులు అభినవ సన్మసాచియను బిరుదు నొసగి డించిరి. సభాసందర్భమున శ్రీ గుప్తగారి కుమారుడును వానవి పత్రికాసంపాదకులు అగు శ్రీ భగవంతుం గారికి విసతి ప్రతులు సమర్పించబడి వాటికి వారితో యుచితిముగ జబాబు లొసగ బడెను. వారి పత్రికా నిర్యహమునకై శ్రీయుతులు తూను గుంట్ల నాగరత్నంగారు, రేకపల్లి భాస్కరరావుగారు, టి. బాలయ్యగారు, ఉప్పలూరి పున్నారావుగారు, కనికలపుల నుబ్బా

నడమకంటి గాయముల

రావుగారు ముగియబయలు చొప్పున విరాళ మొసంగిరి. అసా యంకాలమున గుంటూరునగర వైశ్యవిద్యార్థులు కాలేజీహాలులో సభగావించి శ్రీగుప్తగారికి అల్పాహారవిందోసంగి విసతిప్రతులు నొసగిరి. పలువురు విద్యార్థులు వైశ్యబాలకు వసతిగృహము గుంటూరులో లేకబోవుట బహు చిక్కుగానున్నదనియు నాయకులంద రచిరకాలములో నాచిక్కును బావుటకు ప్రయత్నించవలెననియు నుద్ఘోషించిరి. నాటిసభ రాత్రి 8-30 లకు ముగిసెను.

శ్రీగుప్తగారు గుంటూరులోనున్న నాలుగురోజులు పురములోగల సంస్థలన్నిటిని దర్శించిరి. నిమ్మజాత్యుద్ధరణకు పట్టుగొప్పుగాను శ్రీకృష్ణాశ్రమమును జూచి చాల సంతసించిరి. పాఠశాలలోని బాలురు గావించిన సంభాషణలు ఉచ్చారణ మాన్మగు నని వారికి చాల యానందము గలుగజేసెను. వైశ్య యువతీ విద్యాలయము కారదాని కే త న ము మున్నగు వాటినిగూడ వారు దర్శించి అవి చేయుచున్న పనికి తనసంతసమును వెల్లబెచ్చిరి. టవుక హైస్కూలును వారు దర్శించరాగానే శ్రీప్రధానోపాధ్యాయులగు బుద్ధిరాజు రామ చంద్ర రావు పంతులు గారు వారిని పుష్పమాలా లంకృతును గజేసి పాఠశాలయంతయు జూపించిరి. వారున్న 4 దినములలో వైశ్యసంఘమునం దొక విలక్షణ సంచలనము గలిగెను. ఇదివరలో విధవా వివాహములకు వెల్లెనవా రిండ్లకుపోనివారలు కొందరు వీరిరాకచే యభిప్రాయ ముల మార్పుకొని నుబ్బరాయ గుప్తగారిని భోజనమునకు పిలిచి వచ్చినను వైశ్య ప్రముఖులు కలసి భోజనముజ్ఞాపాదకములగావించుట జూడ శ్రీ వైశ్య సంఘము, పూర్వార్చార పరాయణత్వ మును పటాపంచలు చేసి ఏ విధమున సంఘ సంస్కరణమునకు ముందంజవేయుచున్నదో సాదరభావము గలిగినవారికి దోచక మానదు. శ్రీవారి రాక గుంటూరు వణిక్సంఘము మరచుటకు వీలులేనంత సంఘ సంస్కరణోద్యమమునకు విద్యార్థి వృద్ధికి దోహద మొసగెను.

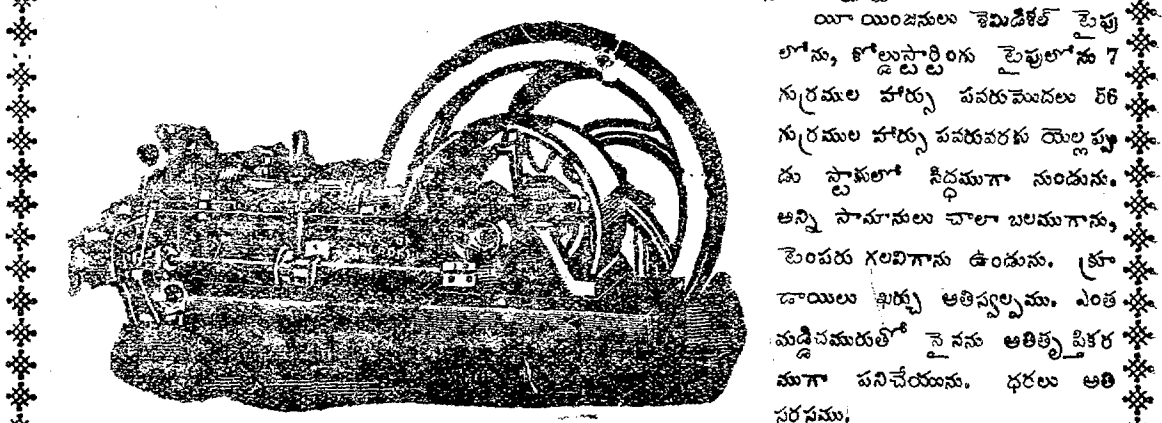
వెనుక జరిగిన వ్యాధామ మహాసభలో యీక్రింది వారికి బిరుదులు లివ్వబడెను.

1. పాల్వేటి ఆదినారాయణ గుప్తగారికి (వ్యాధామ కళాధారక.)
2. మాడికెట్టి వెంకటప్పయ్యగారికి (వ్యాధామ చార్య)
3. గోపవరపు వీరయ్యగారికి. (మల్ల కేసరి.)
4. తాటికొండ నుబ్బారావుగారికి. (భీమపరాక్రమ.)
5. కోట రాధాకృష్ణమూర్తిగారికి. (12 సంవత్సరముల బాలుడు, అభినవ సన్మసాచి.)

*****

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్. వేపరైజరు లేడ. త్వరలో స్టార్టగును.

యీ యింజనులు వెమిడికోట్ ట్రైపు లోను, కోల్లుస్తాద్రింగు ట్రైపులోను 7 గుర్రముల హార్పు పవరమొదలు 56 గుర్రముల హార్పు పవరవరకు యెల్లప్పుడు స్టాకులో సిద్ధముగా నుండును. అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను, తెంపరు గలవిగాను ఉండును. క్రూడాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. ఎంత ముడిచమురుతో వైనను అతిత్వస్థిరముగా పనిచేయును. ధరలు అతి సరసము.

నెం. 2, 39 308, లింగి చెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

ఇంజను డ్రైవరుల బుక్ (తెలుగు) కోట యజ్ఞరామశర్మ, మెకానికల్ ఇంజనీరు (ఆ. జా. ప.) ఇది స్త్రీము యింజను డ్రైవరులకు, బాయిలు డ్రైవరులకు, ఫిట్టరులకు, ఇంజనీరింగు విద్యార్థులకు, మెకానికల్ ఎప్ప్రెంటీసులు మొదలగువారికి చాల అవసరము. ప్రతియేట మద్రాసు ఇంజను డ్రైవింగుపరీక్షకు బోవువారికి తప్పక నుండగలది. ఇంజనులు, బాయిలు వాటిని నానుట బొమ్మలు అన్నియు 50 వరకు ప్రచురింపబడినవి. నెల రూ. 2-0-0 మాత్రమే. నలయువారు:—కోట యజ్ఞరామశర్మ, చింతగుంటపాలెం, బందరు.

Masulipatam, Madras Presidency.

ఇది ప్రత్యక్షమైన నిదర్శనము ఎందువలన

చివర్ లెట్ సిక్సు హిందూదేశమందుండు మ రియే యితరకారులు లేక
ట్రక్కులకంటె ఒకటి రెంటికంటెను అధికముగా ఖర్చుచున్నవి.

ఎందుకనగా నాలుగు సిలెండర్లకారు ధరకంటెను ఎక్కువ చెల్లించనవ
సరము లేదు లేక నడపుటకు దానికంటెను అధికఖర్చుగుట లేదు. ప్రతి
యొక్కరును 6 సిలెండరు కున్న లాభములనే కోరెదరు. నదరు లాభములు!
ఈ దిగువ తెలుపబడినవియే:-

1. మితవ్యయము మీరు నాలుగు సిలెండరుల కారునందు ప్రెటోలుకై వెచ్చించు వైకముకంటెను హెచ్చుగా వెచ్చించ నవసరములేదు.

2. కంపనము లేక యుండుట ఆరుసిలెండరులు సున్నితమైన, యెడతెగని శక్తినిచ్చి ఇంజను కష్టమును తగ్గించును.

3. శక్తి ఆరు సిలెండరులతో కొండలపై నెక్కుటకు కావలసిన హెచ్చుశక్తిని, త్వరితవేగమును గలిగించును.

4. ఎక్కువకాలము నిమిషమునకు కొలదిచుట్లు తిరుగు కొలది ఇంజన్ కష్టమును తగ్గించును. అనగా యెక్కువకాలము చెడిపోకుండ పనిచేయును.

5. నిశ్శబ్దత శబ్దముగల నాలుగుసిలెండర్ల ఇంజన్ స్థానమునందు నిశ్శబ్దమైన ఆరు సిలెండర్ల ఇంజన్ యాక్రమించినది.

6. సౌకర్యము ఆరు సిలెండర్ల శక్తి యెక్కువ సౌకర్యము నిచ్చి విశాలముగ యుండగలదు. హెచ్చుమంది ఎక్కువవలన ఇంజనుకు కష్టముండదు.

ఎక్కువ త్వరితము, శక్తి, విశాలత, నిశ్శబ్దత గలిగి, నాలుగు సిలెండర్లకు యగు సమానమైన ఖర్చుతోనే ఆరు సిలెండర్లు పనిచేయును.

అమ్మకదారులు:-

ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు కంపెనీ, విశాఖపట్నం.

వి. జె. ఆస్క్విత్ అండు కో., బళ్లారి.

జి. హెచ్. బూలీ అండ్ కో, లిమిటెడ్., బెంగుళూరు.

మోటార్సు అండ్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్., మద్రాసు.

రావు అండ్ బ్రదర్సు, బెజవాడ.

అయ్యర్ మోటారు కంపెనీ, తిరుచినాపల్లి.

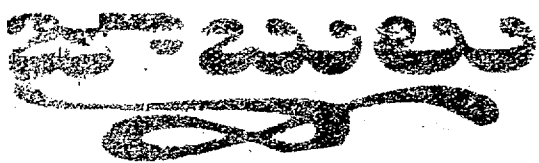
టి. వి. సుందరం అయ్యంగార్ అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్., మధుర.

రామకృష్ణచెట్టియార్ అండు కో, కొట్టయం.

సైకిల్ అండ్ ఆటోమోబైల్ ఏజన్సీ, బరంపురం, (గంజాంజిల్లా.)

టి. షేన్సు అండ్ కో, లిమిటెడ్. రెడ్డిపల్లి పోస్టు, కోయంబుత్తూరు.

జనరల్ మోటార్సు (ఇండియా) లిమిటెడ్., బొంబాయి.

విశ్వబ్రాహ్మణ పరిషత్ సభ - తెనాలి

ది 1-2-30 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు సభకుంపెనీవలలో, ఆంధ్ర విద్యావాచస్పతి, శతావధాని బ్రహ్మశ్రీ వేదమూర్తి నాగియ్యారీ సంగమేశ్వర కవిగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై సభ జయప్రదముగ జరిగినది. ఈ సభకు పలుమందిలముల నుండి, ప్రేక్షక ప్రతినిధులగు సుమారు రెండువందల నుండి విశ్వబ్రాహ్మణ మహాశయులు దయచేసిరి. ప్రథమమున అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సభాకార్యక్రమమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆనంతరము, కవిరాజు పండిత దంతనాల నాగేశ్వరశాస్త్రిగారు ఇదేవిషయమును గూర్చి ముచ్చటించిన తరువాత బ్రహ్మశ్రీ బెజవాడతాలూకా డివిజన్ ప్రెసిడెంటుగారును, కులరత్న వేదప్రాలు నూర్యనారాయణరావుగారు గంటన్నరకాలము తమ సహజగంభీరభోరణిలో, అతిబాల్యవైభవముగూర్చి యత్యంతశక్తి తమ గూర్చి యుపన్యసించిన యనంతరము, బ్రహ్మశ్రీ పాడుగు నూర్యనారాయణ దాసుగారు మాటలాడిన తరువాత అగ్రాసనాధిపతిగారు అదేవిషయమును బలపరచుచు దీర్ఘముగ విశేషముగూర్చియు సుగూర్చి శాస్త్రీయభాషముతో, తా మింపగురమునకు సంపూర్ణ వశేంద్రులమని తీర్మానము నుపపాదించిన పిమ్మట సభనారి కరతాళ ధ్వనులతో, నేకగ్రీవముగ ఈతీర్మాన ముపాదించబడి వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసినది.

అరసవల్లి భీమలింగాచార్యులవారు.

కృష్ణానందల గ్రామకరణములకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల మహాసభయు మన జిల్లా మహాసభయు మన జిల్లాలో జరుప నిశ్చయించి ది 2-2-30 వ తేదీన బెజవాడలో బెజవాడ కరణంగారింటివద్ద ఆహ్వానసంఘ సభను జరుపుటకు జిల్లా కరణములను ఆహ్వానించుతూ మన జిల్లా సోదరకరణములు గొంతయిండి ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్వారా తెలియ పరచియుండిరి.

2. కిస్తీ జాబితా వగైరా తొందర పనులలో వుండుట వలన కరణములు ఆరోజుకు వచ్చుటకు వీలందననియు యింకొక తేదీ నిర్ణయించబడిన దనియు పలువురు సోదరకరణములు అభిప్రాయములు యిచ్చియుండుటవలన ఆహ్వానసంఘ సభను ది 20-2-30 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకు బెజవాడలో బెజవాడ కరణంగారి గురు మహారాజశ్రీ ఉపకిబూరి వెంకట గోపాలరావుసంఘముల గారింటివద్ద (గవర్నరు హిల్స్) జరుప నిశ్చయించినాము.

3. ప్రస్తుతము మన మనభవించుచున్న కష్టములను ఒక్కచూరు సింహాలోకన మొనర్చుకొని కష్టముల నెడబాపుకొనుటకు సభలను జరిపి శ్రీగవర్నరుమెంటు వారికి విన్నవించవలసిన అవసర మేర్పడి యున్నది. ఇట్టి సమయములో ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభను జరుపు భారము ఆంధ్రదేశ గ్రామకరణములు మన జిల్లాకరణముల మీద వదలియుండిరి. కనుక అన్ని తాలూకాల నుండియు ఆహ్వానసంఘమునందు చేరదలచినట్టియు కష్టముల నెడబాపుకొనునట్టియు ప్రతికరణమును తప్పక ఆహ్వాన సంఘసభకు దయచేసి సభానిర్వహణమునకు గట్టిప్రయత్నములను చేసి జిల్లా కార్యమును నిలబెట్టి ఆంధ్రదేశమునకు మార్గ దర్శకుల లక్ష్యధరుగాక.

నిన్నకొట నత్యనారాయణరావు, కరణం, ఆంగలూరు.

విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు

గత నాలుగు దినములకు గుర్రాను విశ్వవిద్యాలయము తరఫున వైదరాబాదునుండి వచ్చిన శ్రీ విశ్వనాథశాస్త్రిగారు రసవారు 'వాద్యయ విమర్శకు చరిత్రము' అను విషయమునుగూర్చి పచ్చయప్పకళాశాలలో నుపన్యసించిరి. మొట్టమొదటి నాడు ప్రేక్షకులందఱును విద్యార్థులనియు తమ మిత్రులగు పండితులగును రాతేదనియు విద్యార్థులు తమ యుపన్యాసమును నిలిపెదమని నుడివిరి. కాని కొందఱు విద్యార్థు లావిధానమును గర్హించగా తమ యుపన్యాసమును సంగ్రహముగ ముగించుటయేగాక "మీరు విద్యార్థులు-యీ మహర్షి మును గ్రహించలేరు. ఈయర్థ మందలికిని గోచరింపదు" యిత్యాదులను తమ యుపన్యాసములో నిలికించియుండిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు వారి యుపన్యాస విషయము వాద్యయ విమర్శకు చరిత్రముని ప్రకటించియుండిరిగాని వారియుపన్యాసమునకును

యేలూరు

ఈ నెల 2 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 5 మం॥కు శ్రీ గాంధీ జాతీయ విద్యాలయములో లాహోరు కాంగ్రెసును గూర్చియు, సుప్రసిద్ధ బెంగాల్ నాయకులగు శ్రీయుతులు సుబాస్ చంద్ర బోసు కిరణకంకరాయి మొదలగు వారల నిర్బంధములను గూర్చియు బహిరంగసభ గావింపబడినది. శ్రీయుతులు దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తి గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ప్రవధమమున జాతీయవిద్యాలయపు ఉపాధ్యాయులు జాతీయగీతములతో ప్రార్థనలు సలిపిరి. ఆనంతరము శ్రీ వంక నూరిశాస్త్రిగారు లాహోరు కాంగ్రెసును గూర్చియు, జాతీయకార్యక్రమనిర్వహణమును గూర్చి బెంగాల్ నందు నిర్బంధించబడిన సుభాష్ చంద్రబోసు మున్నగు వారల జీవితమును, వారిచేతనేను, త్యాగమును, కారాగృహవాసమును గూర్చియు వివరముగా ముచ్చటించి, సభ ఎదుట బెంగాలు నాయకుల నిర్బంధములను ఈ సభవాదు అభినందించుచున్నారని తీర్మానమును ఉపపాదించగా సభ్యులెల్లరు లేచి నిలవబడి ఆమోదించిరి. ఆనంతరము పట్టణ కాంగ్రెసు కార్యకర్తయగు శ్రీ బి శ్రీరంగశాయి గారు మహాత్ముని సబర్బతి ఆశ్రమము నందు నివసించుచున్న మిస్ స్టేసు అను ఆంగ్లకన్య ప్రస్తుతము మిరాబాబాయి అను నామముతో భారతదేశముల చే పిలువబడుచున్న సోదరీ రత్నము ఎంగయిండియాపత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమును గూర్చియున్నా, ఆమె జీవితమును న్నూ, సభ్యులకు ఎరుకపరచి, 'మానవ కళ్యాణమును గోరు ఆంగ్లకన్య భారతదేశము తన పూర్వోన్మత్యమును బడయగోరు చుండ భారతీయులు విన్నకుండుట ధర్మము కాదనియు అందుకును బుద్ధుల ధరించి కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరి దేశగౌరవమునకై కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు పాల్గొని కృషిచేయవలయుననియు ఉపన్యసించిరి. ఆనంతరము అధ్యక్షులగు కృష్ణమూర్తి గారు సభ్యుల నందరను జాతీయ పతాకమువద్ద చేరవలసినదిగా కోరి పతాకమువద్ద చేర్చి సభ్యులకు ఆ పతాకమును గూర్చియు, ఆ పతాకచ్ఛాయను భారతీయులు తమ దేశమునకు తమజన్మ హక్కు అయిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు అందరు దీక్షబూని కృషిచేయవలయుననియు చెప్పి అంతట ఆందరిని క్రమక్రమము జాతీయ పతాకమునకు వందనము చేయవలసినదిగా తెల్పిరి. అంతట జాతీయ గీతములు పాడిన పిమ్మట పతాకమునకు వందనము లర్పింపబడిన ఆనంతరము అచ్చటనుండియే అధ్యక్షులు సభను సమాప్తి గావించిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

14 వ కృష్ణానందల సమాకారమహాసభ-ముంట్లపాల

ఘంటశాల, ఫిబ్రవరి 3:- 14 వ కృష్ణానందల సమాకారమహాసభ 1 ఫిబ్రవరి శనివారం 10 గంటలకు ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన పండ్రియందు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులగు నరసింహదేవర సత్యనారాయణపంతులుగారు 31-1-1930 తేదీ రాత్రికే ఘంటశాలకు దయచేసిరి. 1 తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు జిల్లాలోని వివిధ ప్రాంతములనుండి అనేకమంది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు దయచేసిరి. యీసభకు దేవరకోట యల్లలు జమీందారులగు శ్రీయంతు రాజా శివరామప్రసాద్ బహద్రు జమీందారుగారును, చిరుమామిళ్ల వెంకటకృష్ణనాయుడు

ఆ"విషయము"నకు ఉత్తరదక్షిణాధానములంత దూరముండినది, మహాభారత, రామాయణ కథలతో కాలముచుచ్చుచు, యిప్పటి కాలమున కవులే తేరనియు, విమర్శకు లంతకన్న తేరనియు, కవులను సాగదువారికి మేధాశక్తి తక్కువయినయు, నుడివి యుండిరి. వారి యభిప్రాయ ప్రకారము నన్నయభట్టుకవిత్వములో కవిత్వముగాని, రసముగానిలేదు. తిక్కనకు పాత్రహోమ యంతగా తెలియదు. అధునిక కవులలో శ్రీ దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారి కవిత్వము కవిత్వమేగాదు. నన్నయభట్టు లక్షణశాస్త్రము ననుసరించి తనభారతమును నాలుగు కట్టల మోపుగట్టెన, ఇట్టియసామాన్యములను, అనాలోచితములను తొందర విమర్శనముతో తమ యుపన్యాసమును గట్టెక్కించిరి. నడుమనడుమ వీరి యనాలోచితములగు వాక్యసరణికి హేతు మూలమును కనుగొనుటకుగాను విద్యార్థులు ప్రత్యేకముల నడుగగా వానికి ప్రత్యుత్తర మొసగనిచ్చుగింపలేదు. ఉపన్యాసానంతరము తా మెన్నియోగంధముల జదివితమనియు, వాని సారాంశమును చెప్ప కాలము లేదనియు నుడువుచు జోక పెద్దగ్రంథముల పట్టికను చదివి వినిపించిరి. అంతటితో ఉపన్యాసములు ముగిసెను.

(ప్రేక్షకుండు)

గాగను నయచేసిరి అగ్గిక్షులకు, శ్రీ గాజాగారిని మోటార్లపై పురములో ముఖ్యవిగ్రహలలో నూరేగించిరి. భ జ స మే శ ము లతో ముందు స్వచ్ఛందసేవకడకు బయలుదేరి నడువ, 1000 మంది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు మోటారుకు ముందువెనుకలు నడువ సహకార కీర్తనలతోను, జాతీయపతాకములతోను పూరేగింపు జయప్రదముగా సభామండపమునకు చేరెను. సభాశాల కడురమ్యముగ నలంకరింపబడి, సహకారోద్యమముయొక్క ఆదర్శప్రాయములగు నాద్యములతోడను. ఆంధ్ర ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీవారి ప్రకటనలతోను నిండిపోయెను. 10 1/2 గంటలకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారు సహకారోద్యమముయొక్క ఉద్దేశ్యములను; ఆదర్శముల నుగూర్చి క్లుప్తముగా తమ ఉపన్యాసమును జదిపిరి. తర్వాత అధ్యక్షులు తమ గంభీరోపన్యాసమును కరతాలకులకునల్లు సహకారతత్వముల సిద్ధాంతములనుగరించి ఉద్యమముయొక్క మంచిని గురించియు రెండుగంటలసేపు సభ్యులనెల్లర పరస్పర లగనల్లు ఉపన్యాసమునిచ్చిరి.

యీ సభకు రాజాలనందులకు చింతిల్లురు డి॥ బి॥ మోదర్ర రామచంద్రరావు, మానేపల్లి రామకృష్ణరావు, గొ. వేమనరపు రామదాసుపంతులు, గూడూరి రామచంద్రరావు, శ్రీ సముద్రపూర్ణి రిజిస్ట్రారుగారు పంపిన సందేశములను చదివిన పిమ్మట ఆపూటకు సభ ముగింపుచేయబడెను.

తిరుగా మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సభ సమావేశమై ముఖ్యతీర్మానముల పై చర్చలు సలిపిన పిమ్మట సరిగా 5 గంటలకు సభ ముగింపుచేయబడెను. 5 1/2 గంటలకు ఆసభాశాలలోనే శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద దాదాపు రెండువేలపంది సభాశాలయంతయు క్రిక్కిరిసియుండి, శ్రీయుత చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం పంతులుగారు రెండుగంటల సేపు తమ అనర్గళ వాగ్దోషణితో భీమాను గురించియు, ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గురించియు తీవ్రోపన్యాసము గావించిరి. ఈ ఉపన్యాసము వినుటలో జనమంతయు, నిశ్చేష్టులై పోయిరి. తర్వాత ఆలమూరు గ్రామపు నర్సిరెడ్డిగారు మామధువైజ రగు కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహం సోమయాజులుగారు, ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను, సహకారోద్యమమునుగూర్చి చక్కగా ఉపన్యసించిరి. తర్వాత అగ్గిక్షులు ప్రతివిషయమును గురించియు, క్లుప్తముగా మాట్లాడిన పిదప 9 గంటలకు సభ ముగించిరి. రాత్రి 10 గంటల ఆనంతరం ఘోష కేవల దైత్యుల గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారి యింటియందు సమావేశమై మరుదినము మహాసభలో ప్రతిపాదించదలచుకొన్న తీర్మానములనుగురించి చర్చించిరి. 2 తేదీ ప్రదయము 3 గంటలకు మహాసభ తిరుగ సమావేశమై 12 గంటలకు దాదాపు 30 తీర్మానములను గావించెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమైన సభ 3 గంటలకు అన్ని తీర్మానములను పూర్తి చేసుకొని మహాసభ వందనములతో ముగింపు చేయబడెను. సభావ్యవహారదక్షత చూపించుటలో శ్రీ అగ్గిక్షులవారు చాలా చాకచక్యముతో నిర్వహించిరి. తర్వాత 4 గంటలకు ప్రతినిధులతో నూడినయొక్క గ్రూపు ఫోటోయు స్వచ్ఛందసేవకులతో నూడిన-యొక్కఫోటోయు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అగ్గిక్ష ప్రత్యేక ఫోటోయు తీయబడెను. అగ్గిక్షులవారు ప్రత్యేకమోటారుపై బందరు వెడలి అచటనుండి ఆరాత్రియే తమ స్వగ్రామమును ఆలమూరు దయచేసిరి. అగ్గిక్షులవారి చాకచక్యమును, సమర్థతనుగురించి ఆందరి అత్యధికముగా ప్రశంసించిరి. సభ అన్ని విధముల జయప్రదముగా ముగింపు చేయబడినది. రాజోవు సభ నడ్డవల్లేరు, యూపియనులో చేసిన చేన్నూరు గ్రామమునకు ఆహ్వానింపబడినది.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

Mysore Agricultural Dairy Farm Co., Ltd.,
Basavangudi, Bangalore.

—O:—

LIVESTOCK-INSURANCE.
 Race-horses, Polo-ponies, Hunters-hacks
 Elephants and Cattle.

Death by disease. and accident and
 transit risk undertaken.

Apply sharp for details to:—
The Managing Director
 Bangalore, 6th Jan: '30.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారికి మనవి

గత ఏప్రిల్ మాసములో మీరు పొచ్చించిన డిస్ట్రిక్టు బోర్డు లై సెన్సు ఫీజులవల్ల మోటారు బస్సుల యజమానులు యిప్పటికే నష్టముల పాలైరి, మరియు మీరు వేసిన దానాలతో కూడా ఇంకా నష్టముల పాలయ్యెదరు. మీరు 6-2-30 తేదీన బెజవాడలో సమావేశమై మోటారు బ 1 కి సంవత్సరమునకు రు 5000 లు లై సెన్సు ఫీజులు చేసిన రెనియు యిదిప రకువున్న మాడునెలల వాయిదా పద్ధతి తీసివేసి సంవత్సరము నకు ఆయ్యెడి ఫీజును ఒక్కసారిగానే యివ్వవలయానని తీర్మానించెదరనియు తెలియుచున్నది. ఈలాగున చేసినచో బస్సుల యజమానులను యింకను నష్టపెట్టినవా రగుదురు. కాన మీరందరను రాజధానిలో వున్న జిల్లాలలో వున్న బస్సుల లై సెన్సు రేట్లను పరిశీలించి లోగడచేసిన హెచ్చుఫీజును తగ్గించి బస్సు యజమానులను నష్టము లేకుండా చేయగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాము. 6 వ తేదీని కృష్ణాజిల్లా బస్సుల యజమానులు బెజవాడకువచ్చి బోర్డువారితో పై విషయములు మనవిచేయగలండు లకు కోరుచున్నాను.

బస్సు యజమాని.

ఆంధ్ర దేశ జమీందారీ గ్రామకరణములకు విజ్ఞప్తి

జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల మహాసభలో జమీందారీ గ్రామకరణములకు మాడూ హక్కులదా యని పలువురు సోదగకరణములు వుత్తరములను ప్రారంభించిరి. కరణము లభివృద్ధికోరు యీ మహాసభలో ఆంధ్ర కరణములకు హక్కు కలదుకాని ప్రత్యేకముగా గవర్నమెంటు గ్రామకరణములకు కాదు. గవర్నమెంటు గ్రామకరణములకంటె జమీందారీ గ్రామకరణములు ఎక్కువ కష్టముల ననుభవించు చుంటిరి. యిట్టిసమయములో సోదగల ఉపేక్షించక బెజవాడలో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణములమహాసభలో పాల్గొని తమకష్టముల నెడపావుకొనటకు గట్టిద్రయశ్చములను చేసుకొనవల యనని ప్రార్థించుచున్నాను.

విన్నకోట సత్యనారాయణరావు,

కరణం అంగలూరు, కృష్ణా డి.

ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజము

ఆ 1930 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు పచ్చయప్ప పాకశాలయందలి ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజమువారు తత్వకశాల ప్రధానోపాధ్యాయులవారి యధ్యక్షతను శ్రీమన్ కర్ణకాల నరసింహాచార్యులవారు నాల్గదినముల క్రిందట బెంగళూరులో ననాయాసముగ పరమపదమునకు వేంచేయి రని విని దుఃఖాంబుధినియన్నులై తత్కుటుంబము వారికి దుఃఖోపశమనార్థము సానుధూరిని చెలువుచున్నాను.

ఈతీర్మానమును ఆగ్రాసనాధిపతిగారు తత్కుటుంబము వారికిఁ చెలుపగలండులకు సభ్యులెల్లరు గోరుచున్నాను.

సంగ శేషాచలశాస్త్రి

కే. ఆర్. ఆదిమూర్తి

కార్యద్యక్షులు.

నిజమేను!

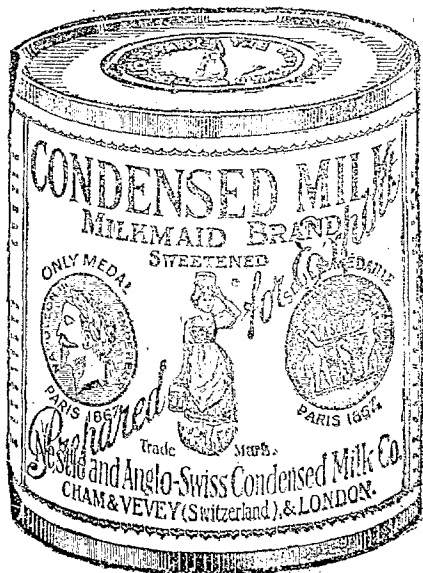
నా పిల్లలంటే నాకు బహు సంతోషమే! వారు అందఁజాలులు; దిండు వంటివారు (లానాటి వారు), చురుకు గలవారు, బలఁజాలులు, ఆరోగ్యులు. కాల క్రమమున వారు పెరిగి పెద్దవాండ్రయినప్పుడు తాము (పుట్టి) కన్ను చెరచి చూచినది మొదలు తాము పుచ్చుకొన్న అద్భుత ఆహారమగు,

“గొల్లభామ పాలు”

తమ బిడ్డలకు ఇమ్మని చెప్పదును. (అందుచే) వారి పిల్లలున్ను అందఁజాలులుగ నుందురు.

గొల్లభామ పాలు

ఒక మారు పుచ్చుకొను ఒక డబ్బాలో,
స్వభావ ఆహారములలో
అతి విలువగల వాట్లలో
“పాలను, చక్కెరను”
రెండింటిని ఇచ్చుచున్నది.

గొల్లభామ పాలు

డబ్బా తెరచిన
చాలా రోజులవరకు రుచి తగ్గక
లియ్యగ నుండును.

అతి శుభ్రమైనదనియు, చేతితో ముట్టుకొనబడనిదనియు
రూఢిపరుచబడినది.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(5-2-30)

సీమజన్మలి దినుసులు

ఇసుక 8 గణముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కొరియన్లు:—“ముంగిసూర్య” 22 X 22 (2) రు 7-15-0
సాధారణము రు 7-5-0 “సింహము” 22 X 22
(2) రు 7-11-0 సాధారణము రు 7-1-0 “ఇంజను”
22 + 22 (2) రు 7-11-0 “సింహము పాము” 22 +
22 (2) రు 7-10-0 సాధారణము రు 7-0-0
“అమెజాను” 22 + 22 (2) రు 7-11-0

చలువ:—“ముంగిస” 22 + 22 (2) రు 9-0-0 సామాన్యరక
ము రు 7-15-0 “సింహము” 22 + 22 (2) రు 8-7-0
సామాన్యరకము రు 7-10-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (2) రు 8-7-0 సామాన్యరకము రు 7-9-0
“అమెజాను” 22 + 22 (2) రు 8-6-0 సామాన్యర
కము రు 7-8-0 “ఏనుగు” 22 + 22 (2) రు 8-5-0
సామాన్యరకము రు 7-7-0.

చలవములు:—1708 (పెట్) రు 11-9-0
1508 రు 11-8-0 1808 రు 10-10-0 పై 4
రు 8-7-0 పై 5 రు 7-3-0 78078 రు 7-9-0
జి. జి. 73 రు 7-10-0 ప్లాస్ గో “9000” రు. 12-0-0.

నూలు:—10 పెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు) ట్రాక్ రు 5-5-6
చలవ (కొంగ) చలవ (ఎనిటిక్స్) రు 6-0-0
చలవ (నాగకన్యక) రు 6-0-0 చలవ (గుడ్డి) రు 6-3-6 చలవ
(గ్రడ్డెండా) రు 6-1-0 పచ్చగట్టు (ఎజ్జి) రు 7-6-0
టి. రిజ్ సిక్స్ట్ అసాని రు 8-4-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నత్తరములు
కలర్ బాల్ రు 10-6-0, పెనులి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు) అడకతైర రు

టి. (ఎజ్జి) “సాట్టెలుతల” మార్కు రు
పి రు 9-3-0 ఎత్తుగడియారము రు 7-9-0

మల్లజల్లు	రు 8-0-0
పెట్టు	రు 7-12-0
సిరా	రు 8-0-0
తెల్ల కంకారు	రు 9-12-0
ఇండియా బ్రాహ్మణములు	రు 9-12-0
2/64's Rs. 8-1-5.	2/84's రు. 12-4-0
ఇట్టడిరములు—(డిట్ మేన్)	రు 240-0-0
డిట్ (క్రాసాయర్)	రు 236-0-0
కాగితము	రు 228-0-0
డిట్	రు

సి మెంటుపీపా వెల:—

గోల్డ్ పీపా (“వెయిట్”) రు 11-2-0
కర్మ “స్టాక్” రు కర్మ “లవర్” రు 9-8-0

వక్రీయములు:—ధర:—

కానా “లెడ్” రు 23-10-0, ఫిబ్రవరి 23-8-0, మార్చి
రు 23-9-0 ఏ. కె. రు 23-9-0

వేరు పెనగ నూనె:—పాలలో రు 92.

అయిదు:—(మిల్ డెలివరీ) రు 100.

మదునుచేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) “అఫ్ కంట్రిస్”	రు 0-14-0 టు 0-14-6
“ (లేటిక్) ”	రు 1-0-9 టు 1-1-5
“ (7-9) బెంబరూర్లు	రు 0-14-6 టు 1-0-0
“ (లేటిక్) ”	రు 1-1-3 టు 1-1-6
“ క్వి టు క్వి బెంబరూర్లు	రు 0-14-6 టు 1-0-3
“ (6 టు 7) బెంబరూర్లు	రు 0-15-3 టు 1-0-6
“ (7 టు 8) బెంబరూర్లు	రు 0-15-1 టు 0-15-4
గోల్డ్ లో	రు 0-9-3 టు 0-9-6
గోల్డ్ మోల్	రు 1-0-9 టు 1-1-6
అవుతోలు	రు 1-9-5 టు 1-12-6

వెండి బంగారముల ధరలు

పవర 1 కి (బోర్ ధర)	రు 18-6-3
బంగారము (ఇంగ్లీష్ బార్) కులం 1 కి	రు 21-11-0
“ (మింటు బార్) ”	రు 21-7-0
వెండి బార్ 100 కులములు	రు 48-8-0

66 శారదా నవల

ఉచితము కడునవ్వుపట్టించును

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్.

నేను రైలుబండి నాపుచేయు

చ రిత్ర

రయిత్యే అధికారులు

చాగల్లు రైల్వే స్టేషను వద్ద ఆనందనికేతనము అను శిశువు
తో నొక యాత్రము కలదు. తల్ల ప్రగడ నరసింహశర్మగారు
దాని స్థాపకులు, నిర్వాహకులు. నేను 19-11-1929 వ తేదీని
ఆయాత్రములో పనిచేయుటకై ప్రవేశించితిని. 1-12-29 వ
తేదీనుండియు నీజను టిక్కెట్టు తీసుకొని తాడేపల్లి గూడెం
రాజమండ్రి స్టేషను వరకు రైలుబండ్లలో తిరుగుచు ప్రయాణము
చేయుచుండి యాత్రమునకై చిన్న చందాగా ధనము పొగుచే
యుచున్నాను. నేను రెండవతరగతి ప్రయాణికులవద్దనుండి
కూడా చందా వసూలుచేయుటకు మెయిలులో కూడా ప్ర
యాణము చేయుటకును రెండవతరగతి నీజను టిక్కెట్టు తీసు
కొంటున్నాను. ప్రతిదినమును ప్రతిరైలులోను ప్రయాణముచే
యుచుండుట రైలుబండ్లలో ప్రయాణికులు పడు బాధలు రై
ల్వేయంత్రంగస్థుల యొక్కయు అధికారులయొక్కయు వారి
కేదో ప్రజలు శిక్షించుటకును రక్షించుటకును అధికారము గల
దను లేనిపోని గర్వము నేను చక్కగా అనుభవముచే గ్రహిం
చితిని.

రైలుబండ్లలో మూడవతరగతి పెట్టెలోను కొన్ని బండ్ల
లో కొన్ని చోట్ల యింటరుక్లాసు పెట్టెలోను నిలిచియుండు
టకై నను స్థలములేక ప్రయాణికులు చాల బాధలు పడు
చున్నారు. పెట్టెలోని పరిస్థితి యా జనసమృద్ధమును చూ
స్తే పశువుల దొడ్లకును రైలుపెట్టెలకును ఎంతో భేదము
కనుపించదు. సామాను పెట్టుకొనటకై ఏర్పాటుచేసిన బల్లల
మీద కూడ ప్రయాణికులు కుప్పంటున్నారు. ఇట్లు కూర్చుం
టున్న చోటుచాలాక స్టేషనులో బండికదలిన తర్వాత యిం
కను చాలామంది ప్రయాణికులు ఒక చేతిలో సామానులు ఒక
చేతితో వూచలు పట్టుకొని పెట్టెవెలుపల నేలమీదనున్నారు.
కొన్ని సమయములలో అడవాల్లు పిల్లలు కూడా అట్లు నే
లాడుచుండగానే రైలుబండ్లు కదలిపోవుచున్నవి. రైలుబండి
పోవుచున్నపుడు జనసమృద్ధముచే తలుపులు వేయుటకు వీలు
లేక తెరచియున్న రైలుపెట్టెలు చాల వుంటున్నాయి.
ప్రయాణికులు డబ్బుచెల్లించి కూడా యావిధముగా బాధలను
భరించుచున్నారు. రైలుబండి పోవుచున్నపుడు ప్రయాణికులు
వూచలుపట్టుకొని వెలుపల నేలమీద చూస్తే ఉరికిటల పను
యనుచు చెప్పవచ్చును.

వారముదినములక్రిందట పగలు 12 గంటలకు రైలు
బండి కడియం స్టేషను సమీపించు సమయమున అట్లు నేలాడు
ప్రయాణికులొకడు చేయివారి క్రిందపడి చనిపోయినాడు.

పరిసిక్కు టిట్టుండుటచే నేను యీ నెల 17 వ తేదీని
ప్రారంభించి ప్రతిదినమును పెట్టెలో జనము మితిమీరి
యున్న ప్రతిసమయమునూ అట్లు మితిమీరి ఏ స్టేషనులో
ఎక్కడయో అదే స్టేషనులో పెట్టెలోని గొలుసు లాగి రైలు

బండిని స్టేషను సమీపములోను నిలబెట్టి గార్డును స్టేషను
మ్యాన్యురును వెంటనే జనసమృద్ధముగూర్చి తెలియజేయు
చున్నాను. మొదట రెండుసార్లు నారిపాట్లయొక్క ఒక
నకలు తీసుకొని అట్లు తీసుకొన్నట్లు నాతో నుచుకొన్న
రిపాట్లమీద వ్రాసి సంతకము చేయవలసినదని గార్డును స్టేషను
మ్యాన్యురును కోరినాను. వారు అట్లు సంతకముచేసి రిపాట్లు
తీసికొనుటకు నిరాకరించివారు. అందుచేత నేను అటుపిమ్మట
నుండి రైలుబండి నాపుచేసినపుడు ప్రతిసారి దిగి నోటిమాటల
తోనే రిపాట్లు చేయుచున్నాను. అవసరముననే సాత్యము
నకై అందు కొందరిపేర్లు తీసికొనుచున్నాను.

నేను 22 వ తారీఖు ఆఖరుకు 18 సార్లు రైలుబండ్లు
నిలబెట్టి నాను. నాడైరీలోని విషయము లిందు ఉదహరించు
చున్నాను.

17-1-30

సాయంత్రము 6 గంటలకు మెద్రాసుపోవు మెయిలు
గోదావరి స్టేషనులో కదలిన వెంటనే గొలుసులాగి ఆపుచేయడ
మైనది. కారణము, 27 మంది యుండవలసిన ఇంటరుక్లాసు
పెట్టెలో 44 మంది ప్రయాణికులున్నారు. యీసంగతి గార్డు
కు రిపాట్లుచేయుట.

18-1-30

సాయంత్రము 6 గంటలకు మెద్రాసుపోవు మెయిలు
గోదావరి స్టేషనులో కదలిన వెంటనే గొలుసులాగి నిలబెట్టడ
మైనది. కారణము:—26 మంది యుండవలసిన ఇంటరుక్లాసు
పెట్టెలో 46 మంది ప్రయాణికులున్నారు. యీసంగతి గార్డు
కు రిపాట్లుచేయుట.

ఒక ప్రయాణికుడు 8 ఏండ్ల పిల్లవానితో మొదటితరగతి
లో మద్రాసుపోవుచున్నాడు. ఆయన నిడదవోలు స్టేషనులో
ఏదో కొనుటకై బయటికి ప్లాటుఫారము మీదికి వచ్చియున్నప్పు
డు బండి కదలిపోయినది. మెల్లగా నడచుచున్న బండి ఆయన
ఎక్కుచుండగా ఆయనను రైల్వేపోలీసులు పట్టుకొని ఆపుచేసి
వారు. వారి పిల్లవాడు వారి సామానులు ఆ బండిలో నున్నది.
రైలువెడలుచున్నది. తండ్రి నిడదవోలు స్టేషనులో నిలిచిపోయి
వారు. నేను ఆయన వున్న మొదటితరగతి పెట్టెకు ప్రక్క
నున్న రెండవతరగతి పెట్టెలో నేయున్నాను. అంతట నాపెట్టె
లోనున్న గొలుసు లాగి రైలుబండి నాపుచేసి ఆయనను పిలిచి
నాను. ఆయనవచ్చి సంతోషముతో బండి ఎక్కినాడు. బండి
కదలి వెళ్లిపోయినది.

19-1-30

పగలు 11 గంటలకు ప్యాసంజరును నిడదవోలులో
కదలిన వెంటనే గొలుసులాగి నిలపడమైనది.

కారణము మెట్టుమీద వూచలుపట్టుకొని నేలాడుచున్న
ప్రయాణికులు లోనికి సర్దుకొనుటకు, తలుపు కేయుటకు.

సాయంత్రము 4 గంటల ప్యాసంజరులో నిడదవోలులో
కదలినవెంటనే గొలుసులాగి నిలపడమైనది.

కారణము:—పై కారణముచేతనే.

సాయంత్రము 6 గంటలకు మద్రాసుపోవు మెయిలును
గోదావరి స్టేషనులో కదలినవెంటనే గొలుసులాగి నిలపడమైనది.

Acacia Toilet Soap

గడ్డినిక్స్ అకేషియా టాయిలెట్
సబ్బు నవరసాగింది, ఎక్కవ సౌఖ్య
మన చాడడు. ఇంకొకన్న నిర్మలమైనది
లేడు, దానియొక్క నూనాసన మీ కంపుడు
కలిగించును. కరిమశము, వస్త్ర కల్గిన టాయి
లెట్ సంబంధమైనదియే చుట్టుప్రక్కలకు వ్యా
పించును.

సోల్ త్రెసిని:—ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్ల్యూ బ్రూక్
బాక్స్ నెం 875, బొంబాయి.

గడ్డినిక్స్ మాంజెష్టరవారిచే రయారగాబడినది

అసమయమున జిల్లాకోర్టు జడ్జిగారు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టర్లకు సబు ఇన్స్పెక్టర్ల మొదలగువారు చాలసమయం జిడ్డు కృష్ణమూర్తి గారి వీడ్కోలుకయి వచ్చి ప్లాటుఫారమువీడ వున్నార.

కారణము:— 28 మంది వుండవలసిన ఇంటరు తరగతి పెట్రెలో 50 మందికి పైగా వున్నారు.
20-1-30

సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్యాసంజను కోర్టుగారు కదలిన వెంటనే గొలుసులూగి నిలపడమైనది.

కారణము:— మెట్లమీద నిలచి వూచుటకుకొని వ్రేలాడుచున్న ప్రయాణికులు లోనికి సర్దుకొనుటకు తిలుపు చేయుటకు.

21-1-30

ఉదయం మెటరు కోర్టుగారు స్టేషనులో కదలినవెంటనే గొలుసులూగి నిలపడమైనది.

కారణము:— 12 మంది యుండవలసిన ఇంటరు క్లాసు లో 18 మంది యున్నారు. అందులోనికి యింకా 10 మంది 3 వ తరగతి ప్రయాణికులు తెలియక ఎక్కినారు.

సాయంత్రము 6 గంటలకు మెట్రాకు మెటరు గోదావరి స్టేషనులో కదలిన వెంటనే గొలుసులూగి నిలపడమైనది.

కారణము:— 26 మంది వుండవలసిన ఇంటరు క్లాసులో 52 మంది యున్నారు. గార్డుకు తెలియజేయుటకు.

22-1-30

ఉదయం 9 గంటల ప్యాసంజను గోదావరి స్టేషనులో కదలినవెంటనే నిలపడమైనది.

కారణము:— 44 మంది యుండవలసిన 3 వ తరగతి పెట్రెలో 70 మంది యున్నారు.

సాయంత్రము 6 గంటలకు మెట్రాకు గోదావరి స్టేషను లో కదలినవెంటనే అపుచేయడమైనది.

ఇందులో నిడదవోలు స్టేషనులో అపుచేసినది 4 సార్లు, కోర్టుగారు అపుచేసినది 3 సార్లు, గోదావరి స్టేషనులో అపు చేసినది 6 సార్లు.

20 వ తేదీని తప్ప ప్రతిదినమును సాయంత్రము 6 గంటలకు మెటరు బండిని గోదావరి స్టేషనులో కదలినవెంటనే గొలుసులూగి అపుచేయుచున్నాను. రాజమండ్రి పట్టణములోని జనులు వందలకొలది జూచుటకు వచ్చుచున్నారు. ప్రతి దినమును వారికి నావద్ద నున్న "రైలుబండ్లలో బాధలు" అను పేరుతో నున్న కరపత్రముల నిచ్చుచు పెట్రెయొక్క ద్వారమున నిలబడి 2 నిమిషములు క్రిందివిధముగా నుపన్యసించుచున్నాను.

"యీ రైలుబండ్లు మనకోరకై వేరుబడినవి. అందుచేత మనలో చాలామందికి ఆగత్యమును అనవరము గలిగినపుడు తప్పక గొలుసులూగి బండిని నిలబెట్టుకొనవచ్చును. ఏదైనా మనకు బాధలు కంకెనీవారికి సంబంధించిన బండిలో లోపములు ఉన్నయెడల వెంటనే గొలుసులూగి రైలుబండి నాపి స్టేషనుమాన్యువతోను గార్డుతోను చెప్పి సవరణ చేయించవచ్చును. యీ గొలుసు యిటువంటి యవసరములలో ఉపయోగించుకొనుటకే యుంచివారు. యిప్పుడు యిక్కడ నేను యీ పెట్రెలో జనులు మితిమీరి చాలామంది ఎక్కువ యుండుటచే యీ సంగతి గార్డుకున్న స్టేషనుమాన్యువకున్న తెలియజేయుటకై బండి నిలబెట్టినాను. మీరు ప్రయాణము చేయునపుడు కూడ యిట్టి యిబ్బంది తలస్థించితే మీరుకూడ యిట్లే గొలుసులూగి బండి అపుజేసి వెంటనే వారికి తెలియజేస్తూవుండండి. వారు యీలోపాలన్నీ డిద్దుకునేవరకూ నేను యిట్లే ప్రతిదినము బండినిలుపుతూ వుంటాను. మీ రందరూకూడా యిట్లే చెయ్యండిని కోరుతున్నాను.

22-1-30

సాయంత్రము గోదావరి స్టేషనులో మెటరునిలబెట్టివున్న ఆ బండిలోనున్న డిస్ట్రీక్టు ప్రాఫిక్సు మేనేజరు నేను గొలుసులూగిన పెట్రెవద్దకువచ్చి ఎవరు గొలుసులూగినది అని అడిగినారు. "అయ్యో నేనే గొలుసులూగినది" అని సగౌరవముగా చెప్పినాను. నేను 2-వ క్లాసు సీజనటిక్కట్టు తీసికొని 3 వ క్లాసు బండ్లలో ప్రయాణము చేయుచున్నానని ప్రావెలింగ్ టికెట్టు ఇన్స్పెక్టర్లు ఆయతో చెప్పినారు. మా యిరువురికిన్ని యీ క్రిందివిధముగా సంభాషణ జరిగినది.

డిస్ట్రీక్టు ప్రాఫిక్సు మేనేజరు- నేను నిన్ను ప్రాసీక్యూషను చేయుదును. నేను మీరు చేయగలిగినది చేయవచ్చును. ధాని మీరు నాతో మాట్లాడవలసిన విధ మడిగాదు. మీరొక సోదరునివలె స్నేహితునివలె, నేను గొలుసు లాగుటకు గల కారణ మడుగవలసినది న్యాయము. మీ ఎడల నాకెట్టి ద్వేషమును అయివ్వములేదు. ప్రయాణికులకు గల బాధలనుగూర్చి నేను యిప్పుడీ బండిని నిలబెట్టినాను. నేను 18 సార్లు యీవిధంగా గొలుసులూగి బండ్లుపుచ్చేసినాను. యిప్పుడీది పనునాల్గవసారి. మీరు మావృద్ధులము మార్పుకొని సోదరభావముతో నన్ను సమాపించి మాట్లాడితే మీకు చెప్పవలసినవియు మీరు డిద్దుకోవలసినవియు చాలావిషయము లున్నవి.

డిస్ట్రీక్టు ప్రాఫిక్సు మేనేజరు. నేను నిన్ను తర్వాత స్టేషనులో ప్రాసీక్యూషను చేయుదును. గార్డుమండి పోనీయవచ్చును. నేను మీయిష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చును.

మిమ్ములు బండికదలినది. నిడదవోలు స్టేషనులో ఒక మాడవతరగతి పెట్రెలో 40 మందికి బదులు 46 గరు వున్నారు. ఆ పెట్రెలోనే నేను ఎక్కినాను. బండి కదలినది. నేను గొలుసులూగి అపుచేసినాను డిస్ట్రీక్టు ప్రాఫిక్సు-మాపరం డెంటు బండి ప్లాటుఫారము చాటిపోయినదికట్టు అగినది. డిస్ట్రీక్టు ప్రాఫిక్సు మాపరిం డెంటు నేనున్న పెట్రెవద్దకు వచ్చినాడు. అయ్యో యిప్పు చాపుచేసినదియు నేనేను చెప్పినాను. అంతట మాయకపురుషును యీక్రింది విధముగా సంభాషణ జరిగినది.

డి. టి. యస్. మీరు యింనులో జనులెందరున్నారో లెక్కపెట్టినారా?

నేను ఆ లెక్క పెట్టినాను. 46 మంది యున్నారు. ఈ పెట్రెలో 40 మంది యుండుటకై ప్రాసీక్యూషుని. డి. టి. యస్. మీగిలిన పెట్రెలో చాలామందికి స్థలమున్నది. అది మీరు జూచినారా?

నేను. అది నాకు తెలియదు. యిందులో ఎక్కువమంది యున్నారు. అందుచేత నేను బండినిలబెట్టినాను. యీదినము మీ రిబండిలోవుండుటచే తైత్వేపనివారందరు జనసమృద్ధులు లేకుండా జూచుటకు అనేకవిధముల చాలా బాగ్రత్తపడినారు. అయినప్పటికిన్ని యిట్లు కొన్ని పెట్రెలలో మితిమీరియున్నారు. ప్రతిదినమును ఏ పెట్రెలో జూచినా అ ధ మ ప త్న ము రెట్టింపునంది ఎక్కువయుంటున్నారు. కోవి ట్రయినుమెటరు ముందువేస్తే మీకును, ప్రయాణికులకును గూడ ఏబాధలు వుండవు. ఇది వెంటనే చేయవలసినది. మీరు హృదయము మార్పుకొని సమాన సోదరభావముతో అడిగి తెలిసికొని డిద్దుకొనవలసిన విషయములు చాలా యున్నవి. మీకు నాయెడలగల భావమును మార్పుకొనవలెను. యింకను ముందు మేము ఆగనలసిన స్థలములు చాలాయున్నవి. అందుచేత యీబండిని యింక మరల అపుచేయవలసిన దని కోరుచున్నాను. అనేకవిషయములు తెలిసికొన్నాను. మీశ్రమ కూడా కొంతవరకు తెలిసికొన్నాను. దీనిని గూర్చి మరొకపు డెప్పుడైన చాలాసార్లు దీనినిగూర్చి ముచ్చటిస్తాను. ప్రస్తుతం మా కాలస్యం చేయకండి.

నేను:—అట్లే సరేలేండి. మీరు మొదట మాట్లాడినపుడు గల భావము మార్పుకొనవలెనని మరల మరొకసారి కోరుచున్నాను. అంతట బండి కదలినది. నేను తాడేపల్లి గూడెంలో మోటుదిగి తిరిగి ఎక్కువెక్కువండిలో రాత్రి 8 గంటలకు యింటికి చేరితిని.

సూ॥ శ్రీహరిరావు.

శ్రీకృష్ణవతారతత్త్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతకవితావంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభకైతినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగించునట్లు శాస్త్రీయసూత్రములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగానుండ జక్కని వైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పీ. పి. గా. బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1నుండి 11 వఱకు సంపుటములు సిగ్గుగా నున్నవి.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,
హైస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.
THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,
టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు
పోస్ట్ ఏజంటు.

దుర్గామెడికల్ హాల్
గవర్నరుపేట, బెజవాడ.
గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును
(1) ఈమందు పెంగుగళులను నివారించి మూత్రము నిడుచునపుడు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారితోను నిరోధములేకుండ తత్కృత నుడుపును.
పీచా 1-5 రు 3-0-0.

మూర్ఖరిషము
(2) ఈమందు యెటువంటి మార్పులైనను యెక్కినవలె కృతములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదురును. నెలకు 5 రోజుపునుండు రు 3-0-0.

పొడలకు తెలము 131
(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలకే గాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాసి మొదలగుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్పును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.
"గుంటూరు జిల్లాకు డా. వెంట్రా:—
తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు."
ఏ తెంటు కావలెను. 131

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
శల నులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గూడ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైశ్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అచిచి, అపురింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అకులు మొదలగువానియందు గలిగిడి వోపులను పోగొట్టి దేహమును నుంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవారణోపులను వెంటనే నాన్చును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అపభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడితాచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు విడుమోలు, నెలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టెన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

డి. రామచంద్రరావు, 153, బ్రాడ్వే, చుదరాసు-పోస్ట్ ఏజంటు
ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్
ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగిస్టులందరూ వాడవలెను.

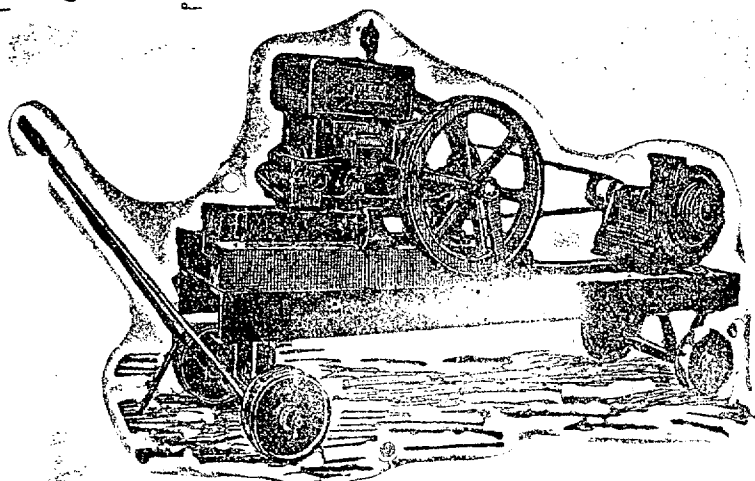
- ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—
1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునంటి డి. నులభమోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాటలోగైండు నెల రు. 2/
2. చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులకు బోధించును. 0-6-0
3. కూటముద్గరము:— త్రివేద తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0
ఆర్డర్ వైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

THE DEAF HEAR!

Sufferers from Deafness, Noises in the Head, or Nasal Catarrh, should not fail to try the "AURAL HERB COMPOUND." This old-fashioned Herbal Remedy has permanently overcome numerous very severe and long standing cases, some of which have been considered 'hopeless' A Doctor says;—"I frequently prescribe it to my patients, with highly satisfactory results." Recommended with utmost confidence Price Rs. 3/- per Box, post free anywhere. Descriptive leaflets free. Address:—AURAL MEDICATION Co., 160, Birkbeck Road, Beckenham, England.

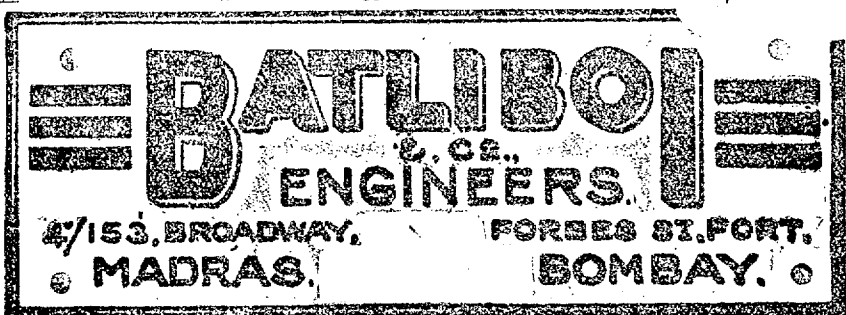
వ్యవసాయదారులకు ఒక వరప్రసాదము

విట్టి పార్లబోల్ ఆండ్ ప్లేవనరీ పంపింగుసెట్టు, బజారునందున్న వాటిలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది ఆండ్ చాకయైనది.

ప్రత్యేకలక్షణములు—అల్ట్రాస్ట్రత్, ఆండ్ ప్లేవనరీస్ట్రక్చర్, సులభమైన మెకానిజమ్, తక్కువ చమురు ఖర్చుగల సులభముగా మరొక స్థలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగనుండుట, అమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారతదేశమునందు కేలకొలది ఈఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలయందు ఇతర మైనవాటిని దీనితో పోల్చినచో అన్ని సెజులపెట్టు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిగ్గుగానున్నది.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering Department
Gandhu Park Road, Bezwada.

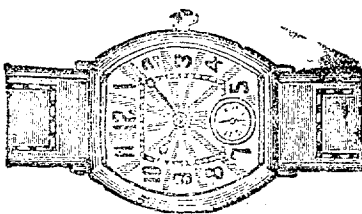
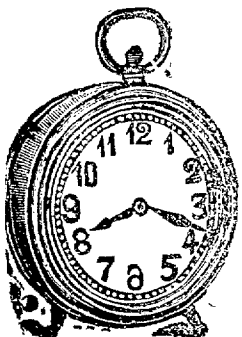
అపూర్వ అవకాశము

ఆంధ్ర పత్రిక చందాదారులకు వరప్రసాదము

ఒక బంగారుచేతిగడియారము సగము వెల మాత్రము.

తగ్గింపు ధర రు 6/-

అసలు ధర 12/-

ఈ కేడియమ్ గడియారముచూచుటకు యందముగను, చాలకాలము పనిచేయగలిగి సరియైన గంటలు తెల్పుచుండును. మరియు 36 గంటల కొకపర్యాయము కీ యిచ్చిన చాలను. అన్నిటియందుకంటె దీనియందుకు సుగుణమేమన చీకటి రాత్రినై యందు దీపపువెలుగురు లేకనే, నక్షత్రములవలె మెరుయుచుండు అంకెలను తెలుసుకొనవీలగును.

మరువకుడు

ఒక టైంపీస్ గడియారము ఉచితముగ 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీవరకు మాత్రము యివ్వబడును. తృప్తికరముగ పనిచేయనియెడల 7 దినములలో సొమ్మును వాపసుయివ్వబడును. కేడియంగడియారమునకును, టైంపీస్ గడియారమునకు ఒక సంవత్సరము పూచీయివ్వబడును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

CALCUTTA CLOCK CO., 4, Dwan Lane, P. O. Hatkhola Calcutta.

147-1

మహాభారత విమర్శన

98-2

గంధకర్త:—పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యకౌత్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిష్టపదేయులనియు, కౌరవరాజ్యాధిపతులు కాదనియు, ద్రౌపది పంచభర్తృక కాదనియు, ద్రౌపది వస్త్రాహరణగాథ యనత్య మనియు శ్రీకృష్ణుడు లోకోత్తరవర్తి యనియు ఇంక ననేక విషయములు చేర్చి “మహాభారతవిమర్శన” అను కేరతో నీ విమర్శగ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ పటము ప్రత్యేకముగ అచ్చొత్తించి చేర్చబడినది. అంబలును చదువగినది. 260 పేజీల ఉద్గ్రంథము. వెల రు 1-4-00 మాత్రమే.

రెడ్డిబ్రదర్సు, రాయవరము తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, సెం 20 మొదలుకొని సెం 150 వరకు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును.

132-2

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు ఇచ్చులివ్యాపారం, మహల్ బిఫి, మధుర.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు 25% రు 7½. సిమ, స్వదేశీ తర్కారీ పూలవిత్తులు, 24 దినములు సెట్ రు 2½, 12 దినములు 1½. “కామంతి పూలు” మదరాస్ పడి 8 కి రు 1. కాట్టలూను ఇగాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

దిగ్రేట్ ఈస్టరన్ లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రియిట్ సెటిల్ మెంటులో (ఇంగ్లాండులో ఇకాన్వోలేటు చేయబడినది.) 81వ వర్షం చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్- పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

81వ వర్షం వాచ్, కే.పీ. మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రాద్దుటూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొనలిపిది,

తిరువల్లి క్లె-జీ, మద్రాసు.

ముఖ్యగమనింపు:—శ్రీ యు. కె. సాందర్బరూజ యజ్ఞంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు. వారికి వుత్తరము ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/9 జిల్లా మునిసిఫ్ కాకివాడ.

అద్భుతజ్యోతిషము

మీరు యేమాదిరి 5 ప్రశ్నలువ్రాసి కవరులో పెట్టి పంపినను మా జ్యోతిషమువలన ఆకవరు తెరువకయే, దాని జవాబులను వ్రాసి వి. పి. ద్వారా రు. 1-6-0 పంపగలము. మీ అడ్రసు, కవరు మాత్రమాయుకాలము పైన వ్రాయవలయును. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

The Chamber of British Empire Astrologer,
Post Box No. 33, Lahore.

ఆంధ్రదినపత్రిక

అంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగురాజ్యానికి	చెన్న పట్టుముచారి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రు. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుచెర్టివీధి, మదరాసు